FMN

Facility Management Nederland

Regio Zuid-Holland

De bijeenkomsten vanaf september 1995 tot heden

Bijgehouden door Leo Hooijmans

December 2004

Inleiding

In maart 1995 waren er de eerste contacten voor het opstarten van regiocommissies voor de FMN. Een ieder die daarvoor interesse had werd uitgenodigd om naar Tilburg te komen op het FMN secretariaat.
Ondergetekende was daar samen met Constant Jurgens (toen Restoplan) voor de regio Zuid-Holland. Er waren zeven regio's gepland en aan een ieder werd gevraagd om de groep zo compleet te maken dat er taken konden worden verdeeld.
Dick van der Meyden (toen Westeinde Ziekenhuis) en Rob Noordergraaf (toen Profes) sloten zich al snel aan. De eerste bijeenkomst werd op 21 september 1995 gerealiseerd in het kantoorgebouw 'De Haagse Poort' van Nationale Nederlanden. Het eerste kantoorgebouw over de Utrechtse Baan in Den Haag.

Tussen toen en nu is er veel gebeurd en zijn veel ontwikkelingen op allerhande gebied aan ons voorbij gegaan.
Constant, Dick en Rob zijn gegaan. Henk Oechies, Mariken Koek en Joyce Zegeling zijn gekomen en gegaan. Dirk Broekhuizen, Sylvia Musch, Jan Oosterling en Janna Roozendaal zijn gekomen en zijn nog steeds lid van de regiocommissie.
Een zakelijke regiocommissie met gevoel voor humor.
Vele leden zijn naar de bijeenkomsten gekomen en alhoewel bij de bijeenkomsten er een wisselende samenstelling is zijn er toch steeds weer vrolijke gezichten die inmiddels goede bekenden van elkaar geworden zijn.

Dit boekwerkje is een samenvatting van de bijeenkomsten vanaf 21 september 1995.
Een voorbeeld van de eerste stapjes op de digitale weg. Een archief met teksten en beelden waarbij we nu misschien glimlachen, maar het is bewaard gebleven.
In historisch naslagwerk in het perspectief van de ontwikkelingen in de FMN en in het bijzonder in de regiocommissie.

Het boek zal voorlopig niet af zijn, want het is de bedoeling dat de bijeenkomsten nog lange tijd zullen doorgaan. Ik zal mijn best doen om de informatie bij te houden en te publiceren via de FMI en www.hetkantoorgebouw.nl/publicaties en in deze digi-boekvorm en op papier via www.hooijmans-noordwijk.nl. Voor de verkrijgbaarheid en informatie kijkt u maar op de laatst voornoemde webpagina's bij 'verhalen'.

Bij voorbaat veel plezier bij het lezen,

Leo Hooijmans,
Noordwijk, 15 december 2004.

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland
''Trends in de voeding''

Vandaag 21 september 1995, 13.30 uur is de eerste regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema: ''Trends in de voeding'' Met daarbij de vraagstelling: ''uitbesteden of niet?''.

De heer drs. Jan van Roosendaal, hoofd facilitaire organisatie van het kantoorgebouw ''Haagse Poort'' van de Internationale Nederlanden Groep (ING) is uw gastheer in het nieuwe en opvallende gebouw de ''Haagse Poort'' in Den Haag. Een uniek gebouw, dat tot op heden het enige kantoorgebouw is dat over de snelweg is gebouwd.

Tijdens de bijeenkomst, waarvan u het programma met de bevestiging van deelname heeft ontvangen, zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna een forumdiscussie volgt, waarin vragen aan de orde komen zoals:
- Welke trends zijn er in de voeding, waarmee facilitymanagers mee in aanraking komen?
- Moet ik bepaalde activiteiten wat betreft catering, maaltijden bereiden en dergelijke uitbesteden of niet? Geheel of gedeeltelijk? Wat zijn de voor- en nadelen?

De forumdiscussie wordt geleid door Marcel Peters van Desenco en iedere deelnemer kan zich betrokken voelen bij de bijeenkomst en behoeft het daardoor geen kijk- en luisterspel te zijn.

Na het ''officiële'' gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven, waarbij de deelnemers de gelegenheid krijgen (letterlijk & figuurlijk) een kijkje in de ''keuken'' van de ING te nemen. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Constant Jurgens,
Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzaam en plezierige bijeenkomst toegewenst.

De stelling van Ton Lindeman is:

''Culturen als Buren''

Ton is sinds 1984 werkzaam bij Verstegen Specerijen BV te Rotterdam en verantwoordelijk voor Voorlichting & P.R. en In- & Externe Communicatie. Hij is eindredacteur van Vero Pennestreek, intern kwartaalmagazine van en voor Verstegen Specerijen.

Na de middelbare school is hij werkzaam geweest in het familiebedrijf Keurslagerij Lindeman te Rotterdam. Hij was zelfstandig ondernemer en lid van de VSR De Keurslagers waarin hij in de werkgroep Groot-Rotterdam voorzitter was tot 1984. Hij was lid van De Industriële Groote Club in Amsterdam en secretaris van de Esveld Tafel. Dit is een tafelgenootschap van directeuren c.q. managers van bedrijven in de food-sector, opleiding en dienstverlening.

Als P.R. -manager bij Verstegen Specerijen is hij lid van de marketing-groep, waarin produktontwikkeling - Research & Development - een grote rol speelt. Verschillende malen is hij opgetreden als gastspreker op congressen van de NAS-Nederlandse Ambachtelijke Slagers, Sunshine Food en tijdens prijsuitreikingen van MHS-Middelbare Hotelscholen in Nederland.

De stelling van Karel Pruijssers is:

''1. Om te komen tot optimale en efficiënte voedingsverzorging is schaalvergroting noodzakelijk.
2. -In company- houden van voedingsverzorging en verstrekking geeft (indien kennis en vaardigheden worden gemobiliseerd) een meerwaarde aan produkt en arbeidsbeleving.
3. Eerst intern zorgen voor KWALITEIT en ervaring, daarna pas extern gaan opereren.
4. Investeren in kennis, projecten, personeel, materiaal en middelen, is noodzakelijk voor elke organisatie.''

Van origine komt Karel uit de voedingssector en is voornamelijk gespecialiseerd in de facilitaire dienstverlening. Dit blijkt uit zijn gevolgde HBO-opleidingen, lerarenopleiding en levensmiddelentechnologie. Hij heeft dan ook les gegeven in dit vakgebied, maar de uitdaging om het Verpleeghuis Antonius IJsselmonde te ''moderniseren'' kon hij niet weerstaan. Hij is daar aangenomen als Hoofd Hoteldienst en was verantwoordelijk voor diverse afdelingen. Hij heeft er diverse projecten opgezet, die er voor zorgen dat AY op een aantal gebieden een voortrekkersrol heeft. O.a. is er een keuken opgezet van gekoppeld naar ontkoppeld koken met daaraan toegevoegd een cateringsfunktie naar drie verzorgingstehuizen en twee service flats (± 650 maaltijden).
Momenteel zijn ze binnen de overkoepelende stichting een visie aan het ontwikkelen voor de voedingsverzorging in het jaar 2000. Karel wordt vennoot binnen de adviesgroep Facilitair Management en gaat ook de rol weer opnemen van docent Facilitair Management.

De stelling van Hilde Slagter is:

''Bedrijfsrestauratie in eigen beheer, in goede samenwerking met een contract-cateraar, is een ideale maatwerkoplossing voor vele bedrijven.''

Hilde heeft na de Hogere Hotelschool verschillende functies bekleed in de hotelsales en in het hotelmanagement in zowel Duitsland en Nederland. Sinds november 1992 is zij als Hoofd Restauratieve Voorzieningen voor de ING Groep werkzaam.

In de functie van hoofd restauratieve voorzieningen is zij verantwoordelijk voor de gehele bedrijfsrestauratieve voorzieningen, alsmede de gasten-verzorging en de evenementen die op de locatie plaatsvinden.

Deze functie oefende zij eerst uit in de Postbank-vestiging ''De Leeuwenburg'' te Amsterdam. Sinds september 1994 vervult zij dezelfde functie op de ''Haagse Poort'' te Den Haag.
Bij de Postbanklocatie ''De Leeuwenburg'' was zij nauw betrokken bij de uitbesteding van de vijf bedrijfsrestaurants van de vijf Postbanklocaties in Nederland.
Op de ''Haagse Poort'' was zij nauw betrokken bij een efficiency onderzoek in de bedrijfsrestauratie. Dit onderzoek was de basis voor een besluit niet uit te besteden en een ander samenwerkingsvorm met een contract-cateraar aan te gaan.

De stelling van Bram Wassenaar is:

''Interne of externe trends oefenen invloed uit op de organisatie en strategie van een onderneming.
Een belangrijke algemene externe trend van dit moment is de veranderende regelgeving als gevolg van afspraken op Europees niveau.
Ook voedselproducerende ondernemingen krijgen te maken met deze nieuwe regelgeving, vooral op de gebieden kwaliteitszorg en hygiëne.
Helaas wordt de nieuwe regelgeving nog maar al te vaak als een lastige verplichting beschouwd.
Toch zou het goed zijn om vooral ook de positieve bijdrage van de nieuwe regelgeving aan het bedrijfsresultaat in ogenschouw te nemen: het op een doelmatige wijze voortbrengen van veilige produkten.
Zo dient de onderneming niet alleen de klant en de overheid, maar vooral ook zichzelf.
Door de bestaande richtlijnen op kwaliteits- en hygiënegebied te integreren tot een kwaliteitszorgsysteem, kan de symbiose tussen de elementen kwaliteit, veiligheid en doelmatigheid volledig tot haar recht komen.''

Bram is sinds 1976, na zijn studie aan de Hogere Hotelschool te Den Haag werkzaam op de afdeling Grootkeuken van het VoVo. (Voorlichtingsbureau voor de Voeding)

De laatste jaren richt hij zich op het invoeren van een kwaliteitssysteem voor de voedingsverzorging in instellingen van gezondheidszorg en ouderenzorg. De methode voor invoering is met vele voorbeelden naar de praktijk uitgewerkt in het werkboek ''Werken aan een kwaliteitssysteem in de voedingsverzorging'', waarvan Bram de auteur is.

Tot ziens op de volgende regiobijeenkomst Zuid Holland op 31 oktober 1995 met als thema ''Facilitair Management als zelfstandige unit''

De heer Kees Tap, algemeen directeur van de Facilitaire Dienst van de Gemeente Den Haag is uw gastheer in het nieuwe en opvallende kantoorgebouw ''Stadhuis-Spui'' in Den Haag. De meningen over het ''witte paleis'' lopen sterk uiteen. Het 43 meter hoge gebouw is een ontwerp van de Amerikaanse architect Richard Meier.

De bijeenkomst zal zo mogelijk plaatsvinden in de Raadzaal. Maar bij onverwacht gebruik door de Raad en/of door een van de raadscommissies wordt er uitgeweken naar een van de overige vergaderzalen. Het aantal deelnemers is daarom gelimiteerd!! U wordt dan ook verzocht om alleen in te schrijven voor deelneming als u zeker weet dat u komt. Het zou jammer zijn voor leden, die iets later inschrijven, dat ze door uw inschrijving geblokkeerd worden en ze in de praktijk toch zouden kunnen deelnemen.

Ook bij deze bijeenkomst, zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna weer een forumdiscussie volgt. Er is nog niet met alle sprekers een definitieve afspraak rond gemaakt, maar wij verzekeren u dat ook dit forum u zeker zal aanspreken.

Na het ''officiële'' gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven en kunt u zichzelf een mening vormen over het ''witte paleis'' in Den Haag. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen na te praten.

De regiocommissie Zuid Holland wacht met belangstelling uw inschrijving af.
De inschrijfformulieren worden u te zijner tijd door het secretariaat toegestuurd.

Foto Peter van Oosterhout

leo hooijmans/950921-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 31 oktober 1995, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema:
''Facilitair Management als zelfstandige unit''

De heer Kees Tap, algemeen directeur van de Facilitaire Dienst van de Gemeente Den Haag is uw gastheer in het nieuwe en opvallende kantoorgebouw ''Stadhuis-Spui'' in Den Haag. Het "witte paleis" is een spraakmakend ontwerp van de Amerikaanse architect Richard Meier.

Tijdens de bijeenkomst, waarvan u het programma met de bevestiging van deelname heeft ontvangen, zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna een forumdiscussie volgt, waarin vragen aan de orde komen zoals:
- Hoe groot moet een verzelfstandigde FM-unit zijn om continuïteit te kunnen waarborgen?
- Hoe moet er verrekend worden voor geleverde diensten?
- Wat zijn de voor- en nadelen van een zelfstandige unit?

De forumdiscussie wordt geleid door Marcel Peters van Desenco. Iedere deelnemer kan zich betrokken voelen bij de bijeenkomst en daardoor behoeft het geen kijk- en luisterspel te zijn.

Na het ''officiële'' gedeelte in de raadzaal zal er een rondleiding worden gegeven en kunt u zichzelf een mening vormen over het ''witte paleis'' in Den Haag. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Constant Jurgens, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

Foto Peter van Oosterhout

De stelling van Hans Braat is:

''Verzelfstandiging van een Facilitaire Dienst is de drijfveer voor verzakelijking en professionalisering van de facilitaire dienstverlening.''

Hans is afgestudeerd als scheikundig ingenieur op de Technische Universiteit van Delft.

Na een aantal functies bij DSM vervuld te hebben als stafmedewerker en projectmanager bij de bouw en opstart van chemische fabrieken, ging hij zich in 1980 bekwamen in facilitaire dienstverlening in de brede zin van het woord. Hij was betrokken bij de opzet van een integrale, ook technische dienstverlening aan DSM Research. Daar was hij chef van de Hoofdafdeling Services. Vervolgens vervulde hij een gelijksoortige functie bij Divisie Chemicals, waarbij hij ook verantwoordelijk was voor de aansturing van het lokatiebeheer.
In januari 1991 werd hij directeur van het Facilitaire Bedrijf IPL.
In juli 1995 verliet hij de zelfstandige fm-unit bij DSM via een VVU-regeling.

Binnen de FMN vereniging kennen wij hem als onze penningmeester.

De stelling van Ed Opperhuizen is:

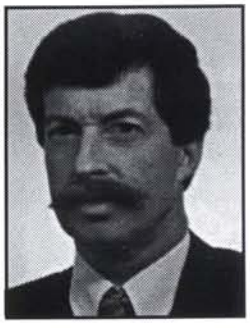

''Beleidsontwikkeling voor facilitaire ondersteuning van het primaire proces wordt verbeterd.
Bestuurbaarheid en performance van het facilitaire proces worden geprofessionaliseerd.
Betere afweging tussen zelf doen en uitbesteden.''
Verzilvering van schaalvoordelen in kwalitatieve en kwantitatieve zin worden gewaarborgd.''

Sinds 1962 is Ed Opperhuizen werkzaam bij de Belastingdienst. Na een decennium fiscaal/juridische praktijk heeft hij zich op het Ministerie van Financiën bezig gehouden met organisatie-vraagstukken. Na een uitstapje van twee jaar als Hoofd van Dienst bij de Douane in Amsterdam en Schiphol is hij teruggekeerd bij het Ministerie, waar hij belast werd met enkele privatiserings- en reorganisatie-operaties.
Hij is sinds 1989 verantwoordelijk voor de huisvesting en technische infrastructuur van de Belastingdienst (30.000 medewerkers en een gebouwenvoorraad van 860.000 m2).
Vanaf 1992 geeft hij tevens leiding aan de invoering van facility management.

De stelling van Kees Swierts is:

''Je kunt alles uitbesteden wat niet tot de kernactiviteiten behoort.
De ondersteuning wordt beter naarmate je een beter inzicht hebt in het primaire proces.
Je moet weten hoever je met verzelfstandiging wilt gaan.
Een zelfstandige unit kan strategische allianties aangaan met de klant.''

Kees heeft na de opleiding Toegepaste Huishoud Wetenschappen (Hogeschool Diedenoort) de leergang bedrijfskunde gevolgd en de postdocterale beroepsopleiding voor organisatie- en managementconsultants (SIOO).

Kees is sinds 1979 werkzaam bij de Hodon Groep. De eerste drie jaar bij Ziekenhuis Diensten Groep en sinds 1983 bij Domesta B.V. als management consultant en interimmanager. Momenteel is hij (samen met twee andere directieteamleden) verantwoordelijk voor acquisitie van projecten en de begeleiding van adviseurs, interim- en facilitymanagers. Ook heeft hij de zorg voor de advies- en interimmanagement-opdrachten op strategisch- en managementniveau in de zakelijke dienstverlening en in de gezondheidszorg.
In het directieteam is hij verantwoordelijk voor de discipline Personeel & Organisatie.

Kees heeft een indrukwekkende lijst van bedrijven waar hij als interimmanager aan het werk is geweest. Momenteel reorganiseert hij als interimmanager Hoofd Restauratieve Dienst de betreffende zaken in het bekende "Het Dorp" bij Arnhem. Voor velen nog bekend van de eerste 24 uurs marathon op TV met Mies Bouman.

Voor de hand liggende vragen zijn:

- Kan een verzelfstandigde FM-unit concurrerend zijn?
- Hoe vindt verrekening plaats bij het uitgangspunt "betaald krijgen voor geleverde diensten"?
- Wat zijn de sociale implicaties bij een personeelstransfer?
- Hoe scherp moet "het spel" gespeeld worden?
- Heeft het voordelen om ook op de externe markt te gaan?
- Wat zijn de voor- en nadelen tegenover een leverancier van een enkelvoudige dienst?
- Hoe moet je omgaan met "vrije winkelnering" met exclusiviteit en de daarbij horende "burgerlijke ongehoorzaamheid"?
- Hoe groot c.q. breed moet de verzelfstandige FM-unit zijn om continuïteit te kunnen waarborgen?

Tot ziens op de volgende regiobijeenkomst Zuid Holland op 7 december 1995 met als thema

"Is de kwaliteit van Facilitymanagement afhankelijk van FMIS & DIS !!??"

(FMIS = Facility Management Informatie Systeem & DIS = Documenten Informatie Systeem)

De heer Ed Opperhuizen, manager van de Facilitaire Dienst van de Belastingdienst is uw gastheer in het nieuwe "Belastingkantoor" te Amsterdam. Het Belastingkantoor van Gouda zou eerst de locatie voor de bijeenkomst van 31 oktober 1995 zijn. Maar toen Ed hoorde dat wij eerst bij de ING in het kantoorgebouw "De Haagse Poort" en vandaag in het nieuwe Stadhuis van Den Haag te gast zijn, nodigde hij ons spontaan uit in het in het nieuwe Belastingkantoor van Amsterdam. Zo hopen wij een traditie te gaan verwezenlijken om zoveel mogelijk bijeenkomsten in een bijzonder gebouw te kunnen laten plaatsvinden. Aan onze leden is een oproep gericht hun "unieke locatie" ook open te stellen voor de collega-leden. Met "uniek" wordt zeker niet alleen "groot" bedoeld, maar een ieder kan zelf wel bij opgave aangeven waarom zijn/haar locatie de moeite waard is om uit facilitair en bouwkundig inzicht te bezoeken.

U wordt ook nu weer verzocht om alleen in te schrijven voor deelneming als u "vrijwel" zeker weet dat u komt. Bij de afgelopen regiobijeenkomsten in het land blijkt toch dat de opkomst soms maar 50-60% van het aantal inschrijvingen is. Het is voor te stellen dat juist in ons vakgebied er onverwachte prioriteiten voorkomen waarvoor het ingeschreven lid de beslissing moet nemen om de bijeenkomst helaas te moeten afzeggen. Dit is dan natuurlijk een gemis aan informatie, een gemis aan een kijkje in de keuken van een collega en natuurlijk een gemis aan het sociale en zakelijke netwerk waarvan velen van ons hun bestaan aan ontlenen. Mocht u toch onverhoopt op het laatste moment de bijeenkomst moeten afzeggen, meldt u dit dan even bij het secretariaat. Met deze "kleine moeite" toont u respect voor de regiocommissie, welke hun vele kostbare uren vrijwillig aan de vereniging schenken en niet in het minst toont u dan respect voor uw gastheer die op u rekent met zijn "kostbare faciliteiten".

Ook bij de bijeenkomst van 7 december 1995, zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna weer een forumdiscussie volgt. Er is nog niet met alle sprekers een definitieve afspraak rond gemaakt, maar wij verzekeren u dat ook dit forum u zeker zal aanspreken. Ook het onderwerp moet u deze keer zeker aanspreken. Als "vakvereniging" propaganderen wij in het vakgebied de "kwaliteit" te verbeteren. Met de informatie van de laatste tijd dat de automatisering nu pas echt toe gaat slaan in het kantoorgebouw; Dat de tot nu toe genoemde automatisering op kantoor eigenlijk mechanisering genoemd moest worden. En dat deze automatisering van de produktiestroom op kantoor een verschrikkelijke invloed zal krijgen op het aantal medewerkers van het huidige kantoorwerkniveau. Het wordt nu tijd om na te denken hoe men de bakens moet verzetten om na deze komende automatiseringsgolf nog te kunnen functioneren in de kantoren van de nabije toekomst.

Na het "officiële" gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven en kunt u zichzelf een mening vormen over het "Belastingkantoor" in Amsterdam. Ook daarna kunt u weer met uw collega's bij een drankje even nakaarten over de besproken onderwerpen.

De regiocommissie Zuid Holland wacht met belangstelling uw inschrijving af.
De inschrijfformulieren worden u te zijner tijd door het secretariaat toegestuurd.

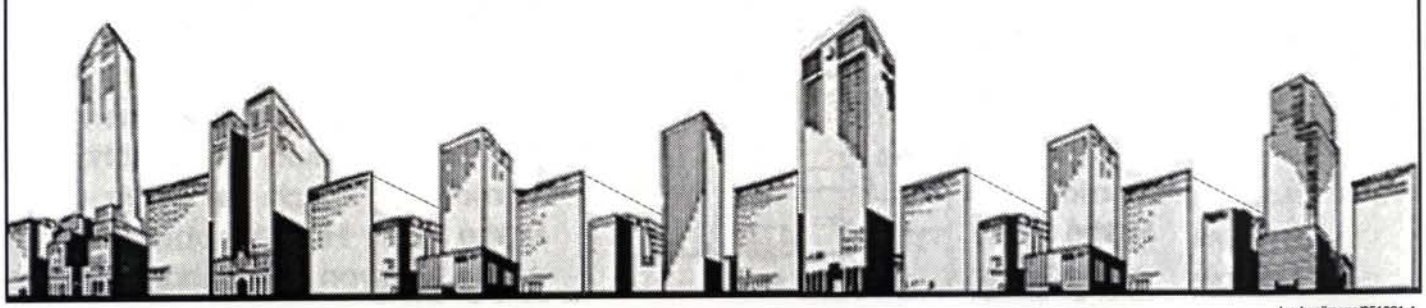

leo hooijmans/951031-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 7 december 1995, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema

Is de kwaliteit van Facilitymanagement afhankelijk van FMIS & DIS !!??

(FMIS = Facility Management Informatie Systeem & DIS = Documenten Informatie Systeem)

De heer Bernard van Dongen, hoofd Facilitaire Dienst is uw gastheer in het nieuwe Belastingkantoor te Amsterdam. Dit 84 meter hoge gebouw, ontworpen door architectenbureau A. Bonnema kreeg van de Amsterdammers al gauw de bijnaam “De KNIP”. Het is een typisch Amsterdams verschijnsel om een bijzonder gebouw een bijnaam te geven. Zo zijn er bijvoorbeeld ook “De Kolenkit”, “Het Aquarium”, “De Apenrots” en het “Maupoleum”. Na het welkomswoord van Bernard zal mevrouw Gea Everards, plv. hoofd Projectbureau Huisvesting een korte presentatie geven hoever de Belastingdienst is met het onderwerp van vandaag.

Tijdens de bijeenkomst zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna een forumdiscussie volgt, waarin vragen aan de orde komen zoals:
- Welke impact hebben FMIS en/of DIS op onze kantoor-werkplekken ?
- Hoe zit het met de juridische en fiscale regels ten opzichte van een DIS ?
- Kan een Programma van Eisen voor een FMIS wel binnen een jaar operationeel zijn ?
- Brengen de inspanningen voor zo’n automatisering hun rendement wel op ?

De forumdiscussie wordt geleid door Marcel Peters van Desenco. Iedere deelnemer kan zich betrokken voelen bij de bijeenkomst en daardoor behoeft het geen kijk- en luisterspel te zijn.
Na het “officiële” gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven en kunt u zichzelf een mening vormen over het belastingkantoor “De KNIP” in Amsterdam. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Constant Jurgens, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

De stelling van Ben Baarda is:

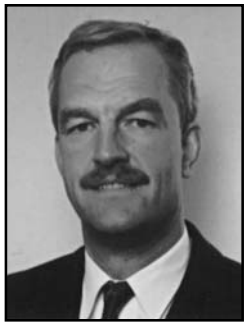

”Nu dat in 1994 de juridische positie van DIS gewaarborgd en erkend is, staat er niets meer in de weg om het geloop en gezoek naar documenten of klantendossiers geheel uit een onderneming te halen; wat aan arbeidstijd (kantoortijd) 15 procent zal besparen.”

Ben Baarda is met TEC Nederland B.V. (v/h Telex Computer Equipment B.V.) reeds negentien jaar actief in de schriftelijke externe telecommunicatie; om vanuit multi-user computersystemen met TELEX en reeds zeven jaar met FAX, geïntegreerd vanuit elke applicatie files te verzenden naar één of meerdere ontvangers.

De laatste jaren is meer de nadruk komen te liggen op interne schriftelijke communicatie waarvoor DIS-(Document Informatie Systemen) en COLD-(Computer Output op LaserDisc) systemen ontwikkeld zijn die diverse documentsoorten afkomstig van boekhouding-, CAD- en postregistratie-systemen, op te slaan op optical discs. De invoer geschiedt via scanners of direct per telex, fax, E-mail, ISDN en Cold, waardoor men direct de opgeslagen en geïndexeerde grafische files een voor-gedefinieerd traject kan laten afleggen op het computernetwerk.

De stelling van Leo Hooijmans is:

”Het automatiseren in de kantooromgeving is tot nu toe grotendeels mechaniseren geweest. Door middel van een FMIS & een DIS kunnen we nu echt overgaan tot automatiseren van een groot aantal taken binnen het kantoorgebouw.”

Leo Hooijmans heeft na zijn opleiding op de ondernemerschool leiding gegeven aan een woninginrichting/textielzaak. Daarna is hij overgestapt naar de projectinrichting en heeft een groot aantal kantoorinrichtingen gerealiseerd.

Relaties kwamen regelmatig bij hem terug om hun herhuisvesting door hem te laten begeleiden. Dit heeft hem er toe gebracht van de commerciële projectinrichting over te stappen naar het advieswerk onder de naam Galileo & Partners. Voor de kantoorindeling en -uitrusting verzorgt hij opleidingen en advieswerk. Met name voor bouwplanning & oppervlakteberekening, archivering & registratuurplanning (bewaarkunde), arbo & ergonomie in het kantoor, meubelplanning & -selectie, elektronisch tekenen & inventarisbeheer.

Binnen de vereniging neemt hij deel aan de Onderwijscommissie & de Regiocommissie Zuid-Holland. Leo is examinator voor een facilityopleiding op Post HBO niveau en hij is vakdocent voor een paar hogescholen en brancheorganisaties. Naast het lidmaatschap van de FMN is hij ook lid van de NVBA (Nederlandse Vereniging van BedrijfsArchivarissen)

De stelling van Jan Schrama is:

"Door automatisering wordt de kwaliteit van het Facility Management-proces verbeterd. Daarom onderschrijven wij enkele uitspraken van gebruikers van een geautomatiseerd systeem:
'Alles verloopt een stuk efficiënter'; 'De verbeterde tekening met de uitdraai uit de database verschaft de klant meer inzicht'; 'Het gebouw wordt eindelijk, zonder verbouwingen, niet groter of kleiner'; 'Ons 'imago' is aanzienlijk verbeterd'; 'De overige afdelingen werken met bestanden die door ons als het ware zijn klaargezet'; 'Management informatie kan periodiek op dezelfde wijze gepresenteerd worden'."

Na het afronden van zijn HTS-opleiding (richting Weg- en Waterbouw) is Jan Schrama gaan studeren aan de Technische Hogeschool in Delft. Tijdens deze studie is hij werkzaam geweest als betonconstructeur. Na het afronden van de studie aan de Technische Hogeschool, is hij in 1976 in dienst getreden bij het Bouwcentrum te Rotterdam als organisatie-adviseur. In deze functie hield hij zich bezig met kostenbewakingsproblemen onder andere ten behoeve van onderhoud en huisvesting. Nagenoeg alle vraagstukken werden opgelost door middel van automatisering (bijvoorbeeld het Economisch Beslissings Model).

Toen het Bouwcentrum ging participeren in Nordined, werd Jan Schrama bij Nordined gedetacheerd. Zijn taak luidde: 'Het opzetten van een Facility Management Informatie Systeem'. Dit CAFM-systeem werd gerealiseerd in het Ruimte-, Middelen- en Technisch Beheersysteem. Sinds 1991 is Jan Schrama directeur van Nordined, een bedrijf dat al vanaf het eerste uur (1988) succesvol het Facility Management-proces automatiseert bij circa vijftig klanten (zowel kleine als zeer grote).

De stelling van Marianne Smit is:

"Invoering van een Documentair Informatie Systeem is een voordeel voor de organisatie en heeft grote consequenties voor de inrichting van de werkplek."

Marianne heeft na de HEAO, afstudeerrichting bedrijfseconomie, 10 jaar gewerkt als extern adviseur bij het Organisatie-adviesbureau voor de Nederlandse Groothandel. Bij dit bureau hield zij zich bezig met advisering op bedrijfseconomisch en logistiek gebied in het Midden- en Kleinbedrijf.

Sinds november 1989 is zij stafmedewerker in dienst bij Zorgverzekeraar DSW. Bij Zorgverzekeraar DSW voert zij projecten uit op het gebied van organisatie en automatisering. Eén van de projecten betrof de invoering van een DIS. Vanaf januari 1993 is een DIS operationeel op één van de afdelingen binnen Zorgverzekeraar DSW.
Momenteel houdt zij zich voornamelijk bezig met de uitgifte van smartcards aan DSW-verzekerden.

Tot ziens op de volgende regiobijeenkomsten Zuid Holland in

- 1996 -

In het oprichtingsjaar van de FMN kunnen we terugkijken op drie “geslaagde” bijeenkomsten, georganiseerd door het regioteam. “Geslaagde” staat tussen aanhalingstekens omdat voor een ieder lid de wensen en de verwachting voor een bijeenkomst verschillend kunnen zijn. Het regioteam heeft in ieder geval veel plezier (en werk) gehad in het samenstellen en bijeenbrengen van de onderwerpen, de sprekers en de locaties. De doelstelling van het regioteam is tot op heden om de bijeenkomsten uit een forumdiscussie te laten bestaan over een actueel of informatief onderwerp en zo mogelijk in een uniek of bijzonder gebouw. Hierop heeft het regioteam nog geen felle kritieken gehad, dus zijn zij van mening deze doelstelling ook voor de bijeenkomsten van 1996 te handhaven. Dit houdt natuurlijk niet in dat u als lijdend voorwerp deze doelstelling moet ondergaan. Voor suggesties, inbreng van onderwerpen, gastsprekers, locaties houdt het regioteam zich van harte aanbevolen. Zij hopen dan ook dat u tijdens de informele nabeschouwingen, tijdens de bijeenkomsten en natuurlijk ook na de bijeenkomsten de teamleden aanspreekt en/of belt, schrijft, faxt en E-mailt.

Daarom willen zij zich op deze weg toch nog even presenteren, waardoor het contacten misschien nog beter gaat.

Het Regioteam Zuid-Holland bestaat uit:

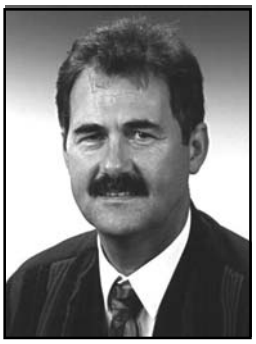

Leo Hooijmans,
Vennoot van Galileo & Partners,
Jan van Henegouwenweg 2, 2202 HZ Noordwijk,
Telefoon (071) 361 90 97, fax 364 69 39
E-Mailadres : Leo.Hooijmans@hol.nl

Constant Jurgens,
Commercieel manager van Restoplan,
Postbus 541, 2260 AL Leidschendam,
Telefoon (070) 357 38 38, fax 320 44 30

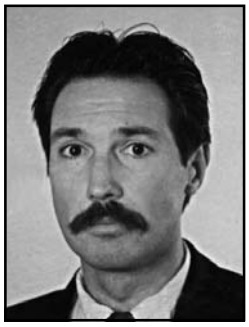

Dick van der Meyden,
Hoofd Civiele Dienst van het Westeinde Ziekenhuis,
Postbus 432, 2501 CK Den Haag
Telefoon (070) 330 25 48, fax 380 94 59

Rob Noordergraaf,
Directeur van Profes,
Koraalrood 70, 2718 SC Zoetermeer,
Telefoon (079) 361 71 77, fax 361 55 31

De regiocommissie Zuid Holland wacht met belangstelling uw reacties af.

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 26 maart 1996, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema
Wat betekent Internet en haar toepassingen voor de facilitymanager!!??

De heer Wim Munter, hoofd Facilitaire Dienst van Nedlloyd Interne Dienst is uw gastheer in het kantoorgebouw Willemswerf. Dit witte gebouw met zijn markant schuinoplopende gevel aan de Maasboulevard in Rotterdam is ontworpen door architectenbureau Quist. Nedlloyd heeft een rijke historie, waarvan een groot gedeelte met vervoer op het water te maken heeft. In het kantoorgebouw zijn dan ook vele scheepsmodellen en schilderijen met zeeschepen te zien. Het binnenvaartschip op de voorgrond van bovenstaande foto is heel klein in vergelijking met de werkelijke zeeschepen waarvan Nedlloyd gebruik maakt.

Tijdens de regiobijeenkomsten tot nu toe waren er een aantal sprekers die een stelling poneerde, waarna een forumdiscussie volgde. Bij deze bijeenkomst is er één spreker die uitgebreid over Internet informatie gaat geven. Deze informatie wordt met levende Internetbeelden ondersteund. Discussie is niet uitgesloten en vragen staat vrij.

Na het “officiële” gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven en kunt u zichzelf een mening vormen over het kantoor Willemswerf. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Constant Jurgens,
Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

Elwin Klaver

Elwin is verantwoordelijk voor alle externe promoties van Planet Internet zoals grote beurzen en congressen. Daarnaast spreekt hij met bedrijven en instellingen over de mogelijkheden en onmogelijkheden van het Internet.

Elwin Klaver is na zijn studie Digitale Technieken aan de Hogeschool van Enschede (1988-1993) ook afgestudeerd in bedrijfsinformatiestromen aan de Glasgow University Business School, waar hij voorzitter was van het Academisch Jaar.

Hij ontwikkelde voor een afstudeeropdracht aan de Kansas University (USA) een communicatieprotocol tussen een Cray computer en het militaire Internet (Darpanet) dat op 2,5 Gbps werkt. In het vakblad “De Ingenieur” van september 1994 publiceerde hij het analiseren en implementeren van management-informatiestromen bij Damen Shipyards te Bergen.

Sinds januari 1995 werkt hij bij Planet Internet (een provider waar men zich voor een aansluiting op Internet kan abonneren) waar hij vandaag de dag verantwoordelijk is voor alle externe promoties.

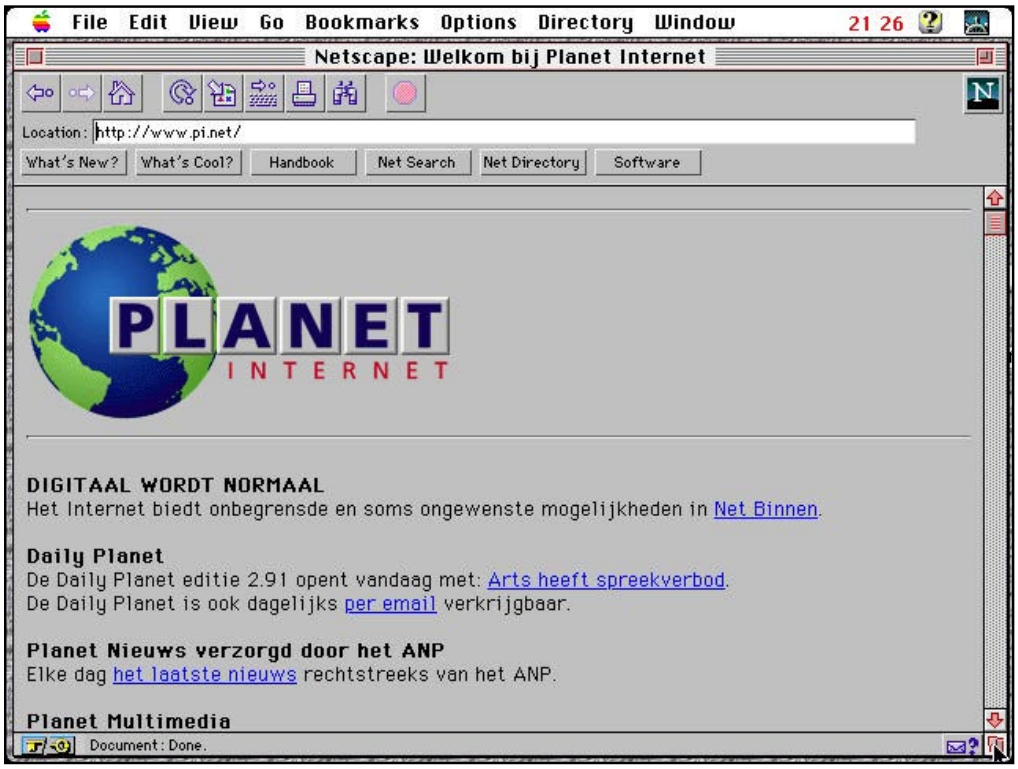

Dit is een voorbeeld van een z.g. “Homepage” (startpagina). In dit geval van PLANET Internet. Op de onderstreepte woorden kan geklikt worden om verder te gaan.

Tot ziens op de volgende regiobijeenkomst Zuid Holland op 6 juni 1996 met als thema ''Zorg''

De heer drs. ir. G.M. Haksteen, hoofd van de Facilitaire Diensten van het AZR, Academisch Ziekenhuis Rotterdam is uw gastheer in het Sophia/Dijkzigt Ziekenhuis te Rotterdam. De facilitaire dienstverlening is merkbaar aanwezig in het gehele ziekenhuis en geniet een grote belangstelling van patiënten en medewerkers. Het aantal medewerkers van de Facilitaire Diensten ligt rond de 375 vtb's (vtb=voltijdbaan). Het exploitatiebudget (incl. inleen-personeel) ligt op meer dan 50 miljoen gulden. De Facilitaire Diensten bestaan uit de volgende subdiensten: Interne Dienst, Voedingsdienst, Technische Dienst, Receptie- en Bewakingsdienst, Bedrijfs-veilligheidsdienst en de Stralingsbeschermingsdienst.

Uit bovenstaande gegevens is zeker vast te stellen dat de heer Haksteen kan kiezen uit vele onderwerpen uit zijn organisatie om voor de fmn-leden een hoogst interessante rondleiding voor de bijeenkomst samen te stellen. En daarvoor behoeft men niet alleen interesse voor de gezondheidszorg te hebben.

Bij deze bijeenkomst worden weer door een aantal sprekers controversiële stellingen geponeerd. Aan het thema kunt u zien dat deze nog niet breed is uitgemeten, maar wij verzekeren u dat ook het definitieve thema en het forum u zeker zal aanspreken. Na het ''officiële'' gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen na te praten.

De regiocommissie Zuid Holland wacht met belangstelling uw inschrijving af.
De inschrijfformulieren worden u te zijner tijd door het secretariaat toegestuurd.

leo hooijmans/960326-3

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 6 juni 1996, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema
Beveiliging in zorginstellingen versus het bedrijfsleven

De heer drs. ir. G.M. Haksteen, hoofd Facilitaire Diensten is uw gastheer in het ziekenhuis Sophia/Dijkzigt van het Academisch Ziekenhuis Rotterdam. De heer Haksteen geeft leiding aan ca. 400 medewerkers van de Facilitaire Diensten. De FD is opgedeeld in zes “diensten”. Een “interne dienst”, “voedingsdienst”, “receptie- en bewakingsdienst”, “technische dienst”, “bedrijfsveiligheidsdienst” en de “stralingsbeschermingsdienst”. In 1994 waren deze diensten goed voor een exploitatiebudget van ca. 50 miljoen gulden.

Tijdens de bijeenkomst zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna een forumdiscussie volgt over het thema van vandaag. Iedere deelnemer kan zich betrokken voelen bij de bijeenkomst en daardoor behoeft het geen kijk- en luisterspel te zijn.

Na het “officiële” gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven door het Sophia/Dijkzigt ziekenhuis. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Constant Jurgens, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

De stelling van Sjouke de Graaf is:

”Zonder voldoende beveiligingsmaatregelen is het voortbestaan van (detailhandels-)ondernemingen onvoldoende verzekerd.”

Sjouke de Graaf is directeur van Hodon Winkel Beveiliging BV. Een bedrijf dat gespecialiseerd is in het leveren van beveiligingsdiensten (surveillanten, advisering en fraude-onderzoek) ten behoeve van de detailhandel.

Sjouke is eerder werkzaam geweest bij de Politie Amsterdam-Amstelland (15 jaar) en Vroom en Dreesman Warenhuizen B.V. (7 jaar)

Hodon Winkel Beveiliging BV is een onderdeel van het Vendex-concern.

De stelling van Fred Zaaijer is:

”Risico’s zijn en blijven er altijd, maar de mate waarin is te beïnvloeden. Door het plegen van onderzoek en het geven van hierop gebaseerde adviezen zullen maximale risico's getransformeerd kunnen worden tot aanvaardbare risico’s. Het ontwikkelen van een Masterplan Security Management voor instellingen en bedrijven staat hier centraal.”

Fred Zaaijer is veiligheidscoördinator in het Reinier de Graaf Gasthuis te Delft en hij legt zich specifiek toe op de ontwikkeling van bedrijfsveiligheid. Hij is afgestudeerd Security Manager (HBO) en gediplomeerd Hoofd Bedrijfshulp-verlening (HBHV) De werkgebieden: toegangs- en uitgangsbeheer, criminaliteits-beheersing, brandveiligheid, rampen- en gewondenopvangactiviteiten en verkeersregulatieplan. Hij is in crisissituaties verantwoordelijk en bevoegd tot het nemen van besluiten.

25 jaar is hij werkzaam in het vakgebied bedrijfsveiligheid, waarvan de laatste 17 jaar in de ziekenhuiswereld. Hij is als veiligheidscoördinator direct onder de directie belast met de bedrijfsveiligheid in de ontwikkelende en toezichthoudende sfeer en bij calamiteiten in de uitvoerende sfeer.

Fred geeft gastcolleges op HBO scholen en is lid van o.a. de VBN (Ver. Beveiligingsmanagers Nederland), de NVB (Ned. Ver. Bedrijfshulpverlening) en redacteur in de Zorgsector van het vakblad Beveiliging.

Tot ziens op de volgende regiobijeenkomsten in Zuid Holland

De eerstvolgende “officiële” bijeenkomst van de regio Zuid Holland heeft als onderwerp “Vastgoed” en is gepland op woensdag 2 oktober 1996. De locatie en de sprekers zijn nog niet helemaal bekend, maar deze zullen zeker “vast goed” zijn!

Wel bekend is een bijeenkomst op donderdag 19 september 1996. Dan werken de regio’s Midden Nederland, Noord Holland en Zuid Holland samen op een bijeenkomst in het gebouw de “Delftse Poort” te Rotterdam.

Het thema gaat dan over de inrichting van bankhallen. Voor zover nu bekend wordt hieraan medegewerkt door de heer Harry Luijk van Svoboda en de heer Paul Settels van de ING bank.
De rondleiding zal door een van de hoogste kantoorgebouwen van Nederland gaan. Dit is op zich zelf al een reden om de bijeenkomst bij te wonen.

Deze bijeenkomst is geregeld op initiatief van de regio Noord Holland. Zuid Holland en ook de regio Midden Nederland hebben zich aangesloten bij dit initiatief. Op deze manier kunnen we eens bekijken of samenkomsten een paar maal per jaar van een paar regio’s bij elkaar ook te realiseren zijn.

De regiocommissie bestaande uit Leo Hooijmans, Constant Jurgens, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf wensen u een zonnige zomertijd toe met daarin een prettige vakantie!!

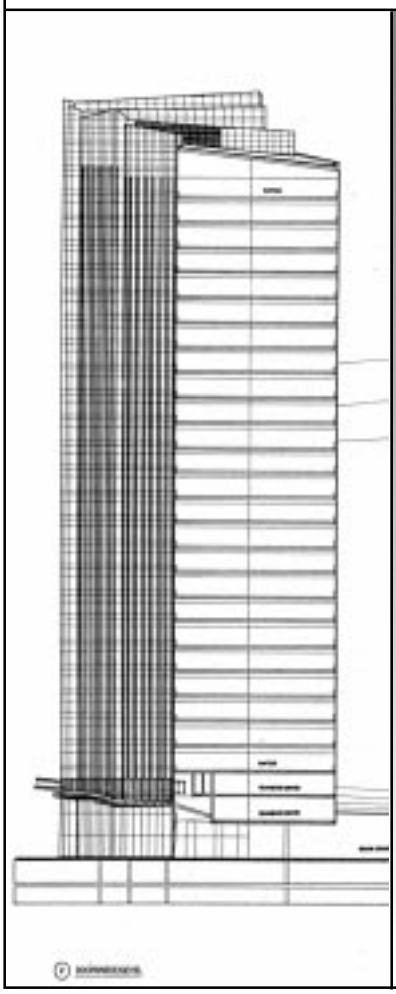

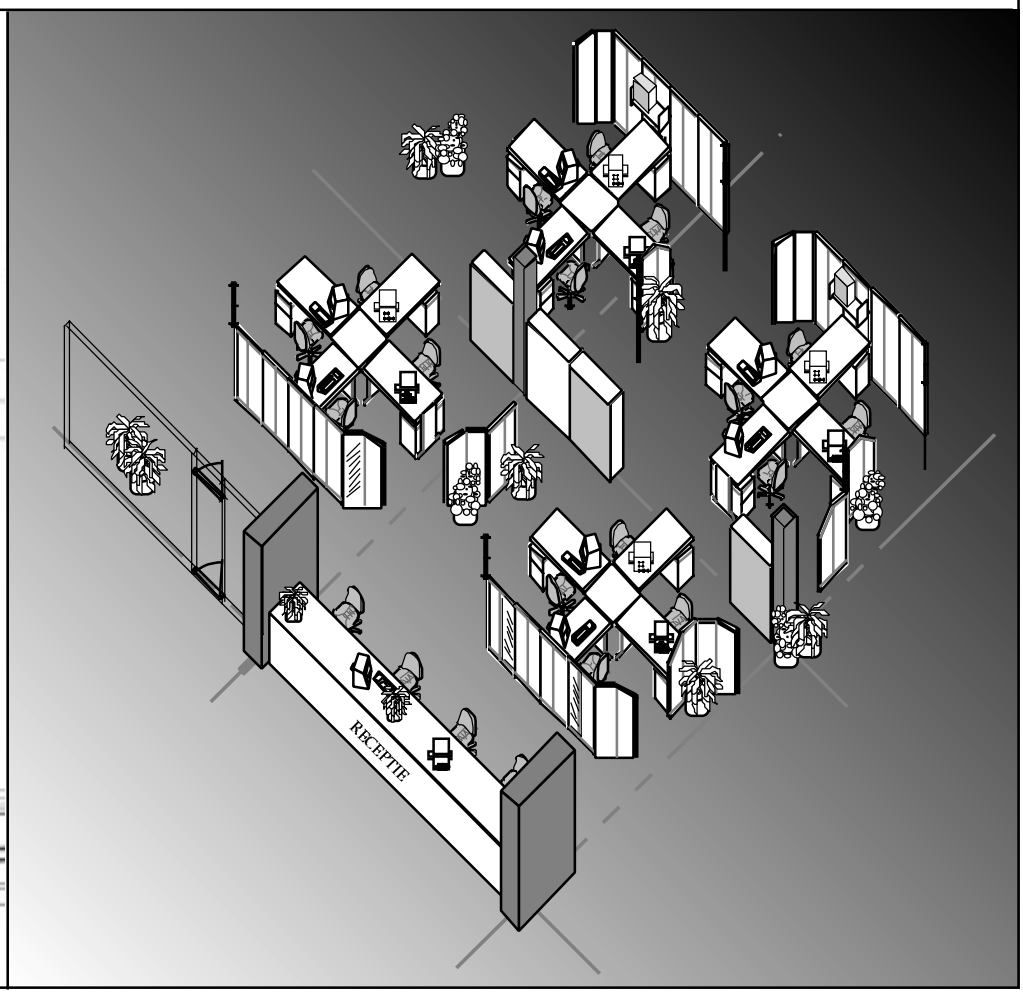

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 2 oktober, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema
“Wat komt er kijken bij het dagelijks beheer van vastgoed?”

De heer Ger Houwer, hoofd Facilitair Bureau is uw gastheer in het psychiatrisch centrum Bloemendaal/Dorestad. Het centrum bestaat sinds 1892. Het terrein is 72 hectare groot. Het centrum heeft ca. 600 psychiatrische bedden (met ca. 1600 opnames per jaar). Psychogeratisch verpleeghuis Dorestad (126 bedden en 15 plaatsen dagbehandeling) is organisatorisch met Bloemendaal verbonden.

Tijdens de bijeenkomst zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna een forumdiscussie volgt, waarin vragen aan de orde komen zoals:
- Wat zijn de afwegingen om te gaan renoveren of nieuw te bouwen ?
- Wat voor systematiek hanteer je bij het beheer van vastgoed ?
- Waar moet je op letten bij de ruimtelijke indeling van vastgoed ?

De forumdiscussie wordt geleid door dagvoorzitter Rob Noordergraaf. Iedere deelnemer kan zich betrokken voelen bij de bijeenkomst en daardoor behoeft het geen kijk- en luisterspel te zijn.
Na het “officiële” gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven en kunt u zichzelf een mening vormen hoe het er uitziet achter de voordeur van een psychiatrisch centrum. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Constant Jurgens, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

Rob Noordergraaf is dagvoorzitter en stelt de sprekers aan u voor.

Rob is sinds 1 juli 1996 werkzaam als adjunctdirecteur bij de SV Interieurgroep in Rotterdam en daar als zodanig verantwoordelijk voor de gehele interne organisatie en automatisering en de communicatie naar fabrikanten en leveranciers van SV.

Na de middelbare school en een 16-jarig verblijf bij de Koninklijke Marine, is hij werkzaam geweest bij kantoorinrichter Aspa, waar hij diverse functies heeft bekleed en vele commerciële en management opleidingen heeft doorlopen. Daarna is hij van 1994 tot 1 juli 1996 werzaam geweest bij de Desenco Groep als directeur van respectievelijk de Holding en één van de werk-maatschappijen.

Rob is lid van de NCD (Nederlands Centrum van Directeuren en commissarissen), lid van de regio-coördinatie commissie van de FMN en als zodanig regio-coördinator van de regio Zuid-Holland.

De stelling van Ger Houwer (gastheer) is:

”Een juiste terreinbenutting en een goede scheiding tussen wonen en behandeling is belangrijk”

Ger Houwer is als hoofd van het Facilitair Bureau medeverantwoordelijk voor het renoveren en/of vervangen van de gebouwen op het terrein van Bloemendaal.

In 1884 werd de eerste bouwsteen voor het centrum gelegd. Vooral de laatste jaren hebben verschillende uitbreidingen en veranderingen plaatsgevonden. Dit is het gevolg van enerzijds de huidige opvatting dat medische zorg en huisvesting zoveel mogelijk gescheiden moeten worden en anderzijds de groei van het aantal patiënten en personeel. Verscheidene oude paviljoens zijn inmiddels vervangen door moderne gebouwen. Op sommige plaatsen is men nog druk bezig met bouwen of slopen en op de lege plekken verschijnt nieuwe huisvesting.
Het hoofdgebouw heeft een vernieuwde entree en een moderne overkapping. Deze geven het gebouw een eigentijdse uitstraling. In dit gebouw bevinden zich de Directie, Personeel & Organisatie, Informatisering, Administratie, Facilitaire Dienst, Voorlichting & Communicatie, Klantenservice en de telefooncentrale.

De stelling van Jos Barnhoorn is:

“Wat betekent:”Koersen op kwaliteit” voor de instandhouding van het onroerend goed.

Met een vastgoedportefeuille die een waarde vertegenwoordigd van 1 miljard gulden; 86 gebouwen met een vloeroppervlak van 400.000 m2; een gebouwenvolume om in stand te houden voor in de eeuwigheid?
De (klassieke) universiteit van Leiden in beweging....”

Jos (J.G.M.) Barnhoorn heeft na de Hogere Hotelschool verschillende functies bekleed in de civiele dienst en binnen het facility management van organisaties. Sinds 1 september is hij in dienst getreden bij de Rijksuniversiteit van Leiden als Adviseur van het College van Bestuur t.b.v. het opzetten van een Universitair Facilitair Bedrijf. Vanaf 1 januari 1996 is hij Directeur Facilitair Bedrijf in oprichting.

Na het afstuderen aan de Hotelschool was Jos zeven jaar werkzaam als Assistent Hoofd Civiele Dienst van een groot algemeen ziekenhuis in Haarlem. Vervolgens bekleedde hij gedurende drie jaar de functie van Facility Manager bij een amerikaans computerbedrijf. Daarna trad hij in dienst van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat in de functie van Hoofd Facilitair Bedrijf om vervolgens de overstap naar Leiden te maken.

De stelling van Leo Hooijmans is:

”Zorg dat de vorm van een gebouw en de bedrijfscultuur van een organisatie op elkaar zijn afgestemd. Dit kan van grote invloed zijn op het verlies van vierkante meters. Soms wel tot 50%. Dit zou nog niet zo’n groot probleem zijn als de produktiviteit van de medewerkers hierdoor maar omhoog gaat.”

Leo Hooijmans heeft na zijn opleiding op de ondernemerschool leiding gegeven aan een woninginrichting/textielzaak. Daarna is hij overgestapt naar de projectinrichting en heeft een groot aantal kantoorinrichtingen gerealiseerd.

Relaties kwamen regelmatig bij hem terug om hun herhuisvesting door hem te laten begeleiden. Dit heeft hem er toe gebracht van de commerciële projectinrichting over te stappen naar het advieswerk onder de naam Galileo & Partners. Voor de kantoorindeling en -uitrusting verzorgt hij opleidingen en advieswerk. Met name voor bouwplanning & oppervlakteberekening, archivering & registratuurplanning (bewaarkunde), arbo & ergonomie in het kantoor, meubelplanning & -selectie, elektronisch tekenen & inventarisbeheer.

Binnen de vereniging neemt hij deel aan de Onderwijscommissie & de Regiocommissie Zuid-Holland. Leo is examinator voor een facilityopleiding op Post HBO niveau en hij is vakdocent voor een paar hogescholen en brancheorganisaties. Naast het lidmaatschap van de FMN is hij ook lid van de NVBA (Nederlandse Vereniging van BedrijfsArchivarissen)

Tot ziens op de volgende regiobijeenkomsten in Zuid Holland

De eerstvolgende “officiële” bijeenkomst van de regio Zuid Holland heeft als onderwerp “Trends, ontwikkelingen en innovatie met betrekking tot het kantoorgebouw” en is gepland op woensdag 10 december 1996. De locatie is de nieuwe Haagse Hogeschool.

Gastheren zijn de heren Aad Oudt en Joost van Krimpen, respectievelijk hoofd van de FDH Facilitaire Dienst en hoofd Opleiding Facilitaire Diensten van de Haagse Hogeschool aan de Laakhaven te Den Haag.

De school is dit schooljaar voor het eerst in gebruik genomen. De bouwperiode was van 1992 tot 1996. De architect is Atelier PRO. De nieuwbouw Laakhaven heeft een oppervlakte van 83.0000 vierkante meter, het complex Laan van Poot 7.500 vierkante meter. Er studeren 13.000 studenten en er zijn 1300 personeelsleden voor de ruim 50 opleidingen. De school ligt direct aan het NS-station Hollands Spoor. De parkeergarage biedt plaats aan 1.400 auto’s. Naar het centrum van Den Haag is het 10 minuten wandelen.

In de Haagse Hogeschool zijn naast de aula, 26 collegezalen, 260 leslokalen, een centraal restaurant (200 personen), 5 sectorale kantines, een sportkantine, een oefenrestaurant, een bibliotheek (2000 m2) met 40.000 boeken, een sporthal (48x28m) een gymzaal (21x12m), een fitnessruimte, 20 vergaderzalen, een café, restaurants, winkels en een bankfiliaal.

Voor de rondleiding is er genoeg te zien, dus tot ziens op de Haagse Hogeschool !!

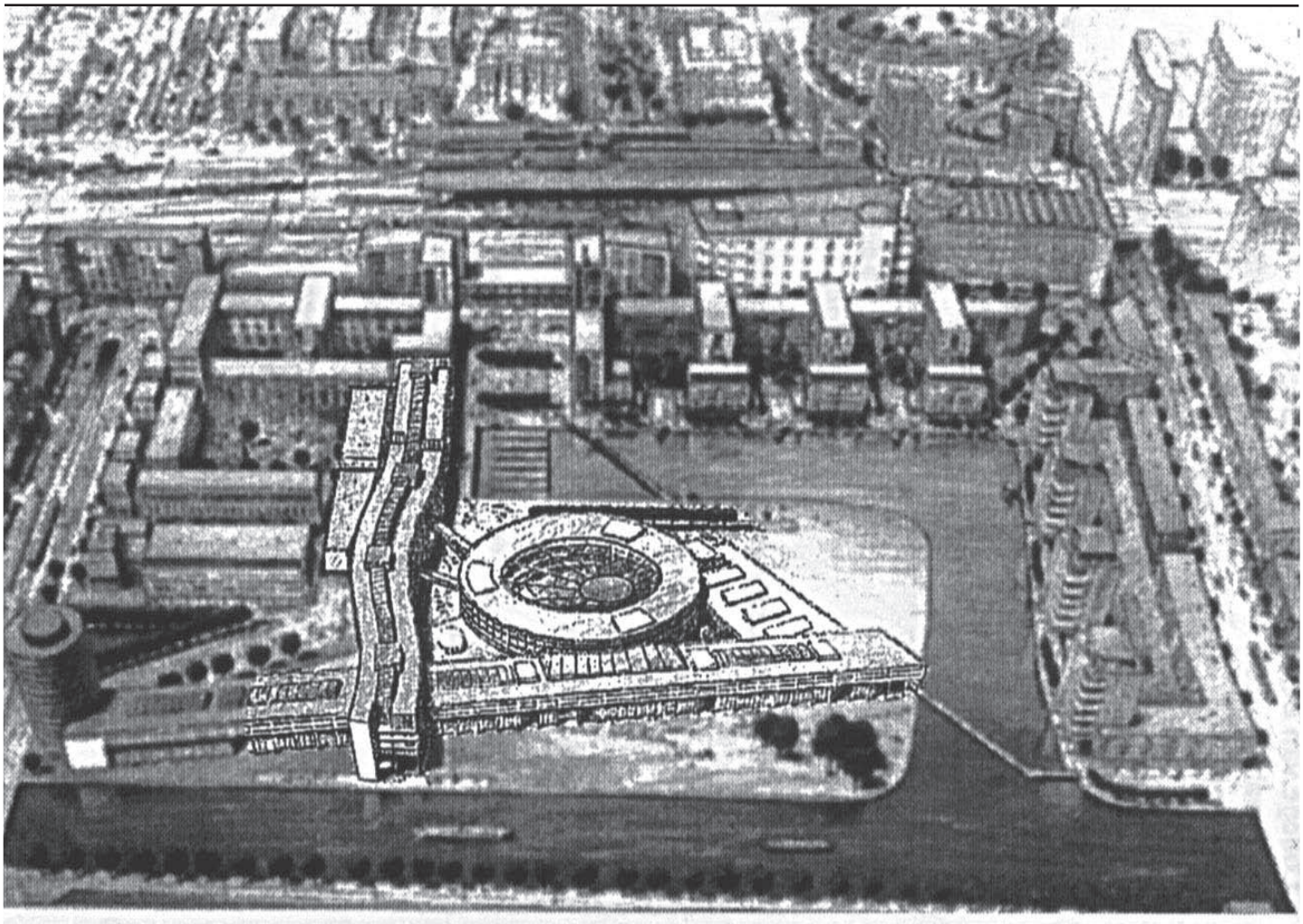

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 10 december 1996, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland
met het thema
“Trends, ontwikkelingen en innovaties in het kantoor”

De heer Joost van Krimpen, opleidingsmanager FD en de heer Aad Oudt, directeur Facilitaire Dienst zijn uw gastheren in de nieuwbouw van de Haagse Hogeschool. (Zie ook de volgende pagina!)

Tijdens de bijeenkomst zal een aantal sprekers controversiële stellingen poneren, deze kort toelichten, waarna een forumdiscussie volgt, waarin vragen aan de orde komen zoals:
- Bestaat er een ideale werkplek?
- Wat kunnen we verwachten van nieuwe kantoorconcepten?
- Waar vestigen we ons volgende nieuwbouw kantoor?

De forumdiscussie wordt geleid door Constant Jurgens. Iedere deelnemer kan zich betrokken voelen bij de bijeenkomst en daardoor behoeft het geen kijk- en luisterspel te zijn.
Na het “officiële” gedeelte zal er een rondleiding worden gegeven en kunt u zichzelf een mening vormen hoe het er uitziet achter de voordeur van de nieuwe Haagse Hogeschool. Daarna is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Constant Jurgens, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

Gastheren drs. Joost van Krimpen (L) en mr. Aad Oudt (R).

De nieuwe locatie van de Haagse Hogeschool (83.000 m2) met 13.000 studenten en een kleine 1300 medewerkers biedt tal van uitdagingen ‘in huis’ om de theorie om te zetten in de praktijk.
In de Haagse Hogeschool zijn naast de aula, 26 collegezalen, 260 leslokalen, een centraal restaurant (200 personen), 5 sectorale kantines, een sportkantine, een oefenrestaurant, een bibliotheek (2000 m2) met 40.000 boeken, een sporthal (48x28m) een gymzaal (21x12m), een fitnessruimte, 20 vergaderzalen, een café, restaurants, winkels en een bankfiliaal.

Vijftien jaar bestaat de opleiding Facilitaire Dienstverlening en zij biedt nu ruim 700 HBO (voltijd en deeltijd) studenten een zeer gevarieerd studiepakket aan. In de vier jaar studietijd lopen de studenten meerdere studietrajecten af, één daarvan is accommodatiebeheer. De studenten worden getraind in het beheren van de harde kant van een gebouw en in het zo optimaal uitrusten van een werkplek. Het faciliteren van gebouwgebruikers dient naar de opvattingen van de opleiding dynamisch en custom-made te zijn.

De stelling van dr. Ruud van Wezel is:

”De ideale werkplek bestaat niet en we moeten die ook niet willen maken”

Ruud is een bouwkundige en een sociale wetenschapper gepromoveerd op een dissertatie (proefschrift) over “Woningbeheer”. Hij is docent accommodatie-beheer aan de Haagse Hogeschool Opleiding Facilitaire Dienstverlening.

De meest recente wet- en regelgeving met betrekking tot accommodaties worden verwerkt in prakijkopdrachten. Denk aan ARBO, ergonomie, het Bouwstoffenbesluit, VINEX enzovoort.

De empatische houding van de studenten wordt zodanig getraind dat zij in staat zijn om organisatie-afhankelijk gefundeerde voorstellen voor (her)inrichting te doen en implementaties van ideeën voor (ver)bouw of vormen van vastgoed-beheer uit te voeren. De Haagse FD’er is een denker met daadkracht ook als het accomodatiebeheer betreft.

De stelling van Maarten van ‘t Hof is:

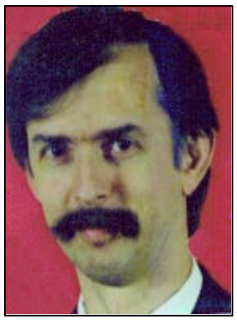

“In de toekomst worden kantoororganisaties kleiner en flexibeler. De grote kantoren met vele (honderden) medewerkers hebben hun langste tijd gehad!”

Maarten van ‘t Hof is sinds 1971 verbonden aan A. van ‘t Hof, Adviesbureau voor Management & Kantoororganisatie bv. Het organisatie-adviesbureau is in 1955 opgericht door zijn vader de heer A. van ‘t Hof. In 1985 is het bureau door Maarten overgenomen.

Het bureau specialiseert zich vooral in activiteiten met betrekking tot kantoorbouw, inrichting en uitrusting en een aantal ondersteunende activiteiten die in het algemeen ook onder het vakgebied van de Facility Management behoren. Met betrekking tot het kantoorgebouw valt te denken aan vierkante meter bepaling, bureaumeubelselectie, ergonomisch programma van eisen, ARBO implementatie enzovoort. Met betrekking tot de ondersteunende diensten valt te denken aan archiefzaken, postkamer, reproduktie, telecommunicatie en kantoorautomatisering op de werkplek. Hierbij met name de organisatorische kant.

In 1992 heeft hij tezamen met 2 partners het automatiseringsbedrijf NODE bv opgericht om de diverse automatiserings activiteiten die voortvloeiden uit het advieswerk onder te brengen.

De stelling van Leo Hooijmans is:

”Door wisselwerkplekken in kantoren kan men ca. 25 % aan vierkante meters sparen. Om dit goed te organiseren moet men ca. 25 % meer aan onkosten uitgeven.”

Leo Hooijmans heeft na zijn opleiding op de ondernemerschool leiding gegeven aan een woninginrichting/textielzaak. Daarna is hij overgestapt naar de projectinrichting en heeft een groot aantal kantoorinrichtingen gerealiseerd.

Relaties kwamen regelmatig bij hem terug om hun herhuisvesting door hem te laten begeleiden. Dit heeft hem er toe gebracht van de commerciële projectinrichting over te stappen naar het advieswerk onder de naam Galileo & Partners. Voor de kantoorindeling en -uitrusting verzorgt hij opleidingen en advieswerk. Met name voor bouwplanning & oppervlakteberekening, archivering & registratuurplanning (bewaarkunde), arbo & ergonomie in het kantoor, meubelplanning & -selectie, elektronisch tekenen & inventarisbeheer.

Binnen de vereniging neemt hij deel aan de Onderwijscommissie & de Regiocommissie Zuid-Holland. Leo is examinator voor een facilityopleiding op Post HBO niveau en hij is vakdocent voor een paar hogescholen en brancheorganisaties. Naast het lidmaatschap van de FMN is hij ook lid van de NVBA (Nederlandse Vereniging van BedrijfsArchivarissen)

Tot ziens in

1997

op de regiobijeenkomsten in Zuid Holland

Het volgende kalenderjaar zijn weer een aantal bijeenkomsten. Voorlopig zijn de volgende data en thema's gepland:

19 februari	Wat moet de Facilitaire Dienst met Arbo?!
03 juni	Het Facilitair proces in een productie-omgeving
17 september	Ervaring(en) met flexibele kantoorconcepten
09 december	Facilitair onderwijs

Voor bovenstaande data en thema's zijn nog niet alle locaties en gastsprekers geregeld. Indien u zich voor een gastheerschap of een forumdiscussie wilt aanmelden neem dan contact op met een van de regio-teamleden.

Wij (het regioteam) hopen dat u het afgelopen jaar van de bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

Met de beste wensen voor 1997 en plezierige feestdagen.
Het regioteam Zuid Holland:
Leo Hooijmans, Constant Jurgens, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf

---

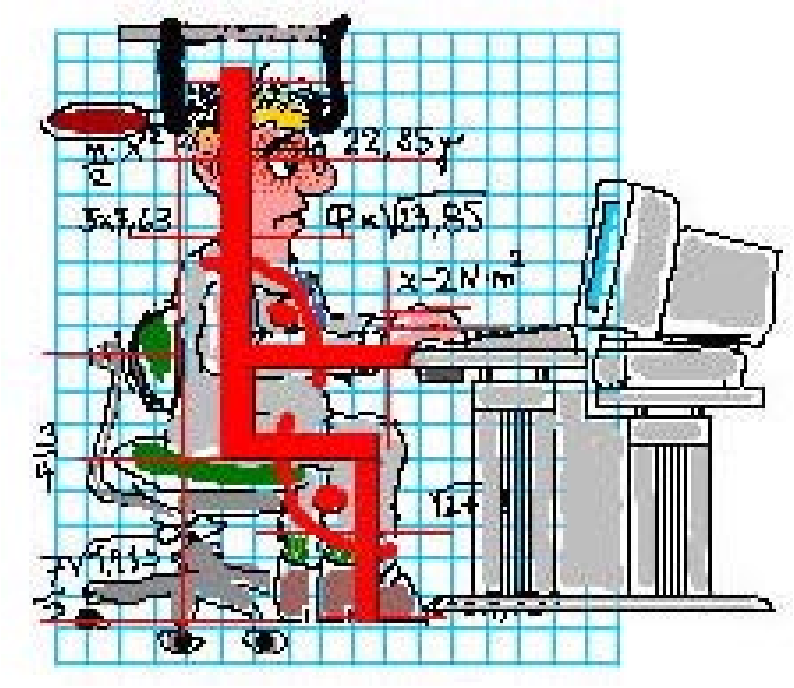

Met dank aan Leuwico Nederland voor bovenstaand plaatje

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 19 februari 1997, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland
met het thema

“Wat moet de facilitymanager met Arbo”

De heer Jan Oosterling, faciltymanager van Verzorgingstehuis Adegeest te Voorschoten is uw gastheer. Volgens het “Adegeest nieuws” van het eerste kwartaal 1997 is het Adegeest niet alléén een verzorgingstehuis en Jan Oosterling niet alléén een faciltymanager. De activiteiten strekken zich uit tot en met rommelmarkten en playback-shows. Een kinderdagverblijf in het verzorgingstehuis is combinatie die men hier niet 1, 2, 3 zou verwachten. Jan Oosterling zal in zijn welkomswoord het één en ander toelichten.

In tegenstelling met de meeste andere bijeenkomsten is er geen forumdiscussie gepland, maar wordt er een themabijeenkomst verzorgd door Leo Hooijmans van Galileo & Partners met het onderwerp “Arbowet”. Door middel van een LCD projector worden beelden en teksten geprojecteerd en wordt er informatie gegeven over de Arbowet, VGW (veiligheid, gezondheid en welzijn) instructie, enzovoort. Het ligt in de bedoeling om brandende vragen van de aanwezigen te beantwoorden. Ook aan de aanwezige leden met arbokennis wordt verzocht een steentje bij te dragen aan de informatie.

Vanuit de vereniging FMN zal ook de heer Ben Coenradi aanwezig zijn om u informatie te geven over de vakgroep die er binnen de vereniging is voor het onderwerp van vandaag.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

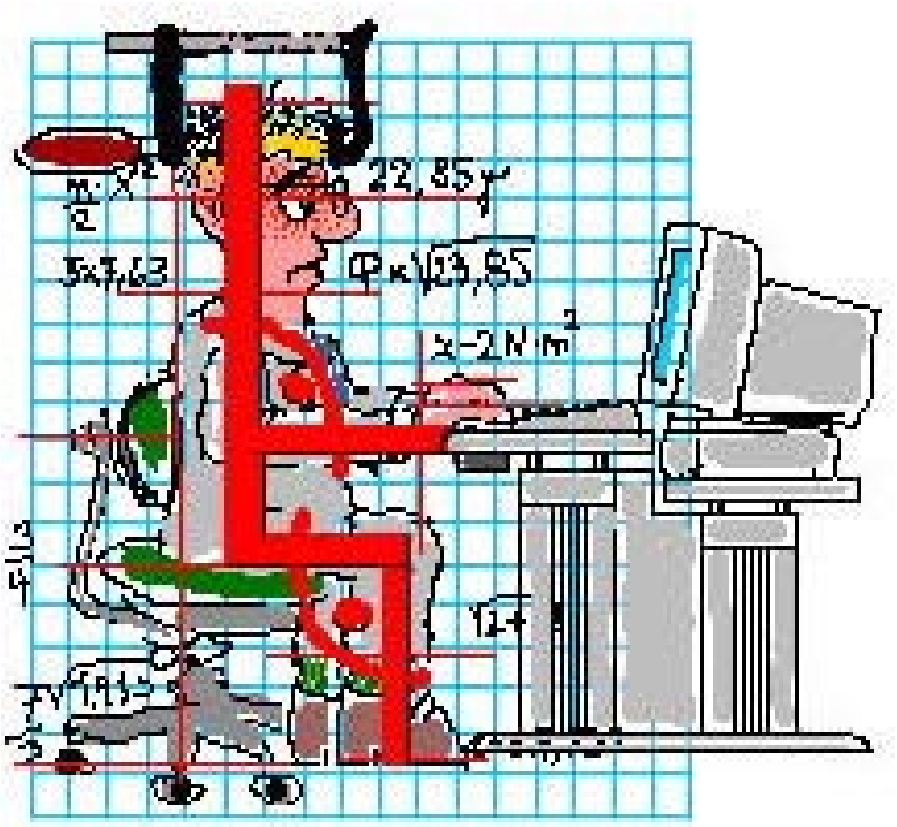

Met dank aan Leuwico Nederland voor bovenstaand plaatje

Leo Hooijmans is vennoot van Bureau Galileo vof.
In de dagelijkse praktijk geeft hij met “partner” Maarten van ‘t Hof van Bureau A. van ‘t Hof uit Barendrecht opleidingen en advieswerk op het gebied van de kantoor-indeling en -uitrusting.

Hij heeft na zijn opleiding op de ondernemerschool leiding gegeven aan een woninginrichting/textielzaak. Daarna is hij overgestapt naar de project- inrichting en heeft een groot aantal kantoorinrichtingen gerealiseerd.

Relaties kwamen regelmatig bij hem terug om hun herhuisvesting door hem te laten begeleiden. Dit heeft hem er toe gebracht van de commerciële projectinrichting over te stappen naar het advieswerk onder de naam Galileo & Partners. De opleidingen en het advieswerk hebben met name te doen met bouwplanning & oppervlakteberekening, archivering & registratuurplanning (bewaarkunde), arbo & ergonomie in het kantoor, meubelplanning & -selectie, elektronisch tekenen & inventarisbeheer.

Binnen de vereniging neemt hij deel aan de Onderwijscommissie & de Regiocommissie Zuid-Holland. Leo is examinator voor een facilityopleiding op Post HBO niveau en hij is vakdocent voor een paar hogescholen en brancheorganisaties. Naast het lidmaatschap van de FMN is hij ook lid van de NVBA (Nederlandse Vereniging van BedrijfsArchivarissen)

Er wordt veel gesproken en geschreven over Arbowet, normen (CEN, NEN, P-bladen) en ergonomie. Voor ergonomen en arbo-specialisten gesneden koek. Toch zijn er veel functionarissen binnen het kantoorgebouw die door drukte op de werkvloer en door een aversie tegen het woord arboWET niet voldoende op de hoogte zijn van de praktische invulling van de voorschriften voor het werk op kantoor.

Een goed geoutilleerd kantoor is niet alleen een “must” voor de Arbowet. Het kan de kwaliteit en de kwantiteit van de kantoorproduktie zéér positief beïnvloeden. Er kan winst mee gemaakt worden.

Een slecht ingericht kantoor en een slechte voorlichting aan de medewerkers, kan ziekte en ongelukken brengen. Het kan de ziektekosten nadelig beïnvloeden. Sterker nog, er kunnen schadeclaims verwacht worden.

Goede voorlichting is een plicht en motivatie levert winst op!

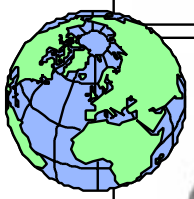

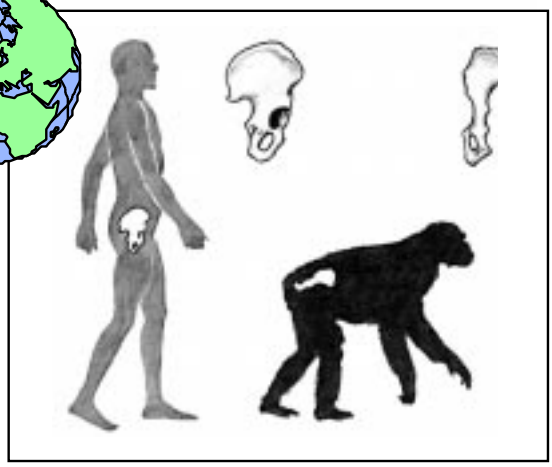

Tot ziens op de volgende regiobijeenkomsten in Zuid Holland

De eerstvolgende bijeenkomst van de regio Zuid Holland heeft als onderwerp “Het Facilitair proces in een productie-omgeving” en is gepland op dinsdag 3 juni 1997. De locatie en de sprekers zijn nog niet helemaal bekend, maar er wordt aan gewerkt!

Voorlopig zijn de volgende data en thema’s gepland:

03 juni	Het Facilitair proces in een productie-omgeving
17 september	Ervaring(en) met flexibele kantoorconcepten
09 december	Facilitair onderwijs

Indien u zich voor een gastheerschap of een forumdiscussie wilt aanmelden neem dan contact op met een van de regio-teamleden.

Het regioteam Zuid Holland:
Leo Hooijmans, Dick van der Meyden & Rob Noordergraaf

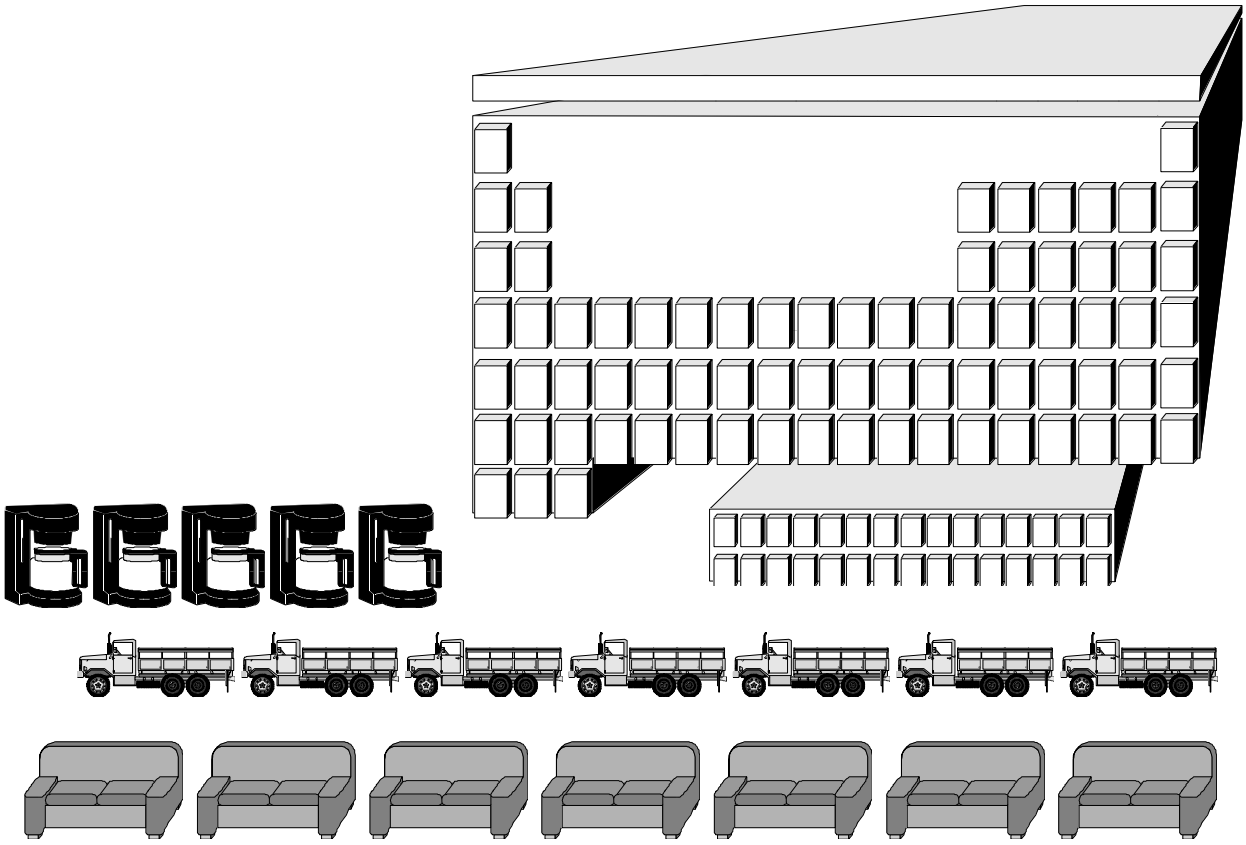

leo hooijmans/970219-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 9 december 1997, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland
met het thema

“Hoe etisch is de facility manager”

De heer Paul in het Veld, directeur HES/Onderwijs & Onderneming is uw gastheer in het gebouw van de Hogeschool voor Economische Studies te Rotterdam.

Tijdens de bijeenkomst zijn de onderwerpen:

- “Wat is ethiek? Een theoretisch kader” door de heer drs. Johan Wempe (KPMG/EUR)
- “Fraudegevoeligheid in de Rotterdamse haven” door de heer Eugene J.M. in het Veld, Commissaris van de Rivierpolitie in Rotterdam

Daarna zullen de heren Paul in het Veld (HES/O&O) en de heer Nico Kool (Kool Management & Advies) u informeren over “Ondernemend Facility Management”.

Na het “officiële” gedeelte is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen. Ook is het dan mogelijk om een kijkje te nemen in de keuken van de HES.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Henk Oechies en Jan Oosterling) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

Gastheer drs. Paul J.M. in het Veld.

Na zijn studie aan de Hogere Zeevaartschool voor Stuurman Grote Handelsvaart heeft Paul eerst diverse functies vervuld in de wereld van het transport. Sinds 1976 werkt hij in het onderwijs. Vanaf 1984 bij de HES in Rotterdam. Sinds 1 februari 1997 is hij directeur van HES/Onderwijs & Onderneming, het bureau voor contractonderwijs van de HES.

HES/O&O verzorgt commerciëel onderwijs dat in het verlengde ligt van de HES. De nadruk ligt op marketing, talen en management.
Er zijn cursussen voor een zogenaamde open inschrijving en voor maatwerk cursussen. De HES/O&O voert projecten uit en doet onderzoek. Voor de cursussen worden docenten van de HES betrokken, voor projecten en onderzoek worden ook studenten ingeschakeld. Zonodig worden externe partners ingeschakeld.

Op dit moment ontwikkelt HES/O&O de leergang “Ondernemend Facilitair Management”, samen met een externe consultant (Kool Management & Advies), voor facilitaire managers met minimaal drie jaar ervaring op management niveau. Het doel van deze leergang is om managers te leren kansen te benutten buiten het primaire proces van hun organisatie waarmee business kan worden gegenereerd. Hiermee wordt de facilitaire manager meer “ondernemer”. Zo’n ondernemende facilitaire manager zal in de toekomst doordringen tot de hoogst echelons in de organisatie.

Gastspreker drs. Nico F. Kool

Nico is al jaren actief in de wereld van dienstverlenende organisaties. Opgegroeid in een middenstandsmilieu en met als achtergrond een universitaire opleiding in sociaal-economische geschiedenis, is hij zijn carriere gestart bij een Gemeentelijk Woningbedrijf in de stadsvernieuwing: projectmanagement, beleidsontwikkeling en ‘regelwerk’ met groepen burgers.

Vervolgens is hij Huisvestingsmanager geworden bij de NOS in Hilversum. En net als bij het Woningbedrijf ook hier een positie tussen enerzijds ‘gebruikers’ en een technisch georïenteerd apparaat: ‘reuze leerzaam’! Vijf jaar lang huisvesten van bedrijfsprocessen in ongeveer alle soorten en -maten op het snijvlak van huisvesting en organisatie ontwikkeling.

Na twee jaar zelfstandig adviseurschap gericht op ‘corporate relocation’ is hij in dienst getreden bij PRC Bouwcentrum (toen nog PRC) als senior adviseur Facility Management. In 1995 heeft Nico de postdocorale opleiding Management Consultancy aan de VU afgerond en zich de laatste jaren steeds meer georienteerd op strategie- en besturingsvraagstukken, management en organisatie, verbetering- en vernieuwingsprocessen.

Begin 1997 heeft hij het bedrijf Kool Management en Advies opgericht. De huidige opdrachten en initiatieven bestaan uit interim management, organisatie advies en opleiding en training. Samen met de HES wordt door Kool Management en Advies een Leergang Ondernemend Facilitair Management voorbereid, die in het voorjaar van 1998 van start zal gaan.

Gastspreker drs. Johan Wempe

Johan Wempe studeerde filosofie te Utrecht en Bedrijfskunde (toen nog) te Delft.

Hij is als senior adviseur verbonden aan KPMG Integrity Consulting. Hij is voorts als Universitair Docent Ondememingsethiek verbonden aan de Faculteit der Bedrijfskunde van de Erasmusuniversiteit.

Johan heeft een aantal grote projecten binnen verschillende grote Nederlandse ondernemingen en (overheids)organisaties begeleid.
In 1993 was hij werkzaam als gastdocent aan de George Town University te Washington.

Hij is lid van de Commissie Bedrijfsleven van Amnesty International.

Met Karin Melis schreef hij het ondememingsethiek handboek “Management en Moraal”, Stenfert Kroes, Leiden, 1993 (tweede druk). Hij is mederedacteur van de bundel “Bedrijfsethiek in Nederland”, Spectrum, Utrecht/Antwerpen, 1989. Daarnaast publiceerde hij diverse artikelen.

Johan is mede-ontwerper van het bedrijfsethiek-spel “Open Kaart”. Dit spel heeft hij verder ontwikkeld tot een diagnose-instrument om moreel zwakke en sterke plekken in een organisatie op het spoor te komen.

Gastspreker Eugene in het Veld

Eugene ging na de middelbare opleiding (HBS-b) naar de Nederlandse Politie Academie te Apeldoorn.

Sinds 1971 bij de politie Rotterdam. Algemene surveillance dienst aan de diverse politie- bureaus in Rotterdam. Chef Verkeerspolitie (Motorbrigade). Hoofd afdeling Openbare Orde en Veiligheid politie Rotterdam, waaronder Mobiele Eenheid, Bereden Brigade, Hondenbrigade, Meldkamer.

In 1977 werd hij belast met de oprichting van het Arrestatieteam.
Na diverse plaatsen in het korps als afdelingschef in 1986 belast met de leiding over het Bureau Recherche Ondersteuning, waaronder observatie-team, infiltratieteam, criminele inlichtingendienst, misdaadanalyse, herken-ningsdienst en technische recherche.

Eind 1992 belast met de voorbereiding van de inrichting van het district Ridderwaarden (Ridderkerk, Beverwaard, Barendrecht en Albrandswaard), een fusie tussen het destijds zelfstandige korps Ridderkerk, de Groep Barendrecht van het Korps Rijkspolitie en een wijkteam van de toenmalige gemeentepolitie Rotterdam (de landelijke reorganisatie van de politie).

Sinds 16 februari 1997 is Eugene belast met de leiding over de Rivierpolitie van de Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond.

Wij “rekenen” op u in

1998

op de regiobijeenkomsten in Zuid Holland

Het volgende kalenderjaar zijn weer een aantal bijeenkomsten. Voorlopig zijn de volgende data gepland:

10 maart, 12 mei, 17 september en 17 november 1998.

Voor 10 maart staat de locatie al min of meer vast. Namelijk de Rekenkamer in Den Haag (zie onderstaande foto). Het thema moet nog worden uitgewerkt, maar heeft zeker met “U” te maken. Wij willen met “U” rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen “rekenen”. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie. Wilt u zich aanmelden als gastheer of wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan het regioteam!!

Wij (het regioteam) hopen dat u het afgelopen jaar van de bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

Met de beste wensen voor 1998 en plezierige feestdagen.

Het regioteam Zuid Holland: Leo Hooijmans, Henk Oechies en Jan Oosterling.

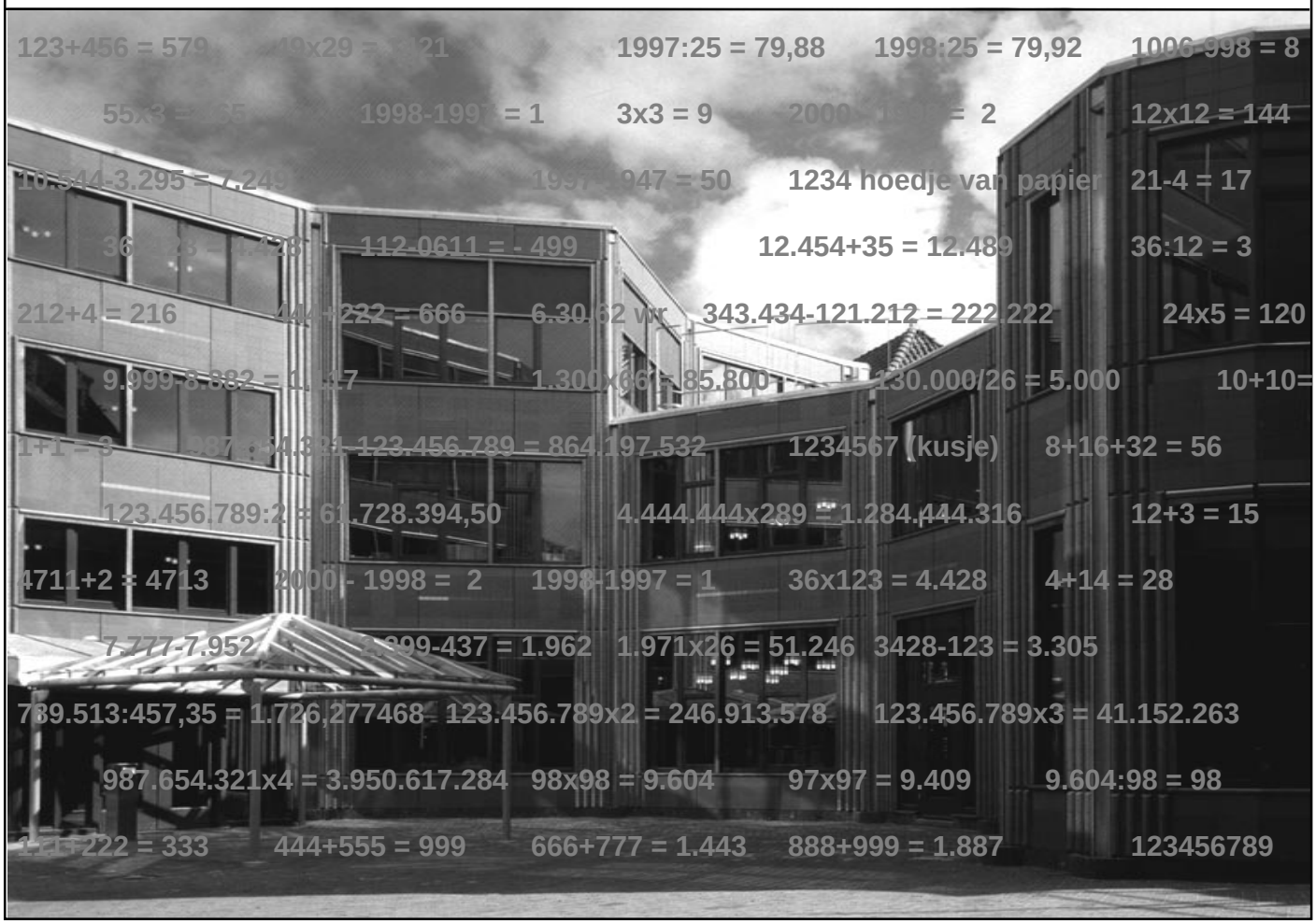

leo hooijmans/971209-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 10 maart 1998, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland
met het thema

“Wij rekenen op u in 1998”

Mevrouw M.J. Diessel is de gastvrouwe in het kleurrijke en veelvormige gebouw van de Algemene Rekenkamer te Den Haag.

Tijdens de bijeenkomst zijn de onderwerpen:

- “Een impressie van het gebouw van de Algemene Rekenkamer”
  door mevrouw Marja Diessel, hoofd van de Interne Dienstverlening van de Algemene Rekenkamer.
- “Wat is de functie van de Algemene Rekenkamer”
  door de heer Robert Mul. Chef van het Onderzoeksbureau van de Rekenkamer.
- Een presentatie van FMN regio-interviews door studenten van de Haagse Hogeschool in combinatie met de doelstelling van de regiocommissie m.b.t. de regiobijeenkomsten.

Na de “rondleiding” in het nieuwe en bijzondere gebouw (zie ook volgende bladzijde) is er een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Henk Oechies en Jan Oosterling) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

De nieuwbouw van de Algemene Rekenkamer.

(Foto's en tekst uit een uitgave van de Algmene Rekenkamer van augustus 1997)

Aan de façade van het zestiende eeuwse voorgebouw is niets veranderd. Het eeuwenoude stadsbeeld van het lommerrijke Lange Voorhout moest intact blijven. Het nieuwe gebouw, dat achter de eeuwenoude bebouwing is verrezen, is dan ook van de Lange Voorhout niet te zien. Maar dat betekent niet dat de nieuwbouw onopvallend is geworden. Het architectenechtpaar Aldo en Hannie van Eyck heeft de nieuwe huisvesting ontworpen. "De nieuwe huisvesting van de Rekenkamer is het mooiste gebouw dat in de tweede helft van de twintigste eeuw in Den Haag is neergezet" is de mening van mr. H.E. Koning, president van de Algemene Rekenkamer.

De nieuwe entree ligt op een binnenplaatsje achter het oude gebouw. De kleuren van het spectrum keren op en in het gebouw overal terug. Daarmee beklemtonen de architecten dat de Algemene Rekenkamer een kleurrijk instituut is. Zij deden ook nog iets anders. Geen vorm is rechthoekig in het nieuwe gebouw. En daarmee bevestigen zij dat de Algemene Rekenkamer een veelvormige organisatie is.

Buiten het architectenechtpaar waren bij de bouw Kees Rijnboutt (voormalig rijksbouwmeester), Jaap Hillenius (kunstschilder), Wilfried Lentz (Rgd), Arnold Groothoff (nieuwbouwcoördinator) en Marja Diessel (hoofd Interne Dienst) de hoofdrolspelers.

leo hooijmans/980310-2

Gastvrouwe mevrouw Marja Diessel
Hoofd Interne Dienstverlening van de Algemene Rekenkamer

Marja Diessel (39) is sinds 1989 hoofd van de afdeling Interne Dienstverlening (ID) van de Rekenkamer.
Onder deze afdeling vallen de onderdelen Facilitaire Zaken (FZ), het Informatie en Documentatie Centrum (IDC) en Informatievoorziening en Automatisering (I&A).

Na gymnasium B heeft Marja Nederlands, Rechtskunde en Bedrijfskunde gestudeerd.

Gastspreker de heer Robert Mul
Chef van het Onderzoeksbureau

Robert Mul (35) is sinds 1996 hoofd van het bureau Binnenlandse Zaken, Justitie & Politie van de Algemene Rekenkamer. De vijfentwintig medewerkers van dit bureau onderzoeken het financieel beheer en de doelmatigheid van de organisatie en van het gevoerde beleid. Het bureau is deels gehuisvest op het ministerie van Binnenlandse Zaken en deels op dat van Justitie.

Robert is na zijn studie politicologie in 1989 bij de Rekenkamer komen werken. Hij heeft diverse staf- en lijnfuncties vervuld waaronder kwaliteitsevaluator en projectleider onderzoek. In 1994 en 1995 was hij projectleider van de interne reorganisatie van de Rekenkamer.

In 1996 voltooide hij aan de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur de opleiding voor Master of Public Administration (MPA).

Wij “rekenen” op u in

1998

op de regiobijeenkomsten in Zuid Holland

Dit jaar zijn er nog een aantal bijeenkomsten. Voorlopig zijn de volgende data gepland:

12 mei, 17 september en 17 november 1998.

Voor 12 mei staat ook de locatie al min of meer vast. Namelijk de Heineken Brouwerij te Zoeterwoude (zie onderstaande foto). Het bezoek moet nog worden uitgewerkt. Maar we zijn er van overtuigd dat het een d(r)ankbare middag zal worden. De aandacht zal gericht zijn op het facilitaire proces in een productie-omgeving. Dit thema is vorig jaar de mist in gegaan en wij proberen dit onderwerp voor dit jaar in één klap (of misschien in twee klappen!!) heerlijk-helder-Heineken te maken.

Wij willen ook op u blijven “rekenen”. Heeft u zelf ideeën voor een forumdiscussie. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan het regioteam!!

Het regioteam Zuid Holland: Leo Hooijmans, Henk Oechies en Jan Oosterling.

leo hooijmans/980310-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 12 mei 1998, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland
met het thema

“Facilitaire ondersteuning in een productieproces”

De heer L. van Doornik is de gastheer bij Heineken Zoeterwoude, de grootste bierbrouwer van de wereld. Hollands trots met een rijke historie.

Tijdens de bijeenkomst zijn de onderwerpen:

- “Facilitaire ondersteuning ten aanzien van communicatie, telefoon netwerk en beveiliging” door de heer R.W. de Boer.
- “Facilitaire ondersteuning ten aanzien van informatieverzorging, postverwerking, reprografie en archivering” door de heer A.P. Groenendijk.
- Een film over bierbereiding.

Na de “rondleiding” is er een ‘productconfrontatie’ tijdens het informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies en Jan Oosterling) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

Ruud W. de Boer, geboren op 3 mei 1947 te Amsterdam

Ruud is in 1964 bij de Amstel Brouwerij in Amsterdam begonnen in de administratieve sfeer en heeft daar nogal wat ontwikkelingen meegemaakt, die vooral betrekking hadden op de automatisering.

Na wat omzwervingen binnen het bedrijf (vanaf de fusie in 1968 bij Heineken), is hij eind jaren tachtig bij Office Management begonnen. Onder de naam Algemene Kantoorzaken gaf hij leiding aan een aantal facilitaire diensten, zoals telecommunicatie, netwerkbeheer, kantoor-inrichting, reprografie, formulierenbeheer en archivering.

In 1997 is het veranderingsproces Mensen Maken Heineken binnen Office Management gestart, met als doel de verantwoordelijkheden laag in de organisatie te leggen en de organisatie platter te maken. Hierbij zijn de kritische succesfactoren: klant- en servicegericht, leverbetrouwbaar, effectiviteit en efficiency. Ruud is lid van de stuurgroep en begeleidings-commissie. Vanaf begin 1998 geeft hij sturing aan de ontwerp-teams: Facilitaire dienst, belast met gebouw-beheer en werkplekservice, en Restauratieve dienst.

Arjan P.Groenendijk, geboren op 8 januari 1945 te Rotterdam

Na een middelbare schoolopleiding is Arjan begin 1962 op 17-jarige leeftijd in Rotterdam bij Heineken gaan werken als bibliotheek-medewerker. Na enkele bibliotheek/archief studies te hebben gevolgd heeft hij vanaf 1965 leiding gegeven aan een microfilm-project wat bestond uit het op microfilm vastleggen van het gehele tekeningenbestand van Heineken met de daarbij behorende correspondentie-archieven.

Vanaf januari 1972 is hij te Zoeterwoude werkzaam in de reprografie als leidinggevende op de Centrale Reprogafie. Hier heeft hij een grote reputatie als reprografie-specialist opgebouwd. De werkzaamheden binnen deze afdeling behelsden o.a. micrografie, reproductie-fotografie, lichtdruk, offsetdruk en xerografie. In 1988 is desktop-publishing hieraan toegevoegd.

Vanaf november 1997 is hij binnen Office Management manager Informatie-verzorging en verantwoordelijk voor de aktiviteiten postverzorging, reprografie, uitgifte kantoorartikelen / datasupplies, archiefzaken en formulierenbeheer.

Wij “rekenen” op u in

1998

op de regiobijeenkomsten in Zuid Holland

Dit jaar zijn er nog een aantal bijeenkomsten. De volgende data zijn gepland:

17 september en 17 november 1998.

Voor 17 september staat de locatie al vast. Dan is de heer René Visser, manager Facilitaire Diensten van de AKZO-vestiging te Sassenheim (Zie onderstaande foto) onze gastheer. De AKZO heeft een bedrijventerrein met een totaal oppervlakte van 21,5 ha. Een bedrijf waar productie, distributie, research, marketing/verkoop, finance, faciltaire diensten, personeel en organisatie plaatsvind door en voor ca. 1350 medewerkers. In de vestiging worden de bekende Sikkens lakken geproduceerd.
Voor 17 november staat de locatie ook al vast. Op deze dag is de heer Jan Maas onze gastheer bij Automatic Holland in Dordrecht. Hier wordt het zeker een warme d(r)ank-bare middag. Het thema staat nog niet vast, maar zal hoogstwaarschijnlijk met de euro en het afrekenen van koffie, thee en frisdranken te maken hebben.

Noteer de data alvast in uw agenda opdat u deze kansen niet laat liggen!

Het regioteam Zuid Holland: Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies en Jan Oosterling.

leo hooijmans/980512-3

Van links naar rechts: Jan Oosterling, Leo Hooijmans, Mariken Koek en Henk Oechies.

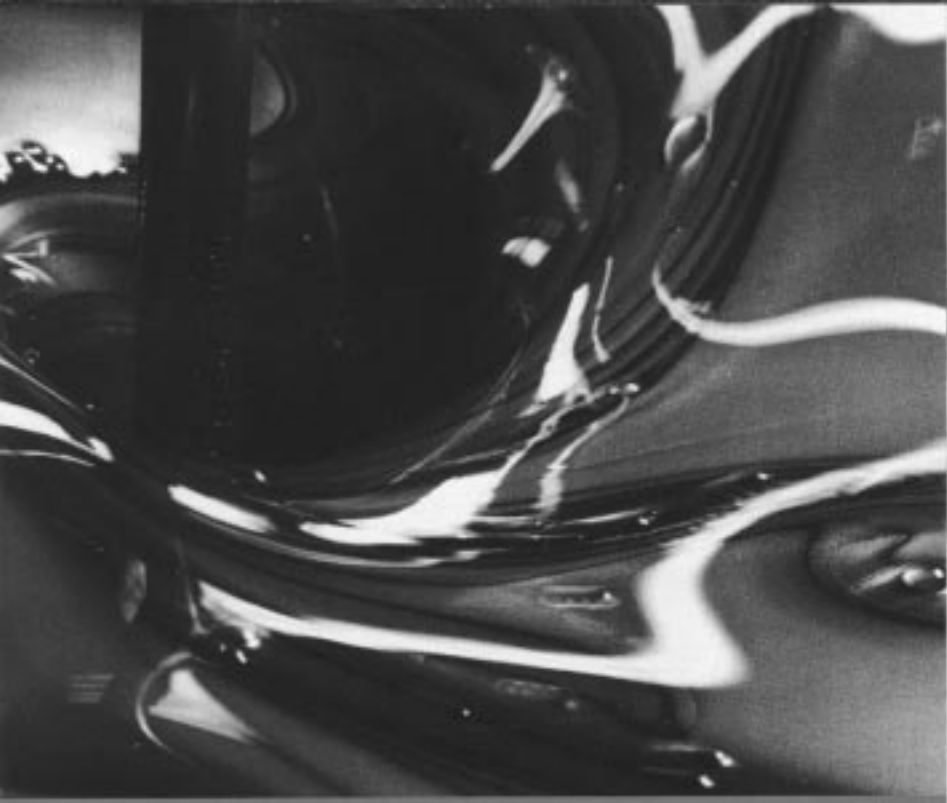

De praktijk van de Facilitaire Dienstverlening

AKZO NOBEL

De praktijk van de Facilitaire Dienstverlening bij Akzo Nobel Coatings in Sassenheim

17 september 1998

Namens de regiocommissie Zuid-Holland van Facilitair Management Nederland, heten wij u van harte welkom op deze Akzo Nobel Coatings locatie. Uw gastheer vandaag is de heer René Visser, manager van de Facilitaire diensten (kortweg Fadi).

Aan de hand van praktijkvoorbeelden zullen de inleiders u een beeld schetsen van de transformatie die de Facilitaire Dienst heeft ondergaan. Dit betreft de omslag van verplichte winkelnering voor de verschillende business units op de locatie, tot dienstverlening, op basis van service-contracten. Daarbij wordt inzicht gegeven in kosten, kwaliteits- en overige presentatieindicatoren en de vaak moeizame weg om met de klanten tot een contract te komen.

Na een korte rondleiding door een tweetal kleurrijke afdelingen is er aansluitend nog volop ruimte voor discussie tijdens het informele samenzijn. De bijeenkomst wordt rond 17.30 uur afgesloten.

Uw inleiders zijn Theo Eijkmans, René Visser en Koos van der Wal
Regiocommissie Zuid-Holland: Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies en Jan Oosterling.

Wij wensen u een leerzame en plezierige bijeenkomst.

Theo Eijkmans,
Manager Restauratieve Diensten Catering
48 jaar

Na jarenlange ervaring in de horecasector en de gezondheidszorg is Theo in dienst getreden van Akzo Nobel Coatings bv. Zijn huidige functie is manager Restauratieve Diensten Catering. Hij verzorgt onder meer de dagelijkse lunch voor circa 900 Coatings medewerkers.

Door de spilpositie die de locatie Sassenheim binnen Akzo Nobel inneemt vinden er veel internationale bezoeken plaats. Er zijn veel gastenbezoeken in het kader van meetings, trainingen, recepties e.d. Hier spreken wij al snel van ongeveer 37000 personen per jaar waar Theo de verantwoording van restauratieve verzorging voor draagt.

Twee jaar geleden heeft een uitgebreid benchmarketingonderzoek plaatsgevonden. Uit dit onderzoek is de eigen Restauratieve Dienst en Catering als beste uit de bus gekomen. Voor Theo en zijn crew een bevestiging van hun vakmanschap en bestaansrecht.

René Visser,
Hoofd Facilitaire Dienst
57 jaar

René Visser is in 1959 in dienst getreden als leerling-laborant bij toenmalige Sikkens lakfabriek in Sassenheim. In 1966 werd hij laboratoriumchef van de muurverffabriek in Alphen aan den Rijn en later de locatie plant-manager.
In 1989 is René manager Logistiek en Planning voor de Deco-groep Nederland geworden. In deze functie is hij enige malen verantwoordelijk geweest voor de afbouw van enige locaties, of onderdelen daarvan.

In 1996 werd hem verzocht de leiding op zich te nemen van de Fadi-afdelingen in Sassenheim. Sindsdien is hij een veel geplaagd, maar desalniettemin, een gelukkig mens. Hij voelt zich als een 'vis in het water' in zijn huidige positie.

Koos van der Wal,
Hoofd Facilitaire Logistiek
52 jaar

Koos is sinds 1970 werkzaam bij Akzo Nobel Coatings in Sassenheim. Hij stamt uit een 'Sikkens' familie die zijn roots heeft naar het oude Sikkens bedrijf in Groningen.

Hij heeft zijn eerste kennis opgedaan binnen de sector vervoer, waarna hij een uitstapje van 10 jaar heeft gemaakt naar het Centraal Magazijn. Hier is hij in een aanzienlijke korte periode afdelingschef geworden. Toch bleef het vervoer hem boeien. Toen de gelegenheid zich voordeed om de leiding van de Bedrijfsgarage en het Wagenparkbeheer over te nemen, aarzelde hij dan ook geen seconde.
Door de beperking tot de Core-business heeft Koos, voor zijn afdeling, het daaraan verbonden veranderingsproces begeleid. Hierdoor ontstond een kanteling van de Technische Dienst naar de Facilitaire Dienst.

Hij beheerst nu de afdeling Facilitaire Logistiek waaronder de afdelingen Centraal Magazijn, Post/Repro, vergaderfaciliteiten en vervoersmanagement vallen. Tevens vervult Koos de functie van plaatsvervangend hoofd Facilitaire Dienst.

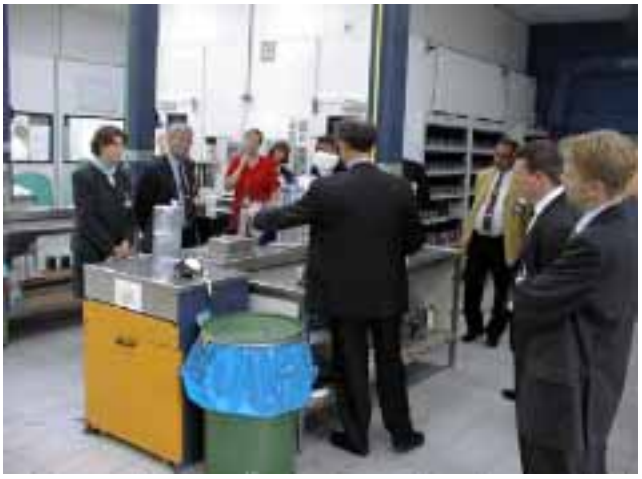

leo hooijmans/981117-5

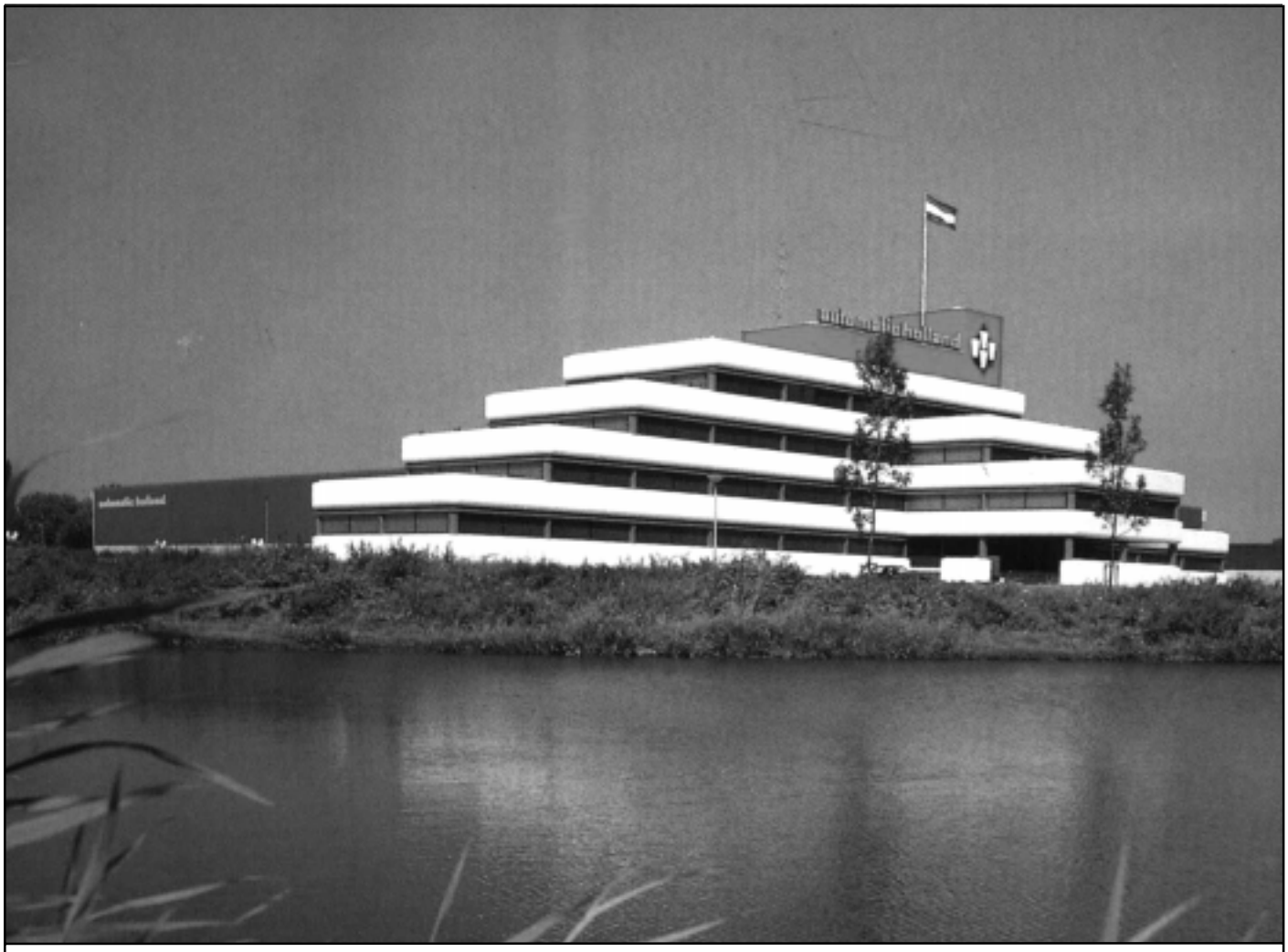

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 17 november 1998, 13.30 uur is er de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema

“Kost de Euro u straks de kop of slaat u er munt uit?”

De heer Jan Maas is onze gastheer bij Automatic Holland te Dordrecht. Een moderne leverancier van koffieautomaten, welke klaar is voor de toekomst en zich heeft voorbereid op de invoering van de €uro.

Tijdens de bijeenkomst komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- ‘Ontwikkelingen van transactiesystemen en praktische oplossingen’
  door de heer R.D.H. Dirksen, directeur van EPS Transactie Systemen.
- ‘De stand van zaken bij Automatic Holland en welke inspanningen moeten nog plaatsvinden.’ door de heer H. Saly, technisch directeur van Automatic Holland.
- ‘De actuele status van de Euro’
  door de heer C. Draanen, Muntmeester van de Nederlandse Munt.

Na de ‘rondleiding’ is er een discussie en een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

U wordt namens de regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies en Jan Oosterling) een leerzame en plezierige bijeenkomst toegewenst.

Rob Dirksen

De heer R.D.H. Dirksen is in 1983 afgestudeerd aan de toenmalige TH Delft, afdeling elektrotechniek.

Na gewerkt te hebben bij Philips USFA en NEC Benelux kwam hij in 1991 bij KPN Risicom waar hij onder andere was belast met de voorbereiding van de nieuwe Company Card wat een multi functionele chipkaart zou worden.

Sinds januari 1996 is de heer Dirksen General Manager en vanaf 1998 Directeur bij EPS Transactie Systemen en daarmee verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van een bedrijf, dat zich geheel richt op de verkoop en installatie van cash en cashless betaalsystemen.

H. Saly

De heer H. Saly is reeds 36 jaar in dienst bij Automatic Holland en heeft het bedrijf zien groeien van 7 naar 500 medewerkers. Intussen behoort het bedrijf tot de Autobar Federatie en heeft in Europa een totaal van 580 werknemers.

Na een administratief-technische opleiding en een veelvoud aan avondstudies is hij nu verantwoordwoordelijk voor alles wat met techniek te maken heeft. Dit strekt zich uit van de totale service-organisatie en ontwikkeling tot logistiek en gebouwbeheer.

Hij is lid van de Technische commissie van de VIDA (Vereniging inzake distributie en diensten door automaten en apparaten) en de EVA (European Vending Association in Brussel). Bij de VIDA is hij voorzitter van de subcommissie muntsystemen.

Drs. Christoffel van Draanen,
geboren op 21 december 1939 te 's Gravenhage

Chris van Draanen is na zijn opleiding HBS-B afgestudeerd (1968) aan de Gemeentelijke Universiteit Amsterdam voor zijn Doctoraal Bedrijfs-economie

Hij is sinds 1988 Muntmeester. Daarvoor was Chris als directeur werkzaam in de rubber-, metaal- en kunststofindustrie. Hij is meer commercieel dan technisch geöriënteerd.

's Rijks Munt is op 1 juli 1994 geprivatiseerd en heet nu De Nederlandse Munt nv. Chris van Draanen is statutair directeur. Hij neemt deel aan de bijeenkomsten van de Europese Muntmeesters ter voorbereiding van de Euro en treedt op als adviseur van het Ministerie van Financiën.

Leo Hooijmans
Regioteam Zuid-Holland

Tijdens de fmn bijeenkomst op 17 september 1998 bij AKZO NOBEL te Sassenheim heeft Leo Hooijmans een aantal digitale foto's gemaakt.

Bij de evaluatie van de bijeenkomst kwam het regioteam op het idee om meer te doen met de foto's, dan ze alleen maar naar de redactie van fmi te zenden in de hoop dat ze bij het regionieuws worden afgedrukt.
Als blijkt dat de deelnemers aan de bijeenkomsten prijs op de foto's stellen is er een mogelijkheid om er een paar in de bijlage van de volgende bijeenkomst af te drukken (zie pagina 5).
Ook is het mogelijk om de foto's binnen een paar dagen na de bijeenkomst per email te ontvangen in .PDF formaat. Hiervoor behoeft u alleen maar een emailtje te zenden naar galileo@npartners.nl met het verzoek aan Leo Hooijmans om de foto's van de bijeenkomst toe te zenden. Deze verzending is gratis. U moet alleen rekenen op een dossier van ca. 2-4MB.

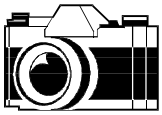

Heeft u vragen in deze neem dan even contact op met Leo Hooijmans!
Galileo & Partners, tel. (071) 361 9097 of via reeds genoemd emailadres.

Wij “rekenen” op u in

- 1999 -

op de regiobijeenkomsten in Zuid Holland

In 1999 zijn er weer een aantal bijeenkomsten. Voorlopig zijn de volgende data gepland:
9 maart, 1 juni, 16 september en 4 november 1999.

Achter de schermen wordt door het regioteam al weer hard gewerkt om de locaties en thema’s in 1999 op de bekende wijze te verzorgen. Wij willen met “U” rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen “rekenen”. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een ‘sportieve’ bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan het regioteam!!

Wij (het regioteam) hopen dat u het afgelopen jaar van de bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

Met de beste wensen voor 1999 en een plezierige decembermaand.

Het regioteam Zuid Holland: Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies en Jan Oosterling.

Onderstaand ziet u nog eenmaal de bezochte locaties van 1998.
De Algemene Rekenkamer te Den Haag, Heineken te Zoeterwoude, Akzo Nobel te Sassenheim en Automatic Holland te Dordrecht.

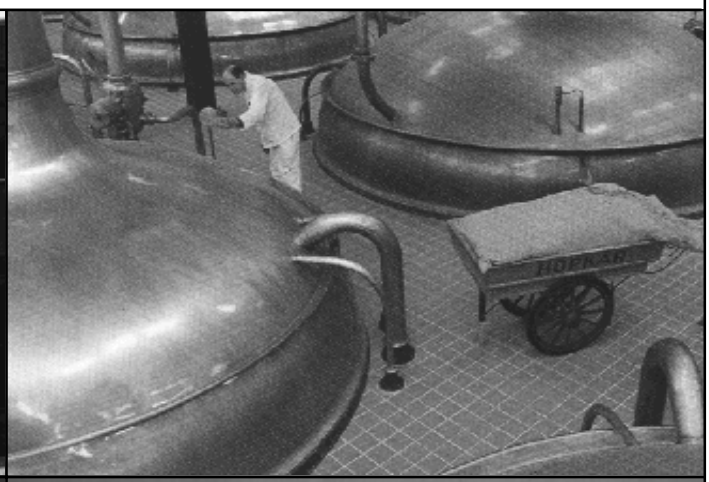

leo hooijmans/981117-4

leo hooijmans/990309-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 9 maart 1999, 13.30 uur hebben we de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema

“Architectuur waarbij Zuid-Afrika centraal staat”

Het Nederlands Architecteninstituut (NAi) is onze gastlocatie. In het NAi worden belangrijke archieven en collecties bewaard en toegankelijk gemaakt voor het publiek. Het instituut voorziet in de mogelijkheden voor onderzoek en biedt een platform voor discussie, waarvan wij (fmn) vandaag gebruik van maken.

U wordt in het auditorium welkom geheten door de FMN regiocommissie Zuid-Holland en u kunt kennismaken met collega’s uit de regio Zuid-West die deze keer met ons samenwerken.
Het auditorium is genoemd naar K.P.C. de Bazel, de eerste voorzitter van de Bond van Nederlandse Architecten (BNA). De huidige voorzitter prof. ir. Jan Brouwer zal met een paar pittige stellingen de discussie leiden.

Naast de ‘standaard expositie’ is er van 17.12.1998 - 18.04.1999 een speciale tentoonstelling ‘blank__architecture, apartheid and after’ die een bijzondere kijk geeft op het erfgoed van Zuid Afrika. Na de ‘rondleiding’ is er een discussie en een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

De regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies & Jan Oosterling) wenst een leerzame en plezierige bijeenkomst.

Jan Brouwer

De heer Prof. ir. Jan Brouwer (1935) heeft zijn opleiding genoten aan de Technische Universiteit Delft (architectuur).

Hij startte zijn eigen praktijk in 1967. In 1990 werd hij hoogleraar bouwtechnische ontwerpen aan de TU in Delft.

Jan had diverse functies bij onderzoeksinstituten. Hij was onder andere lid van de Raad voor de Kunst, lid van de redactie Kridelahé, oprichter van het Haags Architecten Café, voorzitter van de Stichting Nederlandse Architectuur Manifestatie, oud vice decaan en opleidingsdirecteur van de faculteit Bouwkunde TU Delft, lid van diverse jury's en hij is nog steeds voorzitter van de Bond van Nederlandse Architecten BNA.

Hij ontving diverse prijzen voor innovatief werk. Zijn bureau is nu betrokken bij de nieuwbouw van een kantoorgebouw voor het Hoogheemraadschap van Rijnland, waarin straks ruim 70% van de kantoortijd met daglicht kan worden gewerkt. Het heeft nu al de status verworven van 'Voorbeeldproject Duurzaam en Energiezuinig Bouwen'.

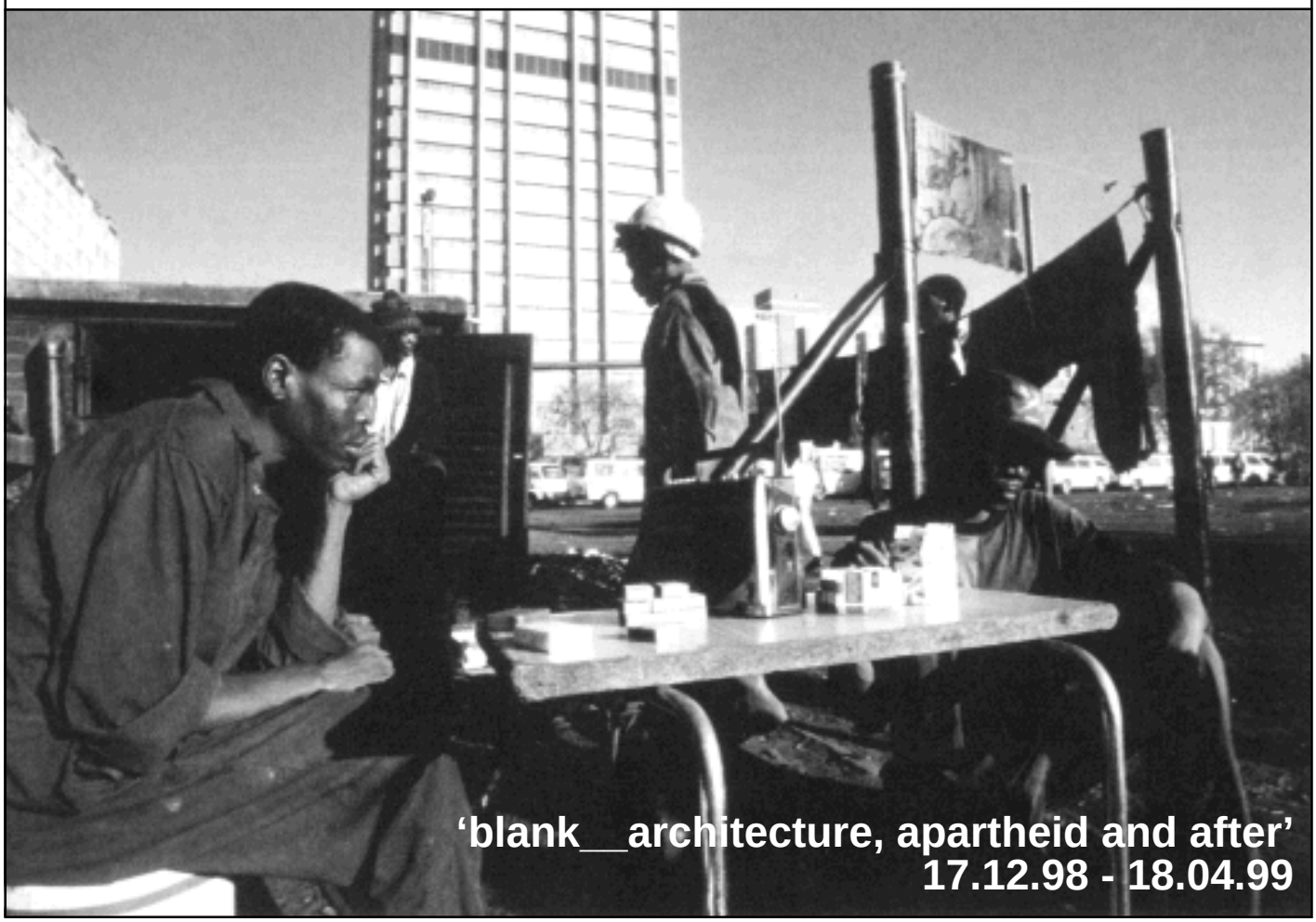

leo hooijmans/990309-2

leo hooijmans/990601-4

Wij zien u graag bij de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

Voor 1999 zijn er de volgende data gepland:
1 juni, 16 september en 4 november 1999.

Op 1 juni mogen wij u in het kantoor van de VNO-NCW ontvangen. Het kantoor neemt een markante plaats in in Den Haag aan het begin van de Utrechtse Baan.

Hoe plaats je een hoog gebouw bovenop een snelweg? Op deze vraag heeft het architectenbureau Benthem Crouwel antwoord gegeven met een 72 meter hoog en transparant ogend gebouw dat als toegangspoort tot de stad Den Haag fungeert. En wij gaan er een kijkje nemen.

De heer D.J.L.K. Broekhuizen zal onze gastheer zijn bij de grootste centrale ondernemingsorganisatie van Nederland. De VNO-NCW bundelt regionaal, nationaal en internationaal de gemeenschappelijke belangen van de 150 brancheverenigingen met de ruim 80.000 aangesloten ondernemingen.

Het regioteam Zuid Holland: Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies & Jan Oosterling.

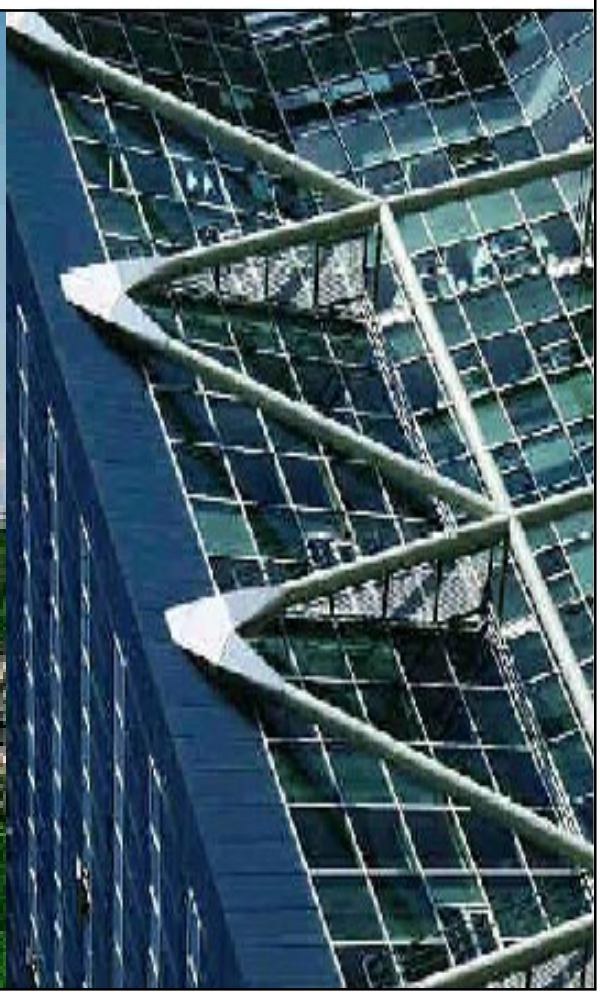

leo hooijmans/990309-3

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 1 juni 1999, 13.30 uur hebben we de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema:

“Criminaliteitsbeheersing”

De heer Dirk Broekhuizen, facilitymanager van VNO-NCW is onze gastheer in het kantoorgebouw ‘Malietoren’. Het gebouw staat aan het begin van de Utrechtse Baan. Hoe plaats je een hoog gebouw bovenop een snelweg? Op deze vraag heeft het architectenbureau Benthem Crouwel antwoord gegeven met een 72 meter hoog en transparant ogend gebouw dat als toegangspoort tot de stad Den Haag fungeert. En wij gaan er vandaag een kijkje nemen.

U wordt in de grote vergaderzaal welkom geheten door de heer Broekhuizen en de FMN regiocommissie Zuid-Holland. De heer W. Ruijgrok (hoofd beleidsgroep Relatiebeheer & Dienstverlening van VNO-NCW) vertelt over het gebouw en de vereniging. De heer drs. A.B. Volkers (secretaris Criminaliteitsbeheersing VNO-NCW) vertelt over criminaliteitsbeheersing.

Na de discussie is er een rondleiding en een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

De regiocommissie Zuid Holland (Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies & Jan Oosterling) wenst een leerzame en plezierige bijeenkomst.

Dirk Broekhuizen

Na zijn opleiding HEAO Bedrijfseconomie was Dirk (1963) eerst werkzaam bij de financiële administratie. Sinds 1996 is hij coördinator interne diensten. (VNO-NCW hanteert graag de Nederlandse benamingen).

De VNO-NCW is de grootste centrale ondernemings-organisatie van Nederland. Het bundelt regionaal, nationaal en internationaal de gemeenschappelijke belangen van de 150 brancheverenigingen met de ruim 80.000 aangesloten ondernemingen.
Na de 'fusie' tussen de werkgeversorganisaties VNO en NCW ontstond er een nieuwe organisatie die een andere huisvesting nodig had. "Helaas heb ik dit traject niet van dichtbij mogen meemaken," zegt Dirk, maar hij mocht wel de mooie klus klaren om een geheel nieuwe faciltaire dienst op te bouwen binnen de 'MalietoreN'.
Hij vindt de praktijk de beste leerschool en dankt veel aan de collega's waarmee hij samenwerkt. Daarnaast is een stuk educatie en lidmaatschap (FMN) van een vereniging altijd extra meegenomen.

Drs. A.Volkers

Helaas was er op het moment van afdrukken nog geen foto van de heer Volkers (1948) binnengekomen.
Na zijn afstuderen als algemeen econoom aan de Erasmusuniversiteit Rotterdam in 1979 is hij in dienst getreden bij het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO).
Thans is hij werkzaam als secretaris VNO-NCW op de afdeling Relatiebeheer en Dienstverlening, met als beleidsterreinen:

- Criminaliteitsbeheersing
- MKB-aangelegendheden
- Statistische aangelegenheden.

Op hierboven genoemde terreinen is hij lid van een aantal adviesraden en adviescommissies.

Helaas was er op het moment van afdrukken nog geen foto en cv van de heer W. Ruijgrok binnengekomen.

Wij zien u graag bij de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

Voor 1999 zijn er de volgende data gepland:
16 september en 4 november 1999.

Voor 16 september zijn op dit moment besprekingen gaande met Siemens te Zoetermeer. Siemens bestaat meer dan 150 jaar, waarvan meer dan 120 jaar in Nederland. Dit klinkt erg belegen, maar niets is minder waar. Enkele onderwerpen waarmee Siemens zich profileert in de wereld zijn informatica & communicatie, energie & milieu, verkeer & vervoer, gebouwentechniek, verlichting, enzovoort.

Vanwege het 150-jarig bestaan heeft Leo Hooijmans al eens via het blad ‘Kijk” een CD van Siemens mogen ontvangen met hun historie en de lopende geschiedenis van dat tijdvak. Zeer leerzaam. Wilt u goed voorbereid naar de bijeenkomst van 16 september kijk dan eens op www.siemens.nl. Hier staat uitgebreid informatie over de filosofie, de producten, het personeel en ook het jaarverslag van Siemens Nederland.

Het regioteam Zuid Holland wenst u een prettige vakantietijd: Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies & Jan Oosterling.
Het team wordt uitgebreid. Hierover komt binnenkort meer informatie!

leo hooijmans/990916-5

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 16 september 1999, 13.00 uur hebben we de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema:

“Wegwijzer naar een nieuw millennium”

De heer A.F. van der Touw, adjunctdirecteur Facilities & Services is onze gastheer in het congrespaviljoen van Siemens. Het gebouw staat op het bedrijventerrein van Siemens in Zoetermeer en wij gaan er vandaag een kijkje nemen naar de nieuwste technieken aan het eind van dit millenium.

Na de inleiding van de heer Van der Touw nemen de heren Emiel Putman, Gino van der Velden en Jurgen Hekkink ons mee naar de mogelijkheden van nu en de toepassing hiervan voor nu en in de volgende eeuw.

Na de discussie is er een rondleiding en een informeel samenzijn om nog even na te praten over de besproken en eventuele andere onderwerpen.

De regiocommissies van Zuid-Holland & Zuidwest Nederland (Riet Briks-Wolf, Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies, Jan Oosterling, Robbert Stuttenheim & Joyce Zegeling) wensen u een leerzame en plezierige bijeenkomst.

De heer E.G.A. Putman

Ir. Emiel G.A. Putman (1972) studeerde Technische Bedrijfskunde aan de Universiteit Twente met de specialisaties Strategisch Management en Informatiekunde.

In 1995 kwam Emiel in dienst bij de toenmalige divisie Bedrijfs-telecommunicatie als Account Manager voor enkele strategische klanten. Sinds 1998 is Emiel Department Manager binnen de divisie Informatie en Communicatie Netwerken, en in deze hoedanigheid verantwoordelijk voor het verkoopbeleid van Business Communication en Corporate Networks in Nederland

De heer G.J. van der Velden

Ir. Gino J. van der Velden, geboren op 18 april 1974 studeerde in 1997 af aan de Technische Universiteit Delft, faculteit Elektrotechniek met als specialisatie Robotica.

Na zijn studie aanvaardde hij een baan bij Technolution, waar hij als system engineer werkzaam was op het gebied van data-netwerk componenten.

Begin 1998 kwam hij in dienst voor Siemens, waar hij nu als Productline Manager en Consultant verantwoordelijk is voor Corporate Data networks.

De heer J.H. Hekkink

Ing. Jurgen H. Hekkink, geboren op 8 juni 1967 studeerde HTO Technische Informatica en volgde een kopcursus HEAO Commerciële Economie.

Zijn loopbaan is in 1992 in Berlijn bij Siemens EV S begonnen als Systeem Ontwikkelaar en later Projectleider software ontwikkeling. In 1996 is hij naar Nederland gekomen. Hij heeft hier eerst vier maanden als consultant bij CMG gewerkt, vervolgens overstap gemaakt naar huidige functie als Product line Manager bij Siemens Nederland.
Huidige verantwoordelijkheden: Introduceren en ondersteunen van call center producten op de Nederlandse markt, waaronder ACD systemen, Telewerk oplossingen en VoIP producten.

Leo Hooijmans
Regioteam Zuid-Holland

Tijdens de fmn bijeenkomsten worden er regelmatig een aantal digitale foto's gemaakt.
Een of meerdere foto's worden in de FMI geplaatst. Een aantal worden er bij de volgende bijeenkomst achter de bijlage bijgevoegd (zie pagina 5).

Het is mogelijk om de foto's binnen een paar dagen na de bijeenkomst per email te ontvangen in .PDF formaat. Hiervoor behoeft u alleen maar een emailtje te zenden naar galileo@npartners.nl met het verzoek aan Leo Hooijmans om de foto's van de bijeenkomst toe te zenden. Deze verzending is gratis. U moet alleen rekenen op een dossier van ca. 2-4MB.

Heeft u vragen in deze neem dan even contact op met Leo Hooijmans.
Galileo & Partners, tel. (071) 361 9097 of via reeds genoemd emailadres.

leo hooijmans/991103-5

Wij zien u graag bij de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

Op 3 november 1999 is de volgende bijeenkomst in Naaldwijk.
Voor het volgend jaar zijn de voorlopige data gepland:
29 februari, 25 mei, 12 september en 9 november 2000.

Op 3 november 1999 is er wel een héél bijzondere bijeenkomst gepland. Niet op de gebruikelijke tijd, maar heel vroeg in de morgen wordt u verwacht voor een ontbijt bij BloemenVeiling Holland in Naaldwijk. Uw collega Henk van der Hout zorgt dat u volledig geïnformeerd wordt over het reilen en zeilen van de organisatie met 1800 medewerkers. U ontvangt de benodigde data-informatie op de gebruikelijke wijze van het FMN-secretariaat.

Na de rondleiding is er een forumdiscussie met uw fmn-collega Arnoud Kwint in verband met de stichting -Planten-voor-mensen- en een facilitymanager die daar de laatste tijd ervaring mee heeft opgedaan.

Tot ziens wensen u de regiocommissies van Zuid-Holland & Zuidwest Nederland (Riet Briks-Wolf, Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies, Jan Oosterling, Robbert Stuttenheim & Joyce Zegeling).

leo hooijmans/990916-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 3 november 1999, 07.30 uur hebben we de regio-activiteit van regio Zuid-Holland met het thema:

"Planten zijn goed voor mensen"

De heer Henk van der Hout, Hoofd Algemene Dienst is onze gastheer bij BloemenVeiling Holland. De Algemene Dienst draagt zorg voor 590.000 m2 oppervlakte gebouwen, waarvan 43.000 m2 koelcel en ca. 1.750 medewerkers (incl. Bleiswijk) die ca. 33.000 transacties per dag mogelijk maken. Na de ontvangst met ontbijt en de uitleg van de heer Van der Hout over de faciliteiten die de Bloemenveiling Holland biedt voor de klanten nemen een paar medewerkers ons mee voor een rondleiding naar de computergestuurde veilingklokken en afmijnzalen. Ze tonen ons de stapelwagens en dockshelters waarmee per jaar zo'n 5.000 miljoen(!!) snijbloemen en planten van eigenaar verwisselen.

Na de rondleiding wordt door Arnoud Kwint van Alpha Environmental Communication bv een presentatie gegeven met betrekking tot de stichting Planten-voor-mensen. Paul Baart, directeur van GBW, geeft zijn visie aan u mee in verband met een gezonde werkplek. Leo Hooijmans neemt met u de verbinding natuur-mensen-kantoor door. Om circa 11:00 uur is er dan een discussie waar u aan de gastheer en de sprekers uw vragen kwijt kunt en daarna volgt het informele samenzijn om nog even na te pratenmet uw collega-fmn-ers.

De regiocommissies van Zuid-Holland & Zuidwest Nederland (Riet Briks-Wolf, Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies, Jan Oosterling, Robbert Stuttenheim & Joyce Zegeling) wensen u een leerzame en plezierige bijeenkomst.

Henk A. van der Hout
Bloemenveiling Holland

Henk van der Hout (1942) studeerde aan de Hogere Zeevaartschool Rotterdam voor Stuurman Grote Handelsvaart. Na zo'n 10 jaar bij de toenmalige Holland-Amerika Lijn als stuurman over het grootste deel van de wereld gezworven te hebben is hij naar KLM-Schiphol gegaan. Hier is hij ruim twee jaar als Operations Officier actief geweest.
Vervolgens was hij negen jaar bij het Amerikaanse Sea-Land (containers) in Rotterdam verantwoordelijk voor Terminal Operations en Equipment control Europe.

Vanaf eind 1980 is Henk in dienst bij de Bloemenveiling Holland te Naaldwijk en nu als Hoofd Algemene Dienst, binnen de unit Facility Management, verantwoordelijk voor de mensgerichte servicedienst van deze unit.

Als geboren Westlander voelt hij zich hier, in alle dynamiek van het bedrijf en de omgeving prima thuis.

Arnoud W.F. Kwint

Arnoud Kwint (57) begon zijn loopbaan als officier bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Hij kwam via een baan als projectleider bij het congres- en organisatiebureau Holland Organising Centre N.V. terecht bij Beauchez Public Relations B.V.

Medio 1977 richte hij als directeur-eigenaar Alpha Consumer Communications op. Vanaf dat moment heeft hij zich beziggehouden met het behartigen van de afzetbelangen van clienten binnen de agrarische sector. Een van de opdrachten bestond uit het boven tafel brengen van wetenschappelijk getoetste informatie die toegevoegde waarde zou kunnen geven aan het institutioneel gebruik van planten. Een en ander heeft geleid tot oprichting van de organisatie "Plants for People" die op Europese schaal ondernemers en overheden informeert over de relatie tussen planten in kantoorgebouwen en het terugdringen van kortstondig ziekteverzuim.

Telefoon: (070) 365-3802, www.plants-for-people.org

Paul C. Baart

Sinds de oprichting in februari 1995, is Paul Baart (45) directeur van het Centrum Gezondheidsbevordering op de Werkplek Centrum GBW.

Hij studeerde sociale wetenschappen in Groningen en nadien heeft hij zich verder ontwikkeld in bedrijfskundige richting. Geruime tijd heeft hij zich bezig-gehouden met de relatie gezondheid en werk. Preventie heeft daarbij zijn speciale aandacht. Hij heeft gewerkt in de geestelijke gezondheidszorg en in industriële omgevingen.

Andere kernbegrippen voor hem zijn verandering, innovatie, kwaliteit.
Vanuit het Centrum werken hij en zijn collega's aan de implementatie van GBW in ondernemingen. Zowel als aanvulling op het ARBO, HRM als PZ beleid.

Telefoon (070) 355-2502, www.gbw.nl

Leo A.M. Hooijmans

Leo Hooijmans (‘47) heeft als basisopleiding de Ondernemersschool in Haarlem. Daarna heeft hij in de woning- en kantoorinrichting alle facetten van de projectinrichting doorlopen.

Tegenwoordig heeft hij een zelfstandig bureau onder de naam Galileo & Partners. U kunt u hem tegenkomen als kenniswerker, docent of auteur op het gebied van de kantoorindeling en -uitrusting.
Enkele trefwoorden zijn bouwplanning & oppervlakteberekening, elektronisch tekenen, digitaal papier, productiviteit, arbeidsomstandigheden en gezondheid op kantoor.

Telefoon (071) 361-9097, www.npartners.nl

leo hooijmans/2000 0229-4

Wij rekenen op u in het jaar

- 2000 -

op de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland & Zuidwest Nederland

In 2000 zijn er weer een aantal bijeenkomsten. Voorlopige zijn de volgende data gepland op 29 februari, 25 mei, 12 september en 9 november 2000.

Achter de schermen wordt door het regioteam al weer hard gewerkt om de locaties en thema's in 2000 op de bekende wijze te verzorgen. Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een 'sportieve' bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissies!!

Wij vertrouwen erop dat u het afgelopen jaar van de bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

Met de beste wensen voor 2000 (zonder problemen en met nieuwe kansen!) en een plezierige decembermaand.
De regiocommissies van Zuid-Holland & Zuidwest Nederland: Riet Briks-Wolf, Leo Hooijmans, Mariken Koek, Henk Oechies, Jan Oosterling, Robbert Stuttenheim & Joyce Zegeling.

Onderstaand ziet u nog éénmaal de bezochte locaties van 1999.
Het NAi (Ned. Architecteninstituut), VNO-NCW, Siemens en BloemenVeiling Holland.

leo hooijmans/991103-4

Van links naar rechts: Jan Oosterling, Joyce Zegeling en Leo Hooijmans. Dirk Broekhuizen niet aanwezig.

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 29 februari 2000, om 14:00 uur hebben we de regio-activiteit
van regio Zuid-Holland met het thema:

“Terugblikken op de Milleniumwisseling”

De heer drs. ir. Kees Metz, Hoofd Interne Dienst, is onze gastheer in de Tweede kamer. Een mooiere locatie om op de milleniumwisseling terug te kijken is haast ondenkbaar. Het Binnen- en Buitenhof hebben al enkele eeuwen hun bestendigheid getoond. De contrasten van klassieke en moderne architectuur lopen op deze plek mooi in elkaar over.

Na het welkomswoord van Kees Metz zal Harry van der Veen, Chef kantoorinrichting, één en ander over de dagelijkse FD van de 2e kamer toelichten. Na de film ‘Politiek in bedrijf’ nemen de heren Peter Hagendoorn, directeur Millenium Platform en Hans Dona ons terug in de tijd van de milleniumwisseling. Hans Dona is directeur milleniumzaken en neemt waar voor de heer mr. R.L.H.M. van Boxtel. De minister heeft laten weten helaas niet aanwezig te kunnen zijn. (misschien moet hij iets be-kok-stoven)

Om circa 16:00 uur (op deze risicodag!?) is er een rondleiding door de gebouwen op de locatie en daarna volgt het informele samenzijn om nog even na te praten met uw collega-fmn-ers.

De regiocommissie van Zuid-Holland (Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans) wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.

Drs. ir. Kees Metz
Hoofd Interne Dienst

Kees Metz is 51 jaar en volgde de opleidingen bouwkundig ingenieur aan de TU te Delft en bedrijfskunde aan de Erasmusuniversiteit te Rotterdam.

Hij startte zijn loopbaan bij BV Bouwprojecten Melchior in Maastricht en was vervolgens werkzaam bij de afdeling Bouwzaken van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg in Zeist, bij de Faculteit Bouwkunde TU-Delft en hij werkte als Hoofd Sector Gebouwen bij de Gemeente Dordrecht.
Hij is Hoofd Interne Dienst en Bouwcoördinator bij de Tweede Kamer, sinds 1996.

Kees houdt van moderne kunst. Hij heeft daarin diverse bestuursfuncties, zoals ook in diverse sportverenigingen, de lokale omroep en twee woningcorporaties. Hij was fractievoorzitter van D66 in Utrecht en Zaltbommel. Hij was Prins Carnaval.
Hij is auteur van enige architectuur-historische boeken.

Ir. Peter Hagedoorn
Hoofd projectbureau Millennium Platform

Peter Hagedoorn werd geboren op 7 december 1945 te Isleworth, GrootBrittamië. In 1974 behaalde hij zijn ingenieurs titel natuurkunde aan de TU te Delft. Hij studeerde af in de meet- en regeltechniek in het onderwerp Computer Aided Design bij prof B.Th.Veltman. Daarna volgde hij een stage bij de Europese Commissie te Brussel.

Na zijn studie trad bij in dienst bij Shell International Petroleum Company te Den Haag. Vervolgens werkte hij bij het Ministerie van Economische Zaken in Den Haag, bij Bull Nederland en bij RAET.
In 1995 werd hij zelfstandig organisatieadviseur/interimmanager.

Per 1 september 1997 is hij hoofd projectbureau Millennium Platform.
Daarnaast vervult hij enkele bestuurlijke functies en is hij Commissaris bij het Nutsbedrijf Haarlemmermeer.

leo hooijmans/2000 0525-3

Wij rekenen op u bij de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

De volgende data in het jaar 2000 zijn gepland op
25 mei, 12 september en 9 november 2000.

Achter de schermen wordt door het regioteam al weer hard gewerkt aan de locatie en het thema voor 25 mei 2000. We verklappen alvast dat we te gast zijn bij Edwin van Burum van KPN telecom in Den Haag. Daar bezoeken we één of meerdere gebouwen aan het Maanplein. Het Maanplein wordt al Telecomplein genoemd. Helemaal rechts op de foto ziet u het markante gebouw van KPN telecom dat aan het begin van de Utrechtse Baan staat.

Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een ‘sportieve’ bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissie!!

Wij vertrouwen op een prettige voortgang van de bijeenkomsten en hopen u weer regelmatig te kunnen ontmoeten.

De regiocommissie van Zuid-Holland:
Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans.

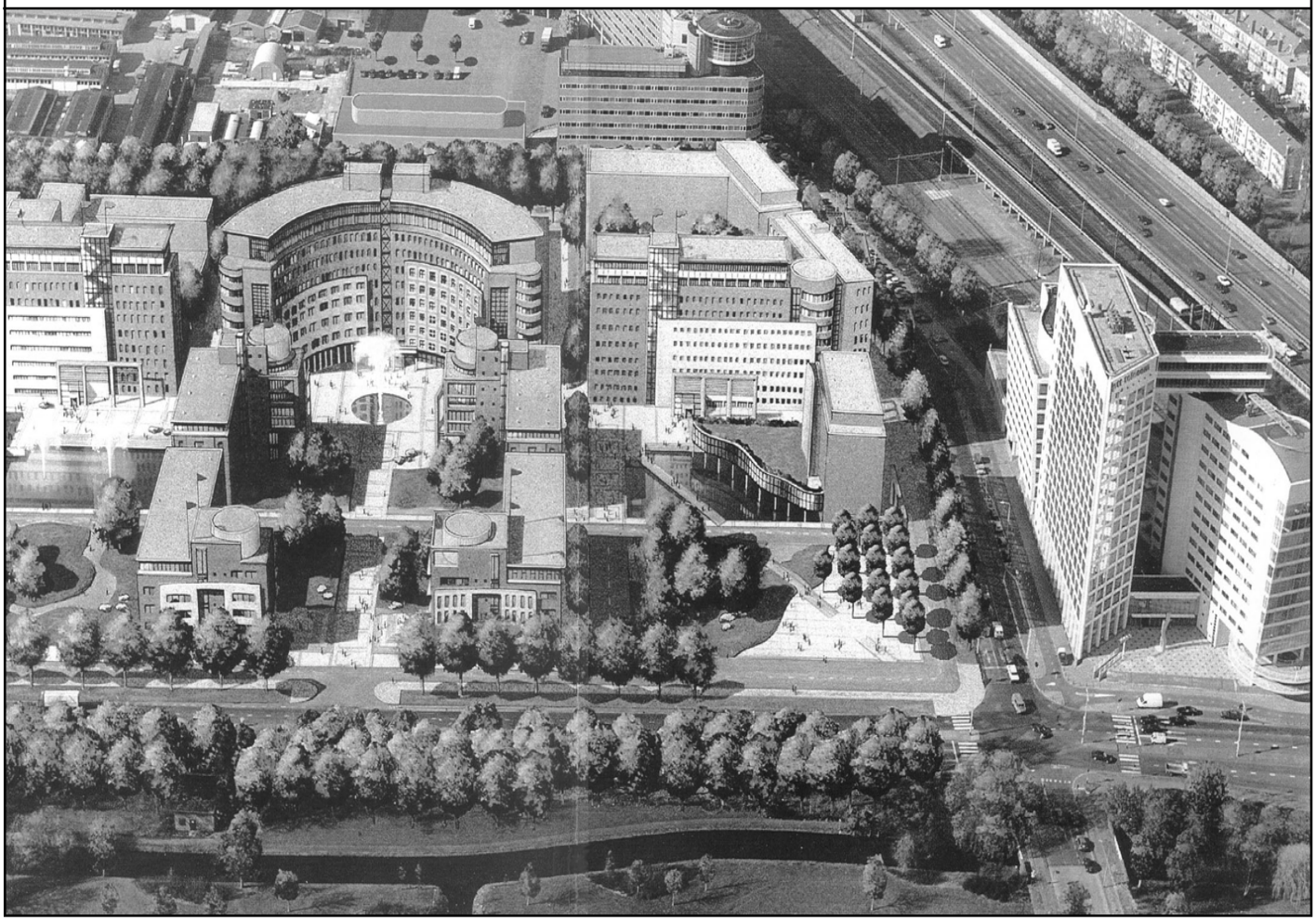

leo hooijmans/2000 0229-3

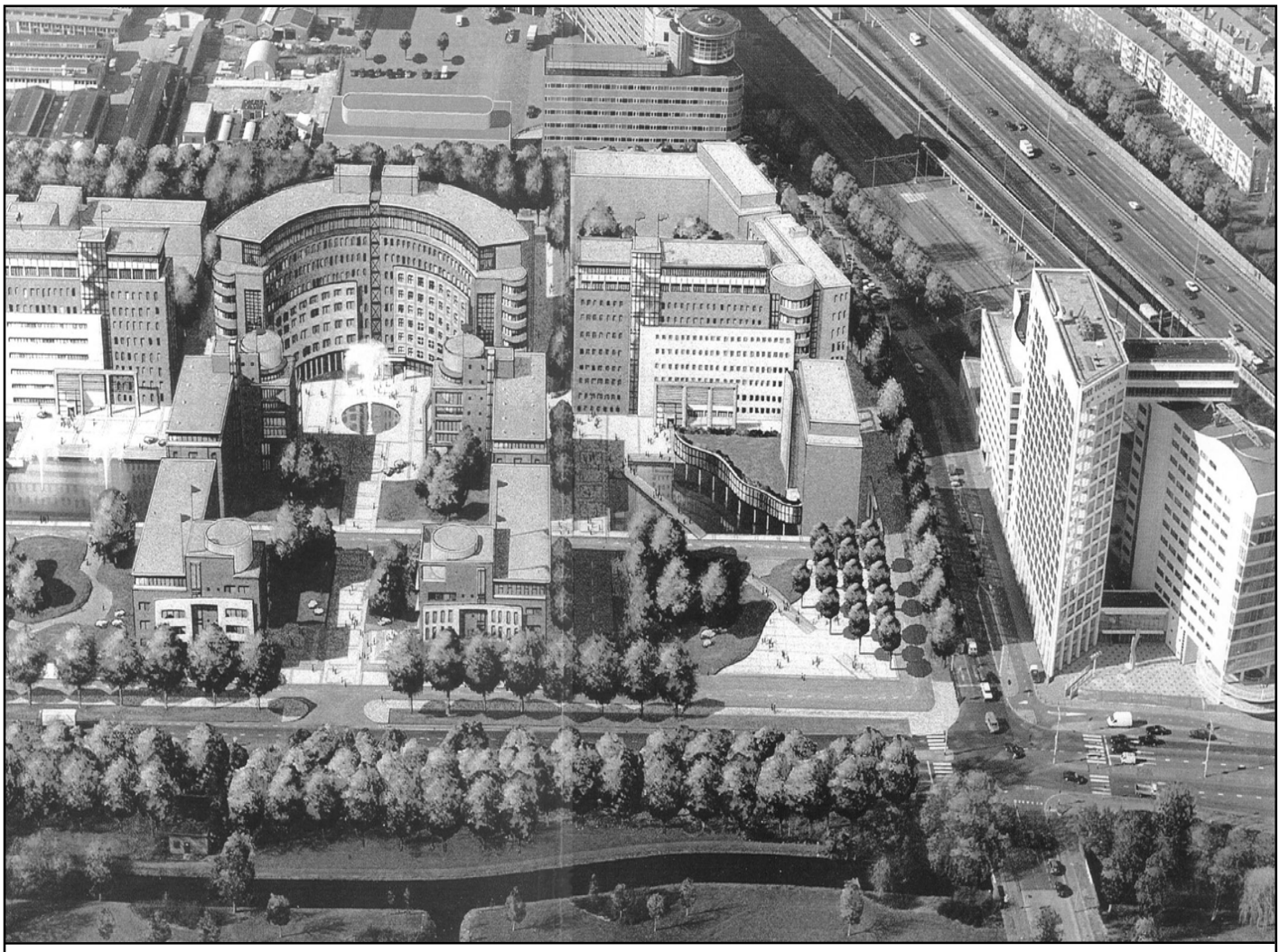

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 25 mei 2000, om 14:00 uur hebben we de regio-activiteit
van regio Zuid-Holland met het thema:

“De facilitaire arbeidsmarkt”

De heer Edwin van Burum, Manager Operations van KPN Vastgoed en Faciltities regio West, is onze gastheer in de ‘De Ark’. Het staat duidelijk zichtbaar aan het begin van de Utrechtse Baan. Achter het kantoorgebouw aan het Maanplein zijn een aantal nieuwe kantoren neergezet waarvan Edwin het facilitaire roer in handen heeft. Regio West verzorgt het (technisch) beheer en de facilitaire dienstverlening van zo’n 15.000 medewerkers van KPN telecom. Vorig jaar is er begonnen aan de inhuizing van zo’n 3700 werkplekken aan het nieuwe complex Telecomplein.

Na het welkomswoord geeft Jeroen Freijser, Servicemanager van KPN Vastgoed & Facilities, een presentatie over de organisatie. Louw van Sinderen (regiomanager van KPN) geeft u een indruk van het toegepaste werkplekconcept. Na een korte pauze zal de heer A.F.J. van Schie, directielid KPN Vastgoed & Facilities en manager Personeelszaken, het thema “De facilitaire arbeidsmarkt” starten. Hans Andre de la Porte zal als gastspreker informatie brengen over vacature-webpagina’s van NS Faciltity Services.

Om circa 16:00 uur is er een rondleiding over het Telecomplein waarbij we een ingerichte verdieping bezoeken. Daarna volgt het informele samenzijn met uw collega-fmn-ers.

De regiocommissie van Zuid-Holland (Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans) wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.

J.J.P. Freijser
Service Manager
KPN Vastgoed en Facilities regio West

Jeroen heeft zijn opleiding genoten aan de Hotelschool en de HBO FD.

Hij is zijn loopbaan begonnen als leidinggevende van diverse operationele afdelingen zoals Huisvesting, Technische dienst, Beveiliging en Catering. Daarna is Jeroen werkzaam geweest als Manager Facilities in het Telecomdistrict Haarlem. Een overstap naar PTT Post werd gemaakt waarbij Jeroen als Manager Operations verantwoordelijk was voor de aansturing van landelijk zes regio's.
In 1997 werd Jeroen projectleider reorganisatie voor het werkveld Vastgoed & Facilities, binnen de totale reorganisatie van KPN, in het bijzonder voor het vormgeven van de zes regio's en de drie kolommenstructuur binnen de regio's.

Hieropvolgend is Jeroen in zijn huidige functie van Service Manager (accountmanager) getreden en is daarbij verantwoordelijk voor de dienstverlening van zo'n 15.000 klanten

A.F.J. van Schie
Lid directie KPN Vastgoed & Facilities
Manager Personeelszaken

Ad van Schie volgde de opleiding personeelsbeleid.

Na zijn studie trad hij in dienst van KPN en studeerde sociale pedagogiek.
Hij was o.a. hoofd opleidingen bij PTT-Post en werkte mee aan de ontwikkeling van een nieuw postkantoren concept. Later als hoofd opleidingen van KPN ontwikkelde hij bij Management Development loopbaanopleidingen als onderdeel van de arbeidsmarktbenadering voor jonge HBO- en WO-schoolverlaters.

Als manager personeelszaken van het Telecomdistrict 's-Hertogenbosch volgde een eerste confrontatie met een krappe arbeidsmarkt. Deze ervaring komt overeen met die bij Vastgoed & Facilities waar hij nu ook de portefeuille personeelszaken heeft.

Hans Andre de la Porte
Consultant Communicatie & Marketing
NS Facility Services

Hans Andre de la Porte (1960) houdt zich bezig met marketing- en arbeidsmarktcommunicatie en met de interne communicatie voor zeven adviesvestigingen en twee productiebedrijven.

Hans was nauw betrokken bij het ontwikkelen van de Intranetsite: www.nsfs.nl. Hier worden ervaren FM-consultants attent gemaakt op het bestaan en de mogelijkheden van NS Facility Services.

Wij rekenen op u bij de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

De volgende data in het jaar 2000 zijn gepland op
12 september en 9 november 2000.

Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een ‘sportieve’ bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissie!!

Wij vertrouwen op een prettige voortgang van de bijeenkomsten en hopen u weer regelmatig te kunnen ontmoeten.

De regiocommissie van Zuid-Holland:
Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans.

leo hooijmans/20000912-3

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 12 september 2000, om 14:00 uur hebben we de regio-activiteit
van regio Zuid-Holland met het thema:

“Duurzame innovatie”

De heer Klaas de Wit, directeur van DWA installatie- en energieadvies & Edifico Bouwtechniek en Bouwinnovatie, is onze gastheer in gebouw ‘De Thermo-Staete’. Het staat duidelijk zichtbaar aan de A-12 bij Bodegraven. De Thermo-Staete is energiezuinig en heeft geen aansluiting op het gasnet. Het pand is zo gebouwd dat er maximale daglichttoetreding is. Het vloersysteem bestaat uit geprefacbriceerde betonvloerdelen waarin alle installatietechnische functies via openingen zijn geïntegreerd.

Na het welkomswoord van de regiocommissie is er een presentatie van Edifico en DWA met daarna De Thermo-Staete als voorbeeld. Na een videofilm is er een rondleiding langs de warmtepompen, bron, regenvat, parkeerplaatsen, vijver, toiletten en het atrium. Om ca. 14:00 uur is er gelegenheid tot vragen stellen en daarna sluiten we af met het informele samenzijn met uw collega-fmn-ers.

De regiocommissie van Zuid-Holland (Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans) wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.

Klaas de Wit
Directeur DWA

Klaas de Wit is de 50 gepasseerd. In 1986 heeft hij DWA Installatie- en energieadvies opgericht. DWA is lid van Organisatie van Nederlandse Raadgevende Ingenieursbureaus (ONRI). Klaas is Register Energieconsulent. Vier jaar geleden heeft hij Edifico Bouwtechniek & Bouwinnovatie opgericht.

Klaas zijn interesse gaat uit naar het maatschappelijk welbevinden van mensen. Binnen de eigen organisatie brengt hij dit bijvoorbeeld tot uitdrukking door veel aandacht te schenken aan het welbevinden van mensen in de werkomgeving. Dit uitgangspunt heeft hij in het ontwerp van De Thermo-Staete vertaald in een mensvriendelijk kantoorconcept (transparantie, stimuleren van interne communicatie en verantwoorde inrichting van de werkplek).

Zijn motto is: 'Meer met minder' en zijn ontwerp is:
uiterst mensvriendelijk, minder milieubelastend en extreem energiezuinig.

Wij rekenen op u bij de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

De volgende datum in het jaar 2000 is gepland op
9 november 2000.

Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een ‘sportieve’ bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissie!!

Wij vertrouwen op een prettige voortgang van de bijeenkomsten en hopen u weer regelmatig te kunnen ontmoeten.

De regiocommissie van Zuid-Holland:
Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans.

PS. Voor digitale fotos in PDF formaat van de regiobijeenkomsten kunt u navraag doen via galileo@npartners.nl t.a.v. Leo Hooijmans

leo hooijmans/2000 1109-4

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 9 november 2000, om 14:30 uur hebben we de regio-activiteit
van regio Zuid-Holland met het thema:

"De meerwaarde van een (h)echte relatie"

We zijn te gast bij 'Van Hecke' in Capelle aan den IJssel. In het 'eigen huis' van Van Hecke. Een gebouw dat een prominente plaats heeft aan de oevers van de Maas. Van Hecke is een pionier in kantinebeheer en één van de grootste facilitaire dienstverleners in ons land.

Na het welkomswoord van de regiocommissie is er een presentatie over de historie, organisatie en innovaties van Van Hecke door de heer J.G.A. Rijnierse. FM-collega Peter van der Vorm geeft daarna een kijkje in de facilitaire keuken.
Het programma voorziet vervolgens in een uitdaging om zelf de hapjes bij de borrel klaar te maken in een 'Cuisine clinique spectacle' bij Party Plus. Daarna sluiten we af met het informele samenzijn met uw collega-fmn-ers.

De regiocommissie van Zuid-Holland wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.
(Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans)

J.G.A. Rijnierse
Algemeen directeur Van Hecke

De heer Rijnierse is nu 53 jaar en sinds januari 1969 in dienst van Van Hecke.

Na zijn opleiding HBS-A aan de Hoge Hotelschool van Maastricht kwam hij al snel in dienst bij Van Hecke.

Via de functies Cateringmanager, Districtmanager, Commercieel directeur en Bedrijfsdirecteur werd hij op 1 januari 1988 Algemeen directeur.

P.J. van der Vorm
Van Hecke Facilities

De heer Van der Vorm is 38 jaar en sinds 2 april 1989 in dienst bij Van Hecke.

Hij is afgestudeerd aan de Hoge Hotelschool Maastricht (VWO) en haalde zijn Master Degree Marketing (KUB).

Via de functies Assistent Account Manager, District Manager, Consultant, Manager Marketing Services, is hij nu verantwoordelijk voor alle bedrijfs-cateringactiviteiten in Zuid Nederland en voor de activiteiten van Van Hecke Facilities.

FMN bijeenkomst
Van Hecke te Capelle
aan den IJssel
9 november 2000

leo hooijmans/2001 0222-4

Wij rekenen weer op u in het jaar

- 2001 -

op de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

In 2001 zijn er weer een aantal bijeenkomsten. Voorlopige zijn de volgende data gepland op 22 februari, 22 mei, 13 september en 13 november 2001.

Achter de schermen wordt door het regioteam al weer hard gewerkt om de locaties en thema's in 2001 op de bekende wijze te verzorgen. Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een 'sportieve' bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissies!!

Wij vertrouwen erop dat u het afgelopen jaar van de bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.
Met de beste wensen voor 2001 (zonder problemen en met nieuwe kansen!) en een plezierige decembermaand.

De regiocommissie van Zuid-Holland :
Dirk Broekhuizen, Leo Hooijmans, Jan Oosterling & Joyce Zegeling.

Onderstaand ziet u nog éénmaal de bezochte locaties van 2000.
De Tweede Kamer, KPN Telecom (Telecomplein) beiden in Den Haag, Thermo-Staete in Bodegraven en Van Hecke Catering in Capelle ad IJssel.

leo hooijmans/2000 1109-3

Van links naar rechts: Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling en Leo Hooijmans.

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland

Vandaag 22 februari 2001, om 13:30 uur hebben we de regio-activiteit
Zuid-Holland met het thema:

“Maak van je werk geen beestenbende maar een Blijdorp”

De eerste bijeenkomst van 2001 wordt direct een bijzondere. We kunnen het nieuwe jaar niet op een betere plaats beginnen. Alleen de naam ‘Blijdorp’ zegt al genoeg. Iedere leidinggevende zou willen dat het personeel zoveel plezier in de dagelijkse arbeid dat zij de werkplek de bijnaam ‘Blijdorp’ zouden geven.

Na het welkomswoord van de regiocommissie krijgt u een rondleiding door de dierentuin, een kijkje achter de schermen en u ziet het verzorgen van de dieren met alle wetenswaardigheden. Deze verzorging zal veel gelijkenissen vertonen met de inhoud van uw werk. De dieren hebben een goed verblijf nodig (Arbo), uitgebalanceerde voeding (catering) en de verblijven moeten schoon zijn (schoonmaak).
Omdat er vaak wordt beweerd dat je veel kan leren van het gedrag van de dieren, krijgt u de mogelijkheid om uw organisatie te spiegelen en het gedrag van uw medewerkers te vergelijken met dat van de dieren. Daarna sluiten we af in het restaurant met het informele samenzijn met uw collega-fmn-ers.

De regiocommissie van Zuid-Holland wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.
(Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Joyce Zegeling & Leo Hooijmans)

Jaap Aap
‘Buitengewoon’ directeur

Jaap is geboren, getogen en opgeleid in ‘Blijdorp’. In een vraaggesprek gaf hij direct toe het zeer op prijs te stellen dat u nieuwsgierig bent naar de facilteiten van Diergaarde Blijdorp. Jaap is zeer commercieel ingesteld want hij laat u weten dat Blijdorp met de ca. 1.6 miljoen bezoekers per jaar de meest populaire attractie van Nederland is en dat wil hij ook zo houden.
“U wandelt” zo zegt hij “door aparte werelddelen waar u veel bijzondere dieren ziet die zich prima thuisvoelen in hun nagebootste omgeving”. Bij deze informatie drukte hij uw redacteur nog even snel wat reclamefoto’s in de hand die hieronder staan afgebeeld. “En kijk ook regelmatig op de webpagina’s www.rotterdamzoo.nl” was het laatste wat hij me meegaf.

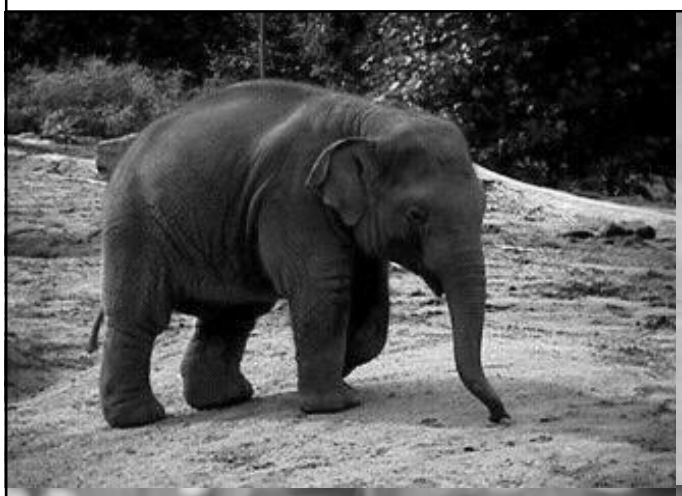

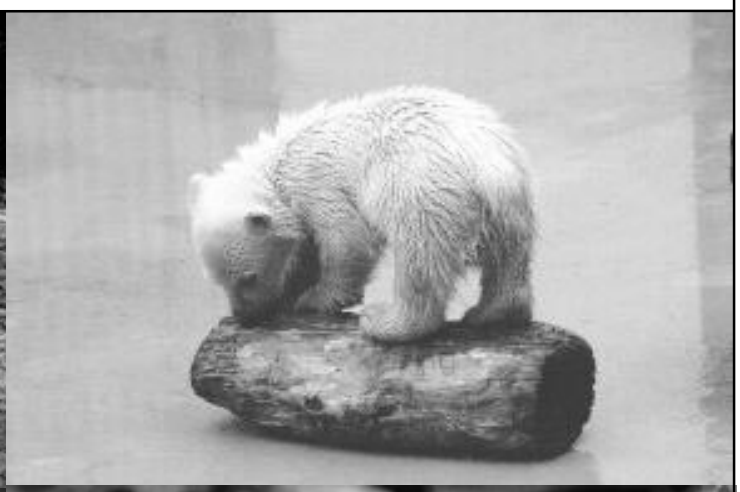

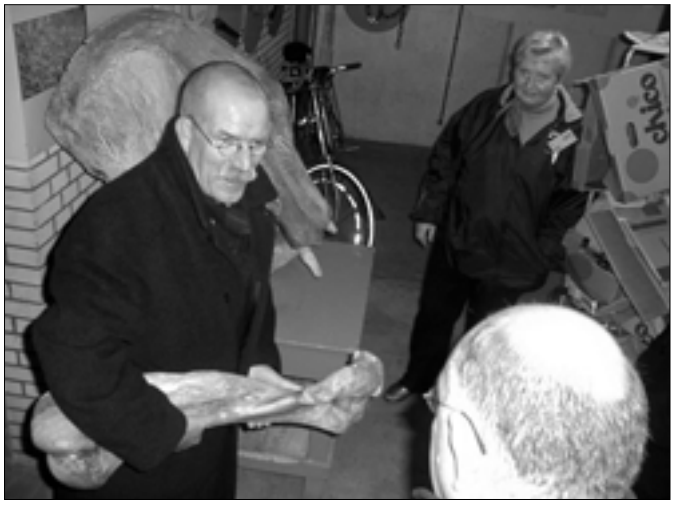

leo hooijmans/2001 0717-3

Wij rekenen op u in het jaar

- 2001 -

op de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

In 2001 zijn er weer een aantal bijeenkomsten. Voorlopige zijn de volgende data gepland op 22 mei, 13 september en 13 november 2001.

Achter de schermen wordt door het regioteam hard gewerkt om de locaties en thema's in 2001 op de bekende wijze te verzorgen. Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een 'sportieve' bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissies!!

Wij vertrouwen erop dat u van voorgaande bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

De regiocommissie van Zuid-Holland onderstaandnog eens in breedbeeld.
Op twaalf uur Jan Oosterling, op drie uur Dirk Broekhuizen, op zes uur Leo Hooijmans
en op negen uur Joyce Zegeling.

leo hooijmans/2001 0222-3

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland bij Mexx te Voorschoten

Vandaag 17 juli 2001, om 16:30 uur hebben we de regio-activiteit Zuid-Holland met het thema:

"Ontwijk de file en kom in de wereld van de mode"

Vandaag zijn we te gast bij Mexx Group bv. Vlak na het moment dat we de afspraak gemaakt hadden kwam Mexx positief in het nieuws door de verkoop van alle aandelen aan Liz Claiborne Inc. (zie ook de volgende bladzijde)

In verband met de branchewerkzaamheden bij Mexx zijn we eens op een ander tijdstip uitgenodigd dan we gewoon zijn. De regiocommissie rekent er daarom weer op u van een bijzondere bijeenkomst te laten genieten.

Om 16:30 start de ontvangst met om 17:30 een welkomswoord door de regiocommissie waarna Chris van Bommel, de gastheer, het overneemt. Door middel van een film en een presentatie door Maurice Bahan krijgt u informatie over de Mexx Group bv. Daarna is er een rondleiding door het bijzondere gebouw. Voorheen was in het pand (1858) de voormalige zilverfabriek van Van Kempen en Begeer gevestigd.

De regiocommissie van Zuid-Holland wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.
(Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling & Leo Hooijmans)

In 1980 heeft oprichter Rattan Chadha zijn eerste collectie gepresenteerd. Sindsdien heeft het kledingsmerk Mexx zich een vaste plaats in de modewereld verworven. De bekendheid van de P.C. Hooftstraat is onder andere tot stand gekomen door de vestiging van Mexx in 1986.
In twintig jaar van een paar duizend gulden naar een omzet van vierhonderd miljoen! Dat blijft niet onopgemerkt en op 16 mei 2001 maakte Mexx bekend dat zij een overeenkomst hebben gesloten om alle aandelen te verkopen aan Liz Claiborne Inc. Deze onderneming realiseerde in 2000 een netto-omzet van 3,1 miljard dollar en heeft wereldwijd ongeveer 9.000 mede-werkers in dienst.
Mexx richt zich vooral op het jongere, eigentijdse consumentensegment. De producten van Liz Claiborne zijn vooral populair bij de ‘Boomers’ (35 jaar en ouder). Samenwerking betekent groeikansen voor beide.

Profiel van de gastheer.
Mexx ontwerpt en brengt producten op de markt voor vrouwen, mannen en kinderen. Er wordt verkocht in veertig landen in Europa, het Midden-Oosten, Azië en Canada. Mexx verkoopt haar producten via eigen winkels, franchise winkels en shop-in-stores in gerenommeerde warenhuizen. Naast de kleding biedt Mexx ook parfums, schoenen, tassen, horloges en sieraden aan. In 2000 bedroeg de omzet 382 miljoen euro’s. Bij Mexx werken wereldwijd circa 2000 medewerkers.

Bent u nieuwsgierig naar meer informatie kijk dan op www.mexx.com.

Ontwijk de file en kom in de wereld van de mode

Leo Hooijmans

Op 17 juli 2001 organiseerde het regioteam Zuid-Holland een bijeenkomst op een voor de regio vreemd tijdstip en op een niet alledaagse locatie voor een facilitymanager. De geplande bijeenkomst op 22 mei kon geen doorgang vinden. In een hopeloos lijkende poging om de doelstelling van vier bijeenkomsten per jaar te verwezelijken lachte het geluk het regioteam weer toe. Een inschrijvingsaantal van boven de vijftig deelnemers was tot nu toe nog maar een paar keer gehaald. Een groot deel van de inschrijvers waren 'sters' en ook de starters waren goed vertegenwoordigd. De gemiddelde leeftijd gaat dus omlaag en dames hoeven zich niet meer alleen te voelen tussen de mannen (die allang niet meer allemaal in grijze pakken komen).

Aantrekkingskracht
De gastheer was ditmaal Chris van Bommel van MEXX in Voorschoten. De leden werden ontvangen in het bijzondere gebouw waar voorheen de voormalige zilverfabriek van Van Kempen en Begeer was gevestigd. Vanwaar de aantrekkingskracht? Was het omdat de locatie zo aansprekend was? Was het toch de trendsetting van Mexx in de hedendaagse mode of was het de berichtgeving in de media dat Mexx was opgenomen in de armen van Liz Claiborn?

Mexx in vogelvlucht
In 1980 heeft oprichter Rattan Chadha zijn eerste collectie gepresenteerd. Sindsdien heeft het kledingsmerk Mexx zich een vaste plaats in de modewereld verworven. De bekendheid van de P.C. Hooftstraat is onder andere tot stand gekomen door de vestiging van Mexx in 1986.
In twintig jaar van een paar duizend gulden naar een omzet van vierhonderd miljoen! Dat blijft niet onopgemerkt en op 16 mei 2001 maakte Mexx bekend dat zij een overeenkomst hebben gesloten om alle aandelen te verkopen aan Liz Claiborne Inc. Deze onderneming realiseerde in 2000 een netto-omzet van 3,1 miljard dollar en heeft wereldwijd ongeveer 9.000 mede-werkers in dienst. Mexx richt zich vooral op het jongere, eigentijdse consumentensegment. De producten van Liz Claiborne zijn vooral populair bij de 'Boomers' (35 jaar en ouder). Samenwerking betekent groeikansen voor beide.
Mexx ontwerpt en brengt producten op de markt voor vrouwen, mannen en kinderen. Er wordt verkocht in veertig landen in Europa, het Midden-Oosten, Azië en Canada. Mexx verkoopt haar producten via eigen winkels, franchise winkels en shop-in-stores in gerenommeerde warenhuizen. Naast de kleding biedt Mexx ook parfums, schoenen, tassen, horloges en sieraden aan. In 2000 bedroeg de omzet 382 miljoen euro's. Bij Mexx werken

wereldwijd circa 2000 medewerkers.
Bent u nieuwsgierig naar meer informatie kijk dan op www.mexx.com.

Omgekeerd
De gastheer had voorgesteld om de bijeenkomst niet op het gebruikelijke tijdstip van circa 14:00 uur te starten, maar om 17:30. De ontvangst begon om 16:30 uur. De ontvangst kon gebruikt worden voor het netwerken waarmee we gewoonlijk afsluiten. Eén en ander had met de hectiek van de organisatie te maken.. Er werd al hard gewerkt aan de collecties van 2002 en 2003 en er moesten 'deadlines' gehaald worden.
De ontvangst vond plaats in de mooie ronde lunchroom met buitenterras. Het was prachtig weer en een ieder zat al snel in de tuin.
Om excact 17:30 was bijna iedereen die zich had aangemeld aanwezig en werden de leden namens de regiocommissie welkom geheten door Dirk Broekhuizen (regiocommissie – VNO-NCW).
Chris van Bommel gaf tekst en uitleg hoe het met de facilitaire zaken gesteld is bij Mexx en in het bijzonder met het monumentale pand (1858). Hij deed dat met veel humor en gaf aan dat hij als 'senior' in een bijna uitsluitend uit twintigers en dertigers bestaande organisatie de teugels van de facilitaire dienst strak onder handen had moeten nemen. Het gebouw is ongeveer vijftien jaar terug door een Amerikaanse architecht gerenoveerd en uitgebreid. Alleen de buitenmuren van het pand waren blijven staan en verder is alles op Amerikaanse leest en met de Franse slag ver- en gebouwd. De centrale hal direct achter de entree is op het eerste gezicht overdreven indrukwekkend. Maar tijdens de kennismaking werd al snel bekend dat de presentaties van nieuwe collecties hier in eigen huis plaats vinden. In de hal wordt een zogenaamde 'catwalk' gebouwd waarover de mannequins een proffesionele show brengen voor de internationale pers en de jet-set van de modewereld. Het klassieke monumentale pand breng achter de voordeur een fijne combinatie van moderne mode en een semie klassieke inrichting. Vooral de lambrizering en verlichting geven een vleugje 'Jugendstil' ofwel 'Art Nouveau' mee.

Chris liet duidelijk weten dat de 'Franse slag' hem nog wel eens hoofdbrekens kost. Met name als er hier en/of daar weer eens een lekkage optreed. Daarnaast is het niet makkelijk om in een pand uit de 19e eeuw alle arbeidsomstandigheden goed in te vullen. Dankzij de creatieve sfeer en het wisselende werk kunnen de medewerkers er goed mee omgaan.

De creatieve sfeer werd door Maurice Bahan (marketing art director) goed verbeeld. Vrijetijdskleding is verplicht bij Mexx en stropdassen verboden. Ik was blij dat ik een zwarte stropdas had aangedaan op een sportief zwart overhemd. Die stropdas viel niet op en daarom werd ik later tijdens de rondleiding direct voor vol aangezien. Maurice liet twee filmpjes zien. Een van ca. 15 jaar oud en een van recente datum. Daarin was duidelijk te zien dat Mexx zijn eigen (eigewijze) lijn volgt en niet zozeer de trends volgt of aangeeft. Hierdoor hebben ze echt een eigen gezicht in de modebranche.

Jan Oosterling (Verpleeghuis Duinstede Wassenaar (transfer per 1 juli 2001)) bedankte beide heren namens de regiocommissie voor hun gastvrij onthaal en bood hen een kopje met twee oren aan. Chris en Maurice keken niet alsof hen een oor was aangenaaid. Dat deden wij wel toen we door de creatieve ontwerp/naai-ateliers werden rondgeleid. De directiekamer en zogenaamde 'boardroom' waren het hoogtepunt van de rondleiding en hier was duidelijk te zien dat niet overal binnen de Mexx organisatie de kreet 'jonger dan 44 jaar' gold.

Leo Hooijmans van Galileo & Partners is lid van de regiocommissie, kenniswerker, docent en freelance auteur op het gebied van de kantoorindeling & -uitrusting.
(Een digitaal verslag vind u op www.npartners.nl/publicaties.)

leo hooijmans/2001 1113-3

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland bij De Hogesnelheidslijn bij Hoogmade

Vandaag 13 november 2001, om 12:30 uur hebben we de regio-activiteit Zuid-Holland met het thema:

"Vliegen zonder vleugels"

Na een ouderwetse pannenkoek in 'De Hooiberg' te Leiderdorp zijn we vandaag zijn te gast bij een project van het Directoraat-Generaal Personenvervoer. Dit DG van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat werkt samen met NS Railinfrabeheer, DHV Milieu en Infrastuctuur en Holland Railconsult aan het tracé van de HSL die Amsterdam via Rotterdam en Breda aansluit aan het Trans Europese Netwerk. Omdat ook de ministeries van VROM en Financieën erbij zijn betrokken is het een goede zaak om eens te gaan kijken of dat wel goed gaat onder het 'Groene Hart' van Zuid-Holland. Eind 2005 moet het gehele tracé klaar zijn voor gebruik en kunnen we vliegen zonder vleugels.

Alweer wat anders! Anders wordt eerder uitzondering dan regel. Daarom deze keer minder tekst, maar er is meer te zien.

Het net(jes)werken begint vooraf en kan in het informatiecentrum, tussen de presentaties, natuurlijk gewoon doorgaan.

De regiocommissie van Zuid-Holland wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.
(Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Janna Roozendaal & Leo Hooijmans)

Wij rekenen op u in het jaar

- 2002 -

op de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

In 2002 zijn er weer een aantal bijeenkomsten. Voorlopige zijn de volgende data gepland op 21 februari, 04 juni, 24 september en 26 november 2002.

Achter de schermen wordt door het regioteam hard gewerkt om de locaties en thema's in 2001 op de bekende wijze te verzorgen. Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een 'sportieve' bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissie!!

Wij vertrouwen erop dat u van voorgaande bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

De regiocommissie van Zuid-Holland wenst u het allerbeste voor de rest van 2001 en tot ziens in 2002.
Janna Roozendaal, Jan Oosterling, Dirk Broekhuizen en Leo Hooijmans .

Vliegen zonder vleugels

Leo Hooijmans

Op 13 november 2001 organiseerde het regioteam Zuid-Holland een bijeenkomst bij de grootste bouwput van Nederland. In het infocentrum HSL-Zuid bij Hoogwoud/Leiderdorp werden de FMN-leden geïnformeerd over de Hogesnelheidslijn in het algemeen en het daar zojuist in de startblokken staande tunnelproject. Een niet alledaagse locatie voor een facilitymanager. Opvallende afwezigen waren de starters en damesleden van de vereniging. Misschien was de aanname van nietdeelnemers dat het een technisch verhaal zou zijn. Minder was waar. Een virtuele reis van Amsterdam naar Breda met een snelheid van 300 km hebben ze gemist.

Pannenkoeken
Omdat het infocentrum specifiek ingericht is voor informatieverstrekking en niet voor catering werd het net(jes)werken omgezet in de tijd. Voorafgaand aan de presentaties startte de bijeenkomst in pannenkoekenboerderij ‘De Hooijberg’ aan de overzijde van de snelweg. Rond de 60 fmn-leden namen deel aan de bijeenkomst. We gaan ervan uit dat de HSL de aantrekkingskracht had en niet de pannenkoeken. Alhoewel, er waren toch wel deelnemers die uitgebreid zaten te smikkelen.

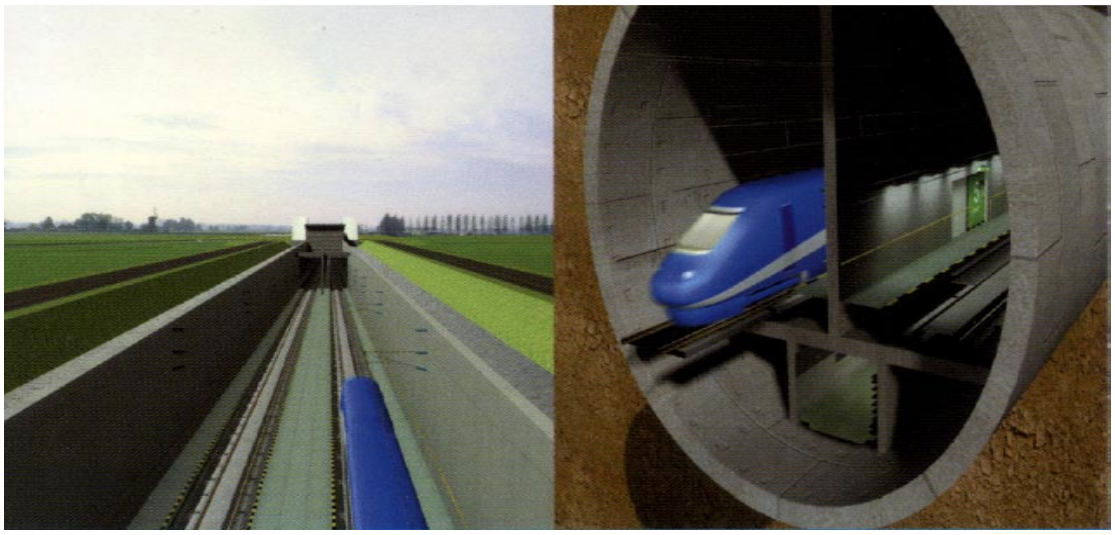

Boorkop
Bij het infocentrum was de ontvangst in de presentatiezaal. Daar werd een basisvideo van het gehele project en een digitale presentatie in beeld en schrift verzorgd door Fred Beijerling. Hij is al een aantal jaren betrokken bij de voorbereiding van het project en goed op de hoogte.
Op het verzoek van één van de vier aanwezige dames(!) werd nog een extra video gedraaid van het transport van de boorkop vanuit Frankrijk naar Nederland. (Een boorkop met een doorsnede van 15 meter!). De boormachine is 120 meter lang en heeft een gewicht van 1.932.000 kg. 24 uur per dag, zes dagen per week is zij bezig om de geplande tunnelaanwas van negen meter per dag te realiseren. De HSL-Zuid, waaronder de boortunnel, dient in 2005 gebruiksklaar te zijn.

Geld onder de grond

De opdracht voor de aanleg van de Hogesnelheidslijn is gegeven door het Directoraat-Generaal Personenvervoer. Dit DG van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat werkt in deze samen met NS, DHV en Holland Railconsult. Ook de ministeries van VROM en Financieën zijn er bij betrokken. Daarom is het goed dat we niet alleen als fmn-ers maar ook als nederlandse burgers zijn gaan kijken waar ze het geld onder de grond stoppen.

In het centrum kan er nog persoonlijk informatie opgehaald worden uit presentatie-borden, modelbouw, videopresentaties en computeranimaties. Een hoge toren beklimmen die een goed overzicht geeft van de locatie behoort ook tot de mogelijk-heden.

Voor informatie en een snelle virtuele treinreis kunt u kijken op www.hslzuid.nl.

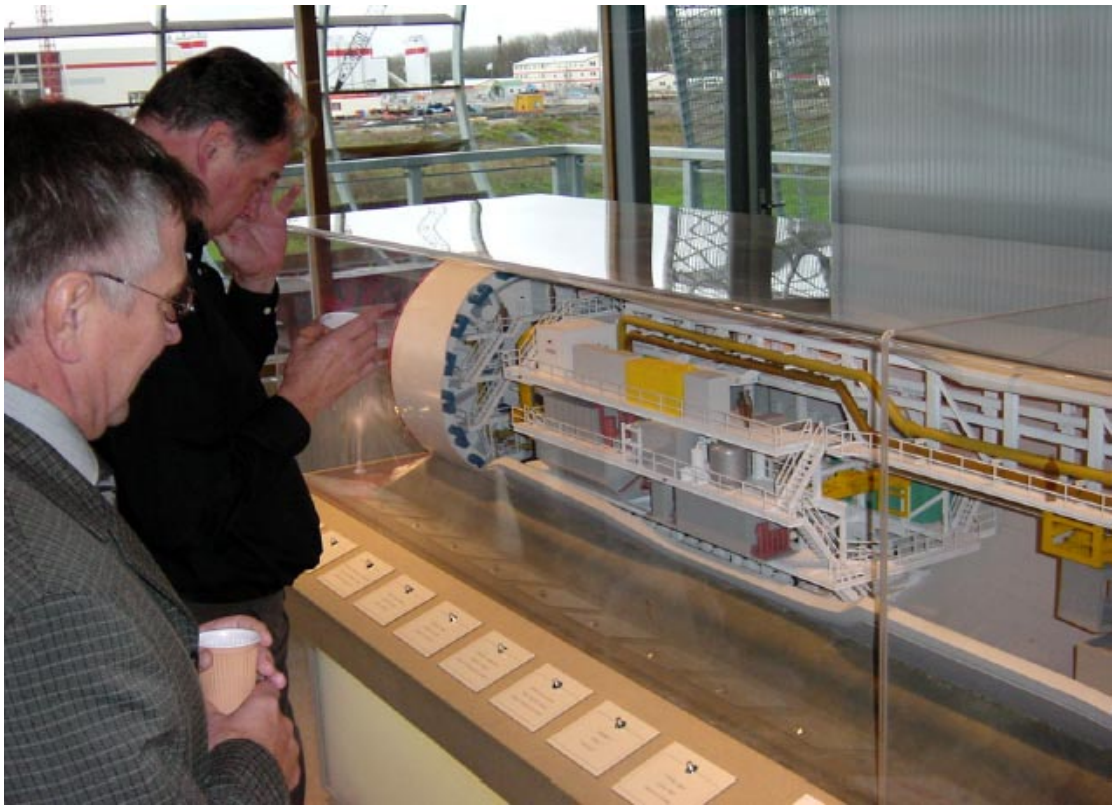

Leo Hooijmans van Galileo & Partners is lid van de regiocommissie, kenniswerker, docent en freelance auteur op het gebied van de kantoorindeling & -uitrusting. (galileo@npartners.nl)

PANNENKOEKEN BOERDERIJ

FMN bijeenkomst
Hoge Snelheidslijn
13 november 2001

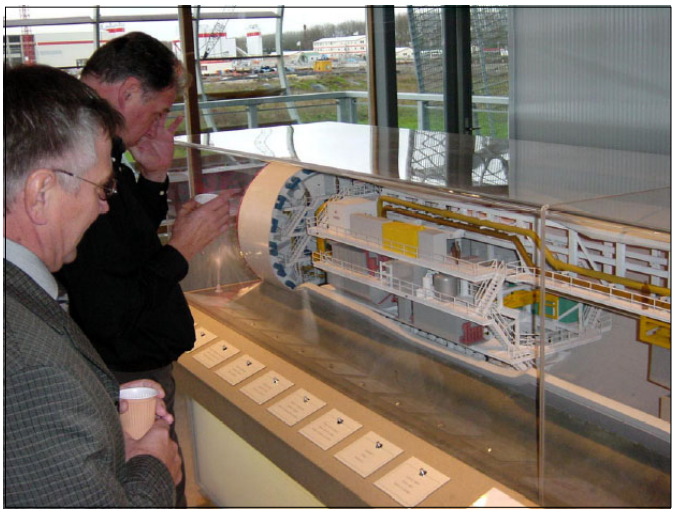

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland bij de ANWB in Den Haag

Vandaag 21 februari 2002, om 14:00 uur hebben we de regio-activiteit Zuid-Holland met het thema:

“Een kijkje achter de schermen van de ANWB”

Vandaag zijn we te gast bij Rein van den Oever, directeur ANWB Facilitair Bedrijf. Hij leidt ons binnen achter de schermen van een vereniging met ruim 3,5 miljoen leden! Naast het ledenblad ‘De Kampioen’, de winkelverkoop, reizen, verzekeringen, enzovoort wordt er zo’n 1,3 miljoen keer een beroep op de ANWB Wegenwacht gedaan. Een héél grote organisatie waar het Facilitair Bedrijf zorgt dat dat motor op kantoor ‘gesmeerd’ blijft lopen.

Na de presentatie van Rein van den Oever en de videoband ‘Over de drempel’ worden de deelnemers in drie groepen verdeeld. Onder begeleiding wordt het F-gebouw (nieuwbouw) bezocht. Iedere groep zal circa 15 minuten een bezoek brengen aan het Call Center, Actuele Informatie en de Alarmcentrale. In het museum wordt dan nog nagetaart en kan men neuzen in oude ANWB-kaarten.

De regiocommissie van Zuid-Holland wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.
(Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Janna Roozendaal & Leo Hooijmans)

Wij rekenen op u in het jaar

- 2002 -

op de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

In 2002 zijn er voorlopige de volgende data gepland: 04 juni, 24 september en 26 november .

Voor 4 juni is de locatie Dokhaven te Rotterdam gepland. Hier zal mevrouw Jenny van der Leun verhalen over de ontwikkelingen binnen de facilitaire dienst van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden & Waarden en worden we rondgeleid in de grootste ondergrondse water-zuiveringsinstallatie in de wereld.

Achter de schermen wordt door het regioteam hard gewerkt om de locaties en thema's voor de rest van 2002 op de bekende wijze te verzorgen. Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een 'sportieve' bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissie!!

Wij vertrouwen erop dat u van voorgaande bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

De regiocommissie van Zuid-Holland:
Janna Roozendaal, Jan Oosterling, Dirk Broekhuizen en Leo Hooijmans .

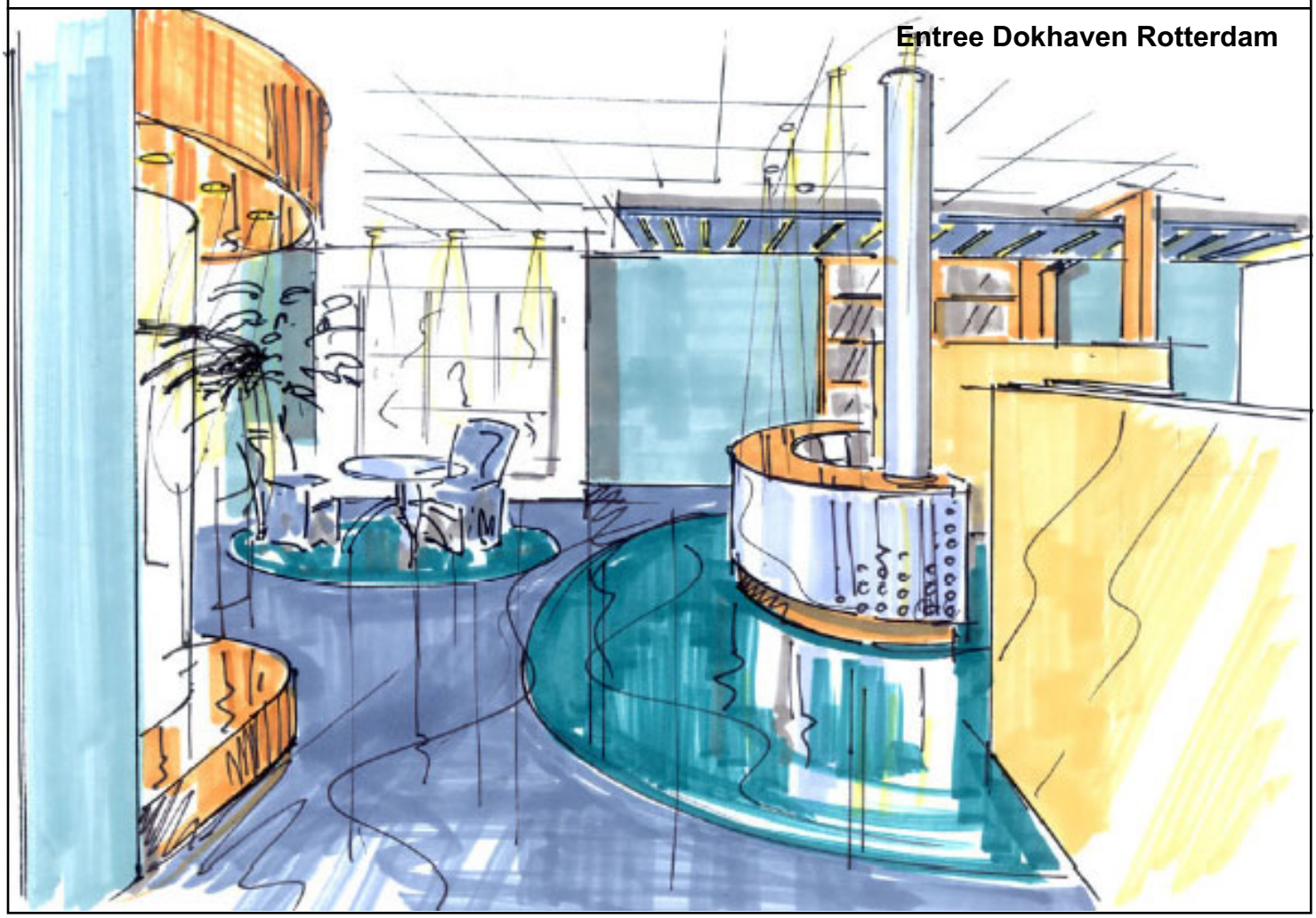

Een kijkje achter de (spat)schermen van de ANWB

Leo Hooijmans

Op 21 februari 2002 organiseerde het regioteam Zuid-Holland een bijeenkomst bij de ANWB in Den Haag. Rein van den Oever (Facility Manager van het jaar 2000) heette de deelnemers van harte welkom bij de vereniging met ruim 3,5 miljoen leden. Hij verzorgt met zijn Facilitair Bedrijf niet alleen de huisvesting van 1700 medewerkers op het hoofdkantoor maar zorgt ook voor de ondersteuning van het wegenwachtkorps.

Gesmeerd

Naast het ledenblad 'De Kampioen', de winkelverkoop, reizen, verzekeringen, enzovoort wordt er zo'n 1,3 miljoen keer een beroep op de ANWB wegenwacht gedaan. Een héél grote organisatie waar het Facilitair Bedrijf zorgt dat de motor op kantoor 'gesmeerd' blijft lopen.

Bijeenkomst Zuid-Holland op 21 februari 2002

De presentatie van Rein, waarin hij zijn kijk op het Facilitair Bedrijf duidelijk maakte door middel van een voortreffelijke PC-presentatie, werd gevolgd door de videoband 'Over de drempel'. Geen reclamevideo, maar een soort informatie/instructiefilm waarin de relaties van de ANWB op ludieke wijze hun wensen kenbaar maakten. Met deze wensen worden de neuzen van de medewerkers van de ANWB in dezelfde richting gezet. Een knap opgezette video. Voor de fmn-deelnemers 'ter lering en de vermaeck'.

De circa 40 deelnemers bezochte onder begeleiding het F-gebouw (de huidige nieuwbouw). Er werd een kijkje genomen in het Call Center, Actuele Informatie en de Alarmcentrale. Bij de Actuele Informatie was het heel leuk om te zien dat vele nieuwszenders worden voorzien van de ANWB informatie. Als je op de radio zapt van de ene zender naar de ander blijkt de filemeldingen toteindelijk uit één kantoorruimte aan de ether worden toevertrouwd.

Aan het eind van de zeer informatieve middag werd nog nagetaart ehh... nagekaart en kon men neuzen in oude ANWB-kaarten.

Leo Hooijmans van Galileo & Partners is lid van de regiocommissie, kenniswerker, docent en freelance auteur op het gebied van de kantoorindeling & -uitrusting. (galileo@npartners.nl)

leo hooijmans/2002 0604-4

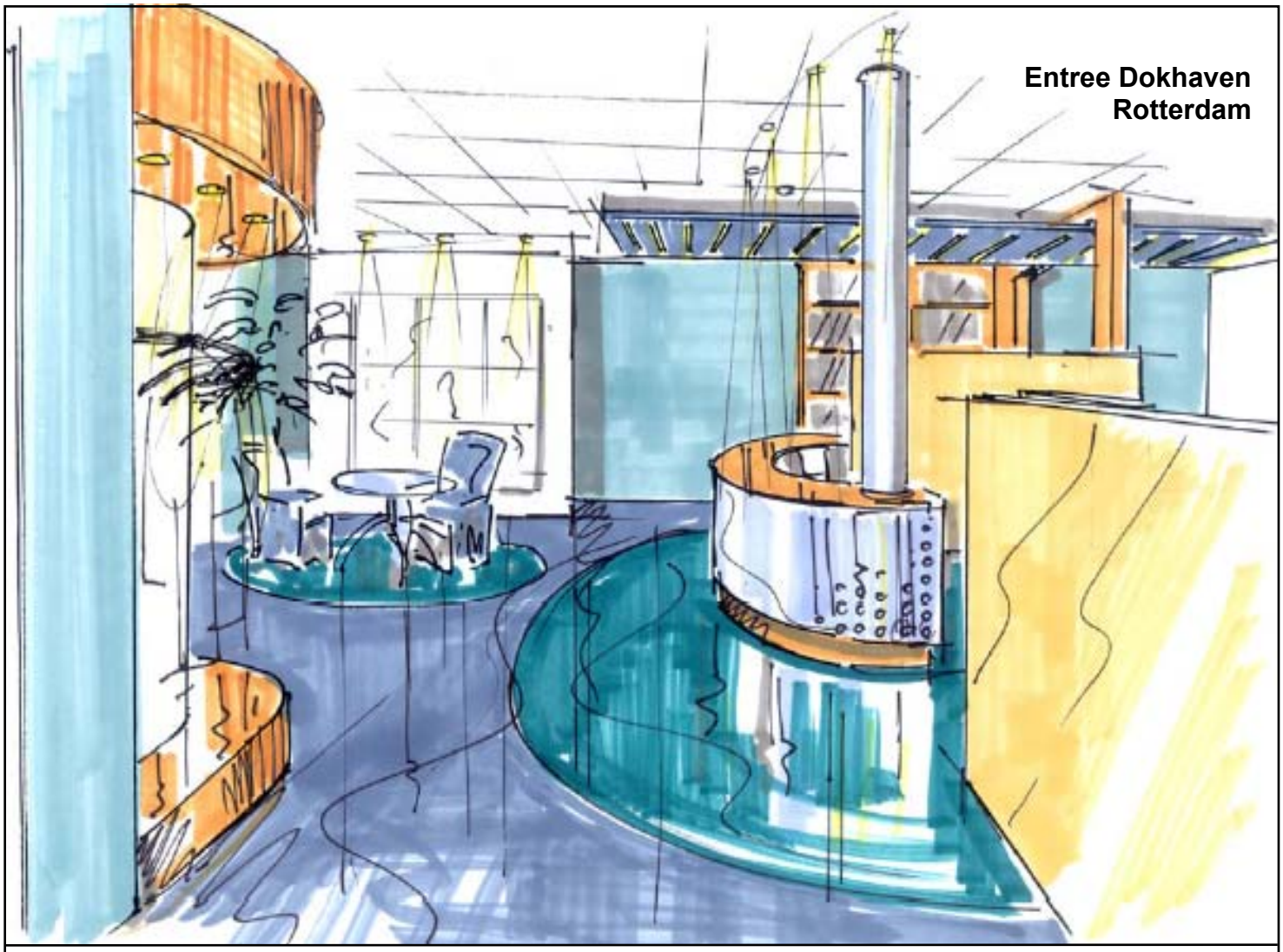

Welkom op de regiobijeenkomst Zuid Holland bij het Zuiveringsschap Zuid Hollandse Eilanden en Waarden (ZHEW) op locatie Dokhaven in Rotterdam

Vandaag 4 juni 2002, om 14:00 uur hebben we de regio-activiteit
Zuid-Holland met het thema:

"Facilitymanagement aan het einde van de Bruine Rotterdammer"

Vandaag zijn we te gast bij Jenny van der Leun, facilitymanager ZHEW. Locatie Dokhaven is één van de 42 vestigingen (Hoofdvestiging is in Dordrecht). Hier vinden drie afdelingen onderdak. De Zuivering, het Lab en (omdat het een opvallende vestiging is die je bijna niet ziet) maakt de afdeling Promotie trots gebruik van de vestiging om zich internationaal te presenteren.

Na het welkomswoord zal Jenny u informeren over de veranderingen binnen de facilitaire dienst bij ZHEW en haar visie hierop geven. Daarna worden we meegenomen via een videopresentatie naar de werkelijkheid van het bestaan in de ondergrondse zuiveringsinstallatie.
Als we allemaal weer boven zijn kunnen we op adem komen bij een informeel samenzijn tot ongeveer 16:45 uur waarna we weer opgelucht naar huis kunnen met het idee dat het wel goed zit bij het ZHEW.

De regiocommissie van Zuid-Holland wenst u een leerzame en plezierige bijeenkomst.
(Dirk Broekhuizen, Jan Oosterling, Janna Roozendaal & Leo Hooijmans)

Deze bijeenkomst heeft nog een bijzonder tintje. Naast de FMN-leden heeft Jenny ook haar studiegenoten en docenten van de IFMEC-opleiding uitgenodigd alsook de zakenpartners en medewerkers die bij de verbouwing en uitbreiding van Dokhaven een belangrijke rol hebben gespeeld.

Niet alleen de complexiteit van de huisvesting van drie totaal verschillende groepen maar met name de explosieve groei van het laboratorium heeft in het jaar 2001 de nodige stuurmanskunst verlangd om de uitbreiding tot een goed einde te brengen.

Jenny van der Leun vertelt u er over. Geniet ervan en bekijk het facilitair maar ter plekke!

Onderstaande foto:
Jenny van der Leun (2e van links) temidden van medewerkers
bij de presentatie van de inrichting.

leo hooijmans/2002 0604-2

Wij rekenen op u in het jaar

- 2002 -

op de regiobijeenkomsten in Zuid-Holland

In 2002 zijn er voorlopige de volgende data gepland: 24 september en 26 november .

Achter de schermen wordt door het regioteam hard gewerkt om de locaties en thema's voor de rest van 2002 op de bekende wijze te verzorgen. Wij willen met u rekening houden, maar wij willen ook op u kunnen rekenen. Heeft u zelf ook ideeën voor een forumdiscussie of misschien wel voor een 'sportieve' bijeenkomst. Wilt u zich aanmelden als gastheer, wilt u uw bijzondere gebouw laten zien of wilt u in een bijzonder gebouw een kijkje nemen, laat het dan weten aan de regiocommissie!!

Wij vertrouwen erop dat u van voorgaande bijeenkomsten iets heeft opgestoken en er ook plezier aan heeft gehad.

De regiocommissie van Zuid-Holland:
Janna Roozendaal, Jan Oosterling, Dirk Broekhuizen en Leo Hooijmans.

Onderstaande plek bezoeken we zeker niet! (Of u moet weten hoe we daar kunnen komen.)

leo hooijmans/2002 0604-3

Facility management aan het einde van de 'Bruine Rotterdammer'

Verslag door Leo Hooijmans

Op 6 juni 2002 organiseerde het regioteam Zuid-Holland een bijeenkomst bij het Zuiveringsschap Zuid Hollandse Eilanden en Waarden (ZHEW). Niet op het hoofdkantoor in Dordrecht maar in Rotterdam op locatie Dokhaven – de grootste ondergrondse rioolzuiveringsinstallatie in Europa en omstreken. Opvallend was de grote opkomst van dames versus heren en ook de jeugd was goed vertegenwoordigd. Waarlijk een lichtpuntje in de donkerbruine duisternis van de facilitaire bijeenkomsten.

Partners

Na het welkomswoord van Janneke Roozendaal (fmn regioteam) deed Jenny van der Leun (facilitymanager ZHEW) haar openingswoordje en de presentatie over de facilitaire dienst. Allereerst gaf ze te kennen niet de gastvrouw te zijn maar te gast bij Hanny Post (locatie fm). Dit typeert de manier waarmee Jenny met haar medewerkers omgaat. Ere wie ere toekomt en mogelijkheden voor eigen initiatief. Jenny heette enkele van haar studiegenoten welkom van de posthbo opleiding van de Ifmec (met extra dank aan Leo Voermans, Mn Services) en enkele leveranciers die zorg gedragen hadden voor de laatste verbouwing/uitbreiding van Dokhaven. Geen leveranciers maar partners volgens Jenny.

Uniek
Dit bracht haar direct op de presentatie van de facilitaire organisatie van het ZHEW. In een paar jaar tijd is deze omgezet naar een kleine (13,5 fte) sturende organisatie met veel uitbesteding. Het hoofdkantoor in Dordrecht heeft ca 160 medewerkers en de het totaal aantal medewerkers is 350 op ca. 45 locaties. De 'buiten'locaties faciliteerde voor een groot gedeelte zelf maar het is de bedoeling dat het hoofdkantoor hierin meer gaat sturen en overnemen waardoor de medewerkers op locatie meer met de primaire processen bezig kunnen zijn. Dokhaven was in verband met de uitbreiding en renovatie een van de eerste locaties waar dit structureel werd aangepakt. De uitdaging lag hier hoofdzakelijk in het aantal m2 en de drie verschillende afdelingen (en bijbehorende culturen). De Zuiveringsinstallatie wordt bemand door een vast aantal medewerkers (ca 20). Het Centraal Laboratorium groeide door een fusie van ongeveer 20 medewerkers naar bijna 50 en is nog steeds groeiend. Dit gebeurde allemaal tijdens het verbouw- en uitbreidingstraject. Omdat de locatie Dokhaven heel uniek is en bezocht wordt door nationale en internationale hoogwaardigheidsbekleders (Prins Willem Alexander is de Watermanager van Nederland) is de locatie van groot belang voor de afdeling Communicatie.
Op de prettige manier waarop Jenny hierover uitleg gaf was af te meten dat het allemaal goed is gegaan ondanks de hindernissen die voornoemde zaken met zich meebrachten. Het was ook duidelijk te zien aan de nieuwe entree en vergaderkamer(s) dat de presentatie voor ZHEW niet onderschat wordt en dat stropdassen en rubber laarsen op een locatie best kunnen samengaan als er goed wordt gefaciliteerd.

StarTrek
Na een algemene video over het ZHEW, waarin het belang van een goede waterhuishouding werd benadrukt, ging de rondleiding eerst omlaag naar de gigantisch grote ondergrondse zuiveringsinstallatie (4 voetbalvelden groot en twee lagen boven elkaar). Wie er niet geweest is kan zich geen voorstelling maken. Ook hier blijkt weer het voordeel van het fmn lidmaatschap. De installatie is hoogst beveiligd en men kan daar niet zomaar binnenkomen. Als je er binnenkomt en niet dicht bij elkaar blijft kan je verdwalen. De totale indruk geeft een James Bond- of StarTrek-achtige indruk. De rondleiding werd enthosiast gebracht en we werden overvoerd met feiten en cijfers.

Weer boven de grond werden we rondgeleid door het Centraal Laboratorium en ook hier gold weer dat het een beveiligde vestiging is. Vakkundige medewerkers zorgen niet alleen voor onderzoek van de eigen waterzuiverings installaties maar ook worden opdrachten voor derden uitgevoerd. Hoogwaardig apparatuur staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week te testen. Hier hebben we echt kunnen zien waar de uitdrukking 'je kan het schudden' vandaan komt. Het is ongelofelijk om te zien hoe uit water de kleinst mogelijke deeltjes aantoonbaar worden gemaakt.

Na ook nog even de neus in het administratieve kantoor te hebben gestoken werd de bijeenkomst afgesloten met het bekende laatste halfuurtje dat wat langer duurde dan gepland. Het leuke was dat er in de verschillende groepen FMN, ZHEW, Ifmec en zakenpartners over en weer bekende gezichten zaten die gezamelijk nog wat konden nakaarten over de dag en soms een ver verleden. Alleen de 'starters' hadden het over het heden en de toekomst. Volgens mij werden er afspraakjes gemaakt. Maar van mij hebben jullie niets gehoord en/of gelezen.

Leo Hooijmans van Galileo & Partners is lid van de regiocommissie, kenniswerker, docent en freelance auteur op het gebied van de kantoorindeling & -uitrusting. (galileo@npartners.nl)

Hoe houden we de archieven droog?

Verslag door Leo Hooijmans

Op 26 september 2002 organiseerde het regioteam Zuid-Holland een bijeenkomst bij de Maeslantkering. In de Nieuwe Waterweg bij Hoek van Holland ligt het sluitstuk van de Deltawerken. In mei 1997 werd de Maeslantkering officieel in gebruik gesteld. Ongeveer 1 miljoen mensen in Rotterdam en omgeving worden door deze stormvloedkering beschermd tegen overstromingen.

Imposante witte constructies torenen uit boven het vlakke land bij Hoek van Holland: de stormvloedkering is een opvallend baken langs de Nieuwe Waterweg. De kering heeft twee waterkerende 'deuren', die bij stormvloed in een keer de 360 meter brede Nieuwe Waterweg afsluiten. De deuren zijn bij normaal weer geparkeerd in dokken in de oevers en laten zeeschepen ongehinderd passeren.
Het bouwerk is bijna even groot als de ongeveer 300 meter hoge Eiffeltoren. Nooit eerder is er een stormvloedkering gebouwd met zulke grote beweegbare onderdelen. Met de bouw van de stormvloedkering en enige aanvullende beveiligingswerken in dit gebied is het sluitstuk geleverd van de Deltawerken, het plan om Nederland te beschermen tegen de zee.
Bent u nieuwsgierig naar meer info kunt u op bezoek via www.keringhuis.nl.

Naast welke taart ga je zitten?
De doelstelling van de regiocommissie is om de bijeenkomsten op een aantrekkelijke locatie te houden, een vakinhoudelijke informatie te verstrekken en ruimte te krijgen om met vakbroeders en vakspecialisten te kunnen bomen. Iedere bijeenkomst lijkt mijlenver uit elkaar te liggen (figuurlijk) maar de doelstelling wordt meestal gehaald. In dit geval was het niet nodig om verschillende sprekers aan het woord te laten. Na de koffie met taartjes (Deze stonden al op tafel, vandaar de aanhef van deze alinea) werden de deelnemers ontvangen door rondleider Jan. Hij kwam wat moeilijk op gang, maar na het opstarten van een videopresentatie bleek 'ie zelfs nog leuk te worden. Bij de rondleiding moest men wel doorstappen om hem bij te houden.

Bij de voorbespreking was gekozen voor een bredere kijk op het water dan alleen de Nieuwe Waterweg. Daarom behandelde de videopresentatie niet alleen de overstromingen van 1953 en de Deltawerken. Er werd ook aandacht besteed aan gevaar vanuit het rivierenland. Helder werd uiteen gezet dat overloopgebieden langs de rivieren in aanleg zijn om dit probleem in de toekomst beter te beheersen. De kans dat ons papieren archief verzuipt wordt dus gereduceerd, maar dat is geen reden om het ook digitaal op te slaan en onder te brengen in een waterdichte kluis. Dan is men pas echt zeker!

Starters wel/niet*.
*) doorhalen wat niet van toepassing is.
In tegenstelling tot de vorige bijeenkomst waren er geen juniorleden te bekennen. Wel jammer dat ze deze informatie hebben gemist. In de deelnemersgroep konden we het nauwelijks merken want bij de senioren zijn er toch nog veel jong tussen de oren. Bij de rondleiding in de woonhuizen uit de jaren ‘50 werden al gauw de zandzakken van de plaats gehaald en voor de deuren gelegd. Bij de modellen werd natuurlijk met water gespetterd en de valhelmen liet men letterlijk aan het eind van de rondleiding vallen. Gelukkig werd er door een paar facility managers de verantwoordelijkheid genomen om de zandzakken weer terug te leggen, de spetters met de mouw te drogen en de valhelmen te verzamelen.

Tot de volgende keer met/zonder Starters*.
*) doorhalen wat niet van toepassing is.
De volgende bijeenkomst van Regio Zuid-Holland is gepland op 26 november 2002. De locatie is vrijwel zeker de nieuwe huisvesting van de Kamer van Koophandel in Rotterdam. Mevrouw P. Kuiper-Dalebout zal ons daar verwelkomen. Een definitieve uitnodiging komt nog naar de fmn-leden van Zuid-Holland. Leden uit de rest van Nederland en introducees zijn natuurlijk ook van harte welkom.

Leo Hooijmans van Galileo & Partners is lid van de regiocommissie, kenniswerker, docent en freelance auteur op het gebied van de kantoorindeling & -uitrusting.
(galileo@npartners.nl)

Vl.n.r.: Leo Hooijmans, Sylvia Musch, Dirk Broekhuizen, Janna Roozendaal en Jan Oosterling.

Werken in een gemoderniseerd monument

Verslag door Leo Hooijmans

Op 18 februari 2003 organiseerde het regioteam Zuid-Holland een bijeenkomst bij de Kamer van Koophandel Rotterdam. Nelleke Kuiper, facilitymanager van de Kamer van Koophandel Rotterdam was onze gastvrouw en samen met haar collega's Robert de Winter en Hans Walhout verbaasde ze de grote groep fmn-leden. Bijna 50 deelnemers hadden zich opgegeven*. Flexibel werken in een monumentaal pand.

Het 'nieuwe' pand van de Kamer is 55 jaar oud en werd oorspronkelijk gebouwd voor de Amsterdamse Incasso Bank. Architect was toen de heer Kraaijevanger. Bij de renovatie was het bureau Kraaijevanger-Urbis betrokken. De renovatie is niet onopgemerkt gebleven want het pand is genomineerd voor de Nationale Renovatieprijs. Niet mis als je weet dat ook de Van Nelle Ontwerpfabriek in Rotterdam, het Laurentius Schrijnerhuis in Heerlen en het Zuiderbad in Amsterdam meedingen naar deze bijzondere prijs.
Zie www.nationalerenovatieprijs.nl.

Toekomstige Manier van Werken
Tijdens het traject voor de verhuizing voelde een aantal medewerkers dat zich de unieke kans voordeed om hun kantoor voor de toekomst vorm te geven. Zo ontstond de 'Toekomstige Manier van Werken' zoals die nu in de praktijk te zien is.
Er wordt makkelijk over gesproken en geschreven. Kantoorinnovatie. Flexibele werkplekken. Telewerken. Digitale archivering. Vooral dat laatste is meestal het struikelblok waar vele bedrijven en medewerkers letterlijk en figuurlijk over vallen.

In een mooie presentatiefilm werd het proces uit de doeken gedaan. Het projectteam had het goed begrepen. Een ieder kan zijn werkplek uitzoeken naargelang de werkzaamheden en de stemming die daar bij hoort. De directeur leidde ons in een gedeelte van de presentatie rond. Van de flexplek, via de concentratieplek naar de vergaderzaal. Leuk om hem later bij de rondleiding op die manier in de gang tegen het lijf te lopen. De presentatie zag er gelikt uit. De virtuele beelden werden mooi afgewisseld met de werkelijkheid. Soms was het niet te zien waar het virtuele begon en/of overging in de realiteit.

Nelleke gaf een introductie van wat er voor de verhuizing gebeurde en nog even gewijzigd moest worden. Robert en Hans vertelde hoe het werkelijk in elkaar moet steken om zo flexibel te werken. Geen cellulosepapier, maar alles via het beeldscherm te raadplegen. Geheel draadloos met een twintigtal zenders voor data en een soortgelijk aantal voor de telefoon. Iedere medewerker kan op iedere plek in het gebouw inloggen zonder de hinderlijke spagetti aan zijn gereedschap. Door een streng beleid en een grote investering met betrekking tot automatisering komt men nu tot een gigantische kostenreductie en een veel eenvoudigere beheersing van het netwerk. De Kamer is hiermee zeker een groot aantal bedrijven ver vooruit.

Na de tekst en uitleg werden de deelnemers in groepen opgedeeld voor een rondleiding door het totale pand. Mijn groep begon op een historisch plekje. Bij de grootst bekende kluisdeur van de wereld. Hoeveel 1000 kg hij was ben ik vergeten, maar hij was heel zwaar (zie foto). Hier in het bijzonder, maar ook verder bij de rondleiding was de tegenstelling van modern werken in een monumentaal pand duidelijk te zien. Maar duidelijk geslaagd. Complimenten aan het projectteam van de Kamer, Architectenbureau Kraaijevanger-Urbis, Veldhoen+Company en BOAG (Bouw Advies Groep).

Respect

* Bijna 50 deelnemers hadden zich opgegeven. Een paar meldden zich op tijd af, maar ditmaal waren er een bovenmatig aantal die zich wel opgegeven hadden, maar niet het respect en de tact hadden om zich af te melden. Er wacht een vriendelijke gastvrouw met een bepaalde verwachting in verband met ruimte en catering. Er wordt tijd besteed aan de voorbereiding. Daarnaast is er altijd een bepaalde ongerustheid bij de ontvangers over het niet opdagen van deelnemers. Moeten we nog even wachten? Zit men vast in het verkeer? Zou er een ongeluk gebeurt zijn? Enzovoort. De vaststelling is dat ze dit keer zowiezo echt iets gemist hebben.

Bijeenkomst Zuid-Holland op 18 februari 2003

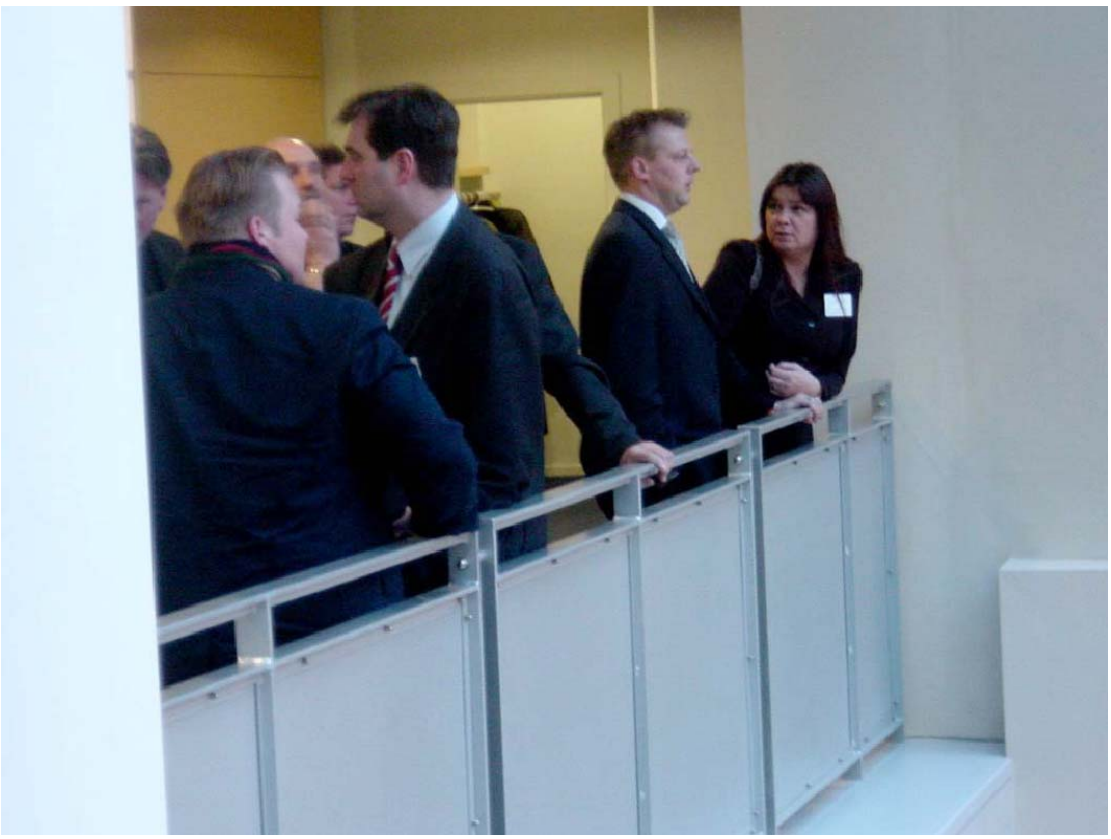

Spannend
De volgende bijeenkomst van Regio Zuid-Holland is gepland op 5 juni 2003. De locatie is nog een verrassing. De afspraken zijn bijna rond en we fluisteren alvast dat het weer spannend wordt. Een definitieve uitnodiging komt nog naar de fmn-leden van Zuid-Holland. Leden uit de rest van Nederland en introducees zijn natuurlijk ook van harte welkom.

Leo Hooijmans van Galileo & Partners is lid van de regiocommissie, kenniswerker, docent en freelance auteur op het gebied van de kantoorindeling & -uitrusting. (galileo@npartners.nl)

De laatste ontwikkelingen

Leo Hooijmans

Op 5 juni 2003 was de regio Zuid-Holland bijeen in Avifauna te Alphen a/d Rijn. In een vogelpark tijdens de vogelpest en vlak voordat Martin Verkerk finalist werd op Roland Garros. Wie zegt dat de regiocommissie niet let op actualiteiten en risico's ontwijkt?
Weer opvallend veel inschrijvers (50). Opvallend veel mannen en senioren! Opvallend veel wegblijvers (15). Slechts een paar namen de moeite om af te bellen! Fijn dat ik een dag na de presentatie nog een mailtje kreeg van Loes dat ze het leuk, gezellig en leerzaam vond.

Het thema werd op vakkundige wijze ingevuld door Theo Magermans van Assenburg. Moedig ook in een Van der Valkzaal waar het bloedheet was. Theo gunde de deelnemers een kijkje in de toekomst van het kantoorbestaan. Hij benadrukte dat het kantoor een deel van het sociale bestaan van de medewerker wordt. Het groeiend aantal alleenstaanden heeft hier sterk behoefte aan.

Zijn visie op de toekomst leek een beetje op de toekomstfilmpjes uit de jaren tachtig met het verschil dat nu de technische middelen wel voorhanden zijn. Nu de bedrijven nog die de ballen hebben om het daadwerkelijk te implementeren.
Naast de algemene toekomstvisie toonde hij een nieuwe ontwikkeling bij Assenburg die het mogelijk maakt om meubelen door middel van een chip snel te kunnen localiseren. Een soort ingebouwde barcode, maar dan slimmer en handiger.

Het netwerken gebeurde op een rondvaartboot van Avifauna. Over de Oude Rijn en de Braasemermeer. Aan de lachende koppies op de foto's* bleek de luchtkwaliteit en temperatuur hier aangenamer dan in de zaal.

De volgende bijeenkomst van Regio Zuid-Holland is gepland op 2 oktober 2003.

*) Een selectie digitale foto's kan worden besteld bij Leo Hooijmans (ca. 1.5MB) (galileo@npartners.nl)

De kunst van het loslaten, prestatiecontracten een hype of werkelijkheid?

Leo Hooijmans

Op 2 oktober 2003 was de regio Zuid-Holland op visite bij Imtech Maintenance in Den Haag. Sylvia Musch van de regiocommissie heette de deelnemers van harte welkom en Diederik Tak Labrijn, directeur van Imtech Maintenance, was de gastheer. Het bedrijf is onderdeel van Imtech N.V. en heeft zelf ruim 750 medewerkers met een omzet van 85 miljoen euro. De activiteiten liggen op werktuigbouwkundig gebied en elektrotechnisch onderhoud en beheer van gebouwgebonden installaties en utilities. Ze behoren tot de partnersponsors van FMN en de afspraak om eens te discussieren over prestatiecontracten was daarom gemakkelijk gemaakt.

Het thema werd op vakkundige wijze ingevuld door Diederik Tak Labrijn. Na een korte uitleg over de dienstverlening sprak hij uitgebreid over de evolutie van de traditionele relatie naar de samenwerkingsrelatie. Met elkaar aan tafel en niet meer tegenover elkaar. IM staat voor het instandhouden van installaties voor een (relatief) vaste prijs binnen een afgesproken looptijd waarbij de prestatie van deze dienst gemeten wordt aan de hand van een aantal prestatie-indicatoren die vooraf met de

opdrachtgever zijn overeengekomen. Hierbij wordt het risico dat nu bij de opdrachtgever ligt verschoven naar de opdrachtnemer.
Voorbeelden waar dat nu plaats vindt zijn onder andere DSM, Philips Semiconductors, NAM, T-Mobile, Shell IEP, Postkantoren en de Gemeente Rotterdam.

De uiteenzetting werd door de circa 50 deelnemers met gespannen koppies gevolgd en de discussie erna was diepgaand. Gelukkig was er een rondleiding in het nieuwe kantoorgebouw waarbij een timide glimlach zich weer evalueerde tot een stralende lach. Na een uitstekend buffet kon Jan Oosterling (regiocommissie) bij het afscheid nemen de deelnemers op zijn bekende manier zelfs doen schaterlachen. Extra servetten voor de tranen!

De volgende bijeenkomst van Regio Zuid-Holland is gepland op 6 november 2003. De locatie is Madurodam. Het thema is ‘Geluid’.

*) Een selectie digitale foto’s kan worden besteld bij Leo Hooijmans (ca. 1.2MB) (galileo@npartners.nl)

‘Geluid en de moderne werkplek’

Leo Hooijmans

Op 6 november 2003 was de regio Zuid-Holland neergestreken in Madurodam. De kleinste grootse stad van Nederland. Janna Roozendaal van de regiocommissie heette de deelnemers van harte welkom en vanuit Madurodam werd door de manager het een en ander verteld.
Het thema van de middag was ‘Geluid’ en werd uitstekend toegelicht door Marc Janssen van Saint-Gobain-Ecophon bv. Het was mooi weer en Madurodam ligt makkelijk bereikbaar in de regio. Het deelnemersveld was misschien daarom groter dan aangemeld (ca 40).

De ontvangst in de Vuurtorenzaal was keurig geregeld en toen iedereen na koffie met koek in de zaal zat werd Madurodam netjes uitgelicht. De miniatuurstad opende haar deuren in juli 1952 en is vernoemd naar George Maduro. Hij is in 1945 overleden en zijn ouders wilden voor hem een monument oprichten. Dat is in deze miniatuurstad gelukt en nog ieder jaar gaat de opbrengst naar goede doelen die voor de jeugd zijn bestemd. Er zijn zo’n 35 personen permanent bezig met bouw en onderhoud van de maquettes. Een hele facilitaire dienst. Koningin Beatrix is beschermvrouwe. De Gouden Koets met de hele familie staat er al jaren in miniatuur. Niks nieuws op TV! Of wel?

Het thema ‘Geluid’ werd op vakkundige wijze ingevuld door Marc Janssen. Na een korte uitleg over de dienstverlening sprak hij uitgebreid over geluid in relatie van de mens tot het werk. Gesteund door grafieken van internationale onderzoeken werd een indruk gegeven hoe belangrijk geluid is voor de mens en zo ook voor de kantoor-omgeving. Deze kennis over geluid kan in een bedrijf zorgdragen voor een storings-vrije werkomgeving en/of betere communicatie. De facilitaire medewerkers die goed weten om te gaan met licht, lucht en geluid ondersteunen het facilitaire proces het best. Bij het vertrek ontvingen alle deelnemers een mooi boek over geluid in de kantooromgeving.

Jan Oosterling (regiocommissie) had zich voor de afsluiting goed voorberreid. Om de akoestiek van de zaal te testen had hij wat samenzang op papier gezet. In korte tijd had hij de deelnemers zover dat ze uit volle borst meezongen. Hilariteit alom. Misschien tijd om een nieuwe kring ZDJG op te starten. Zingen Doet Je Goed!

De volgende bijeenkomst van Regio Zuid-Holland is gepland op 9 maart 2004. De locatie is nog een verrassing. Het thema wordt samengesteld in samenwerking met de Hogeschool Rotterdam.

Een selectie digitale foto’s kan gratis worden besteld bij Leo Hooijmans (ca. 1.MB) (galileo@npartners.nl)

De meest sexy modellen

Bijeenkomst Regio Zuid-Holland bij Unilever Bestfoods Nederland

Leo Hooijmans

Op 9 maart 2004 was de regio Zuid-Holland op visite bij Unilever Bestfoods Nederland in Rotterdam. Jan Oosterling van de regiocommissie heette de deelnemers van harte welkom samen met Mariëlle van Bezooijen van de HSR (Hogeschool Rotterdam). Dit was voor Mariëlle en vijf van haar medestudenten een bijzondere dag. Zo ook voor de grote groep fmn deelnemers (ca. 60).

De studenten hadden het organiseren van deze dag als studieopdracht op zich genomen. Voor de regiocommissie leek dat een makkie, maar de kwaliteit moet geborgd zijn. Erger nog, stel dat ze het uitstekend doen! Nou, zo erg was het ook. Het was een bijzondere bijeenkomst.
Maurice Verwer (facilitymanager Unilever Bestfoods Nederland) verhaalde over de facilitaire dienst en in het bijzonder over de lopende nieuwbouw. Het staalskelet (130x33m(lxb)) is op een afstand van 200 meter gebouwd en op een hoogte van 25 meter (met een gewicht van 2400 ton) naar zijn definitieve plaats boven het huidige kantoor gereden en gegleden. Het is een flexibel in te delen kantoorgebouw, bestaande uit modulaire componenten. De presentatie, de film met de verplaatsing van het pand en veel virtuele kijkjes maakten indruk.

De meest sexy modellen
Misschien was vanwege de tekst van de uitnodiging de opkomst zo hoog. Maar het ging echt over theoretische modellen in de dienstverlening. Drs. Wouter de Vries jr doceert 'Dienstenmarketing' aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Hij heeft een groot aantal boekjes geschreven. Een opvallend boekje is 'Hoe verkoop ik een eskimo een koelkast'. Zijn presentatie was helder en bovenal komisch. Hij had zich vooraf, om in de facilitaire sfeer te komen, verdiept in een boekje van Regterschot. De Vries begon met, 'al die toegevoegde waarde is alleen maar lucht' en 'facilitaire diensten werken als paarden en worden beloond als ezels'. Er werd even achter een paar ezelsoren gekrabt, maar snel kwam de stemming erin. Wouter benadrukte met enkele voorbeelden het dienst-verleningsproces. Vooral de verwachting is van belang. Hij vergeleek bijvoorbeeld de tevredenheid over de NS (Ruim 80% treinen op tijd. Eén van de beste ter wereld) tegenover de Belastingdienst (Die zich op onze kosten per TV-spotje populair maakt).

Zoals Wouter veel te vertellen had in de beperkte tijd valt er nog meer te schrijven, maar daarvoor is geen plaats. Ik denk nog even terug aan de rondleiding door de productie en de prettige netwerkgesprekken na afloop.
Over de opgedane ervaring van de studiegroep leest u elders in dit blad.

De volgende bijeenkomst van regio Zuid-Holland is op 10 juni 2004 in Den Haag. U wordt vanuit het kantoor VWO-NCW het bos ingestuurd.

Leo Hooijmans van Galileo & Partners is kenniswerker, docent en freelance auteur op het gebied van de kantoorindeling & -uitrusting.
galileo@npartners.nl - www.hetkantoorgebouw.nl

Met GPS het Haagse Bos in gestuurd!

Bijeenkomst Regio Zuid-Holland via VNO-NCW naar Staatsbosbeheer in de vestiging 'Het Haagse Bos'

Op 10 juni 2004 was de regio Zuid-Holland op visite bij Staatsbosbeheer. Een van de grootste facilitaire organisaties van Nederland. En wie kent het niet? Dirk Broekhuizen van de regiocommissie heette de deelnemers van harte welkom. De deelnemersgroep was ongewoon klein (25) maar van hoge kwaliteit.

Leo Hooijmans

Via de balie in de VNO-NCW-toren was men naar de 'Boswachterswoning' verwezen op nauwelijks 100 meter afstand van de toren, het Centraal Station en het razende verkeer op de Utrechtse Baan. Ongewoon vreemd om uit een kakofonie van geluiden ineens in een groene omgeving te staan waar de vogels de toon aangeven en op de achtergrond het geluid van de stadstram en de klepperende snavel van een ooievaar met jongen zich contrastrijk vermengen.

Precies om 14:00 was de groep compleet. Hielden de zonnige dagen op en begon het te spetteren! Peter van Osch introduceerde zich op een ontspannen manier in de schaapskooi terwijl de deelnemers, zittend op strobalen, met interesse luisterden. Staatsbosbeheer is in 1899 gesticht en daarmee een van de oudste facilitaire organisaties met ongeveer 1000 medewerkers. (zie www.staatsbosbeheer.nl)

Doelstelling is het instandhouden, herstellen en ontwikkelen van natuur-, bos-, landschap- en cultureel-historische waarden in de gebieden van het Staatsbosbeheer. Daarnaast is er aandacht voor het bevorderen van recreatie en het leveren van een bijdrage aan productie van milieuvriendelijk en vernieuwbare grondstoffen zoals hout.
Het Haagse Bos valt onder de Regio West (Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht). Het bos werd in de middeleeuwen door de graven van Holland gebruikt voor jachtpartijen. Tijdens de tweede wereldoorlog heeft het veel schade opgelopen door de aanleg van tankwallen en V-1 raketinstallaties.
Het ligt nu onder vuur door de uitbreiding van de woongebieden, maar gelukkig heeft men onderkend dat groen onmisbaar is voor ons leefmilieu. Te voet, te paard of met gemotoriseerd vervoer zorgen Peter en zijn medewerkers voor het onderhoud van het bos. Het wemelt er van klein wild. Opmerkelijk is dat de Krakeend in aantal de bekende Wilde eend aan het overtreffen is. Een aanwijzing waarom dat gebeurt is niet voorhanden. Verder zie je er zwanen, buizerds en sinds kort is de ooievaar uit zichzelf teruggekeerd en is er een koppel met jongen.

GPS Global Positioning System
Het Haagse Bos ontkomt echter niet aan de moderne techniek. Kees de Bree instrueerde de deelnemers hoe om te gaan met een GPS-apparaat. Hiermee werd een wandelroute gestuurd vanuit een satelliet. Zonder begeleiding het bos in. Achter Loes aan die het apparaat in de hand hield. Warempel, twee groepen facilitaire medewerkers (en managers) die op verschillende tijden vertrekken en toch op dezelfde plek uitkomen!
Men was vooraf gewaarschuwd dat er gewerkt moest worden onderweg. Gelukkig werd het geen houthakken (want dan vallen er spaanders), maar mocht ieder een vogelhuisje bouwen voor thuis. De best gebouwde huisjes werden bekroond met een mooie prijs. Voor de slechtst gebouwde was er een extra bouwpakket om thuis nog eens te oefenen.
Hiermee werd een leuke en informatieve bijeenkomst afgesloten met een hapje en drankje geserveerd door VNO-NCW.

Het verslag met meer foto's van deze bijeenkomst zijn te vinden achter de tab 'Publicaties'op www.hetkantoorgebouw.nl. Zie 'lees verder' bij FMN Regiocommissie Zuid-Holland.
De volgende bijeenkomst van regio Zuid-Holland is op 30 september 2004 in Leiden in combinatie met de FD beurs.

Leo Hooijmans is redactielid van FMI en werkzaam bij Galileo & Partners. galileo@npartners.nl

FMN-Forum.
Discussiëren volgens het Lagerhuis.
Bijeenkomst Regio Zuid-Holland tijdens FD-beurs te Leiden

Op 30 september 2004 was de regio Zuid-Holland op visite in de Groenoordhallen. Een locatie waar voor de eerste keer een FD vakbeurs plaatsvond. Voor de FMN-leden een handige combinatie om facilitair te neuzen en te debatteren

Leo Hooijmans

Het was aangekondigd als 'Het Lagerhuis'. Prof. dr. ir. Dries van Wagenberg was gespreksleider. Alhoewel de forumleden zonder microfoon over de stellingen debatteerden zorgde hij, kort maar vrolijk, dat ieder aan het woord kon zijn. Juryleden Jim van Geest en Suzan Opstal hadden zich goed voorbereid naar de regeltjes van de bekende TV-serie.
Rowan Soffers, student aan de Hogeschool Diedenoort had het forum georganiseerd en zat achter de computergestuurde klok en het beeldscherm met de stellingen.

foto: Leo Hooijmans. Rowan Soffers zit links op de foto.

Bij de eerste stelling was het de vraag of Facility Management was 'bedacht' door consultants. De twee tribune's moesten daar 'voor of tegen' debatteren. Hilariteit toen bleek dat er voorstanders op de tegentribune zaten. Een paar konden de verwarring niet aan en mochten na bepaalde tijd overstappen naar de andere tribune.

Voor de tweede ronde gaf de heer T.F. Damen (directeur Facilitair Bedrijf Leids Universitair Medisch Centrum) een presentatie over FM in zijn zorginstelling.
Daaropvolgend was het de vraag of je als facilitair manager kan wisselen van branche. Hierin was het debat wat harder en daarom hadden Jim en Suzan gevraagd. 'De deelnemers waren te aardig, en het gaat om het debatteren'.
Het bleek toch dat FM-ers niet zo hard zijn als politici. Het zit ingebakken dat men niet mag merken dat ze er zijn.
Na goed beraad tussen Jim en Suzan werd de heer Dick Lock van Euromovers uitgeroepen tot beste debatter. Hilariteit toen het geen FMNer was, maar een standhouder van de beurs. Een onderstreping van het feit dat FMNers (nog) niet zo gewend zijn om te debatteren.
Jan Oosterling bedankte namens de regiocommissie de vrijwilligers op zijn bekende vrolijke wijze.

Wijzer

Tegenover de vrolijke klanken zaten een paar verkeerde noten. De bijeenkomst was georganiseerd voor FMNers. De beursorganisatie had het aangekondigd als een beurs-evenement. Reclame kan geen kwaad, maar in deze was geen overleg geweest. Voordat de FMN-ers het wisten zat de tribune halfvol met 'vreemden'. Het forum werd niet in de af-gesproken zaal gehouden. De fotoserie is bijna mislukt. Geen excuses voor de kwaliteit van de foto's, maar wel voor de lichtomstandigheden in de zaal.
De beurs kon geen voldoende meekrijgen. Voor managers veel te mager in aanbod. De gangen vol met wandelende mensen die van het gratis eten en drinken gebruik maakten. De catering was het bedienen in het algemeen niet echt meester. Misschien een idee om volgende keer studenten van een hotelschool te betrekken.
De beursstand van de vereniging FMN was zonder professionele standbemanning en had een zwaar beschadigde presentatie. Jammer voor de gemiste kansen, als die er waren!
Maar 'door schade en schande wordt men wijzer!' is een bekend spreekwoord. Weer wat geleerd.
Gelukkig was men positief met betrekking tot het debat. Er gebeurde weer eens wat. De beurs bleek voor medewerkers, die normaal niet de kans krijgen om een nationale of internationale beurs te bezoeken, een kansje om een vleugje informatie op te pikken. Het gratis eten & parkeren was innovatief te noemen.

Het verslag en foto's van deze bijeenkomst zijn te vinden op www.hetkantoorgebouw.nl achter de tab 'Publicaties', zie 'lees verder' bij FMN Regiocommissie Zuid-Holland.
De volgende bijeenkomst van regio Zuid-Holland is op 9 december 2004 in Rotterdam.

Leo Hooijmans is redactielid van FMI en werkzaam bij Galileo & Partners.
galileo@npartners.nl

KNUS.

Bijeenkomst Regio Zuid-Holland

Op 9 december 2004 was de regio Zuid-Holland te gast bij Joost Verhoef in restaurant KNUS aan de Grote Plas in Delft.

Leo Hooijmans

De bijeenkomst had twee thema's. Joost gaf uitleg over zijn horeca-ervaring en de werkzaamheden met betrekking op de overheid als je nieuwe plannen hebt. Zijn er overeenkomsten met het facilitaire leven?
Daarna waren Sylvia Musch en Janna Roozendaal de gangmakers uit de regiocommissie voor een evaluatie van tien jaar regiobijeenkomsten in Zuid-Holland.

Knus ligt aan de Grote Plas in een bosrijke omgeving. Joost is daar met zijn vrouw Ushi in een oud restaurantje gestapt nadat hij een goedlopende zaak (Kobus Kuch) in Delft van de hand had gedaan. Pionieren in een rustigere omgeving met de intentie het daardoor langer vol te kunnen houden.
De locatie werd gehuurd van de Gemeente met de restrictie niet te kunnen uitbreiden. De bestemming is recreatie en het zaakje had een vergunning om bootjes te verhuren. Een

sociale en culturele insteek. De zaak liep echter zo goed dat het toch te klein was en toen de Gemeente vermoedde dat Joost wilde gaan verhuizen waren ze bereid om toch nieuwbouw toe te staan.
Joost verhaalde op een ontspannen en humoristische manier hoe dat met de overheden en regelgeving was gegaan. Hij benadrukte dat een goed contact met de Raad en de ambtenaren van essentieel belang is om de voortgang van zo'n project te bespoedigen.

Grappig was de informatie over de omgeving. Voordat je bij het recreatiegebied kom je langs een buurthuis waar hangjongeren worden opgevangen. Joost kan het echter prima vinden met de buren en hij kan de deur rustig achter zich sluiten (of zelfs open laten staan). De buren houden alles in de gaten en geen crimineel die het in zijn hoofd haalt wat bij KNUS weg te halen. Met een vriendelijk gezicht en een goede communicatie gaat dat goed.
Joost vertelde verder welke filosofie achter zijn aanpak zit. In sommige opzichten opmerkelijk. Joost is pas tevreden als de klant met een glimlach vertrekt. Lekker eten is niet voldoende. Personeel neemt hij niet aan. De medewerkers hebben zelf een uitzendbureautje en KNUS neemt hun diensten af. Functioneringsgesprekken zijn niet noodzakelijk. Het zijn allemaal kleine ondernemers en als ze veel worden ingeroosterd betekent het dat ze het goed doen.

De sfeer is naar medewerkers en klanten ongedwongen en laagdrempelig. Er is ieder jaar een werkthema. Dit jaar was het dat de medewerkers niet iets 'moeten' doen, maar dat ze het 'graag willen' doen. Voor het komende jaar is het 'vakkennis'. Er is nauwelijks verloop,

maar de kennis van het horecavak is tegenwoordig bedroevend. Joost wil met zijn 'mede-ondernemers' het hele jaar aandacht besteden aan dit onderwerp.
Joost werd op de bekende wijze bedankt door Jan Oosterling die zijn 'licht' liet schijnen op de bijeenkomst.

Na Joost pakten Janna en Sylvia een evaluatie op van tien jaar regiobijeenkomsten. Een lijst met alle bijeenkomsten, locaties en thema's was uitgedeeld. Daardoor kon men kon nog even terugkijken en aangeven wat men als leuk en/of interessant ervaren had. Er werd gevraagd aan de deelnemers een paar ideeën op een papier te zetten. Individueel en in groepsverband. Met deze gegevens kan de regiocommissie weer aan de slag.

Een (digitaal) boekwerk met alle bijeenkomsten is gepland als historisch overzicht. Kijk op de FMN webpagina's bij de regio Zuid-Holland (Archief) of op www.hetkantoorgebouw.nl. Daar zijn ook het verslag en foto's van deze bijeenkomst te vinden achter de tab 'Publicaties', zie 'lees verder' bij FMN Regiocommissie Zuid-Holland.

Leo Hooijmans is redactielid van FMI en werkzaam bij Galileo & Partners.
galileo@npartners.nl

Noordwijk, december 2004.

Beste Lezer m/v,

Bedankt voor de belangstelling voor dit digi-boekje en uw bijdrage.

Veel leesplezier!
Met vriendelijke groet,
Leo Hooijmans

Heeft u met plezier de verhalen gelezen heeft en/of opmerkingen die van pas kunnen komen bij volgende uitgave's stel ik het op prijs als u een berichtje zend naar het adres of emailadressen die op de volgende pagina staan.

Door middel van digi-boeken kan ik mijn verhalen makkelijk aan u doorgeven. In de praktijk is het best mogelijk dat u niet dezelfde bent die hierboven wordt bedankt. In de praktijk gebeurt dat ook met de tradionele boeken. Men leent ze uit, geeft ze door of verkoopt ze op een boekenmarkt.
Door de digi-boeken zo makkelijk en voordelig mogelijk te verspreiden hoop ik veel mensen te bereiken.

Als u met een glimlach het boekje sluit en prijs stelt op meer verhalen en informatie kijk dan op www.hooijmans-noordwijk.nl.

uw unieke digi-boek nummer is fmnzh-11.

Leo Hooijmans (2001)

Dit digi-boek is een uitgave van Leo Hooijmans
Jan van Henegouwenweg 2
2202 HZ Noordwijk, Nederland
[T] +31 (0)71 361 9097, [F] +31 (0)71 364 6939

Zakelijk [E] galileo@npartners.nl
www.hetkantoorgebouw.nl

Privé [E] leo@hooijmans-noordwijk.nl
www.hooijmans-noordwijk.nl

Auteursrecht op deze bewerking voorbehouden.
Er mag zonder schriftelijke toestemming niets uit deze uitgave
worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt.
Alle opgelopen schade wordt op de doorgever/misbruiker verhaald.

december 2004.